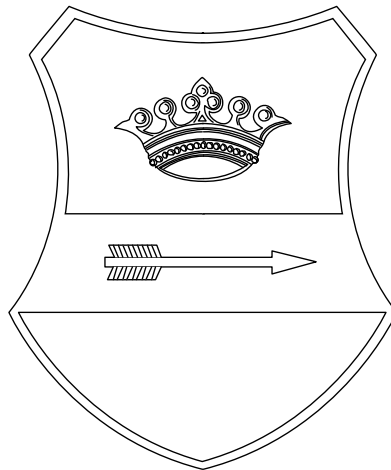

**Zala Megyei Önkormányzat
Közoktatási, Feladat-ellátási,
Intézményhálózat Működtetési és
Fejlesztési terve
(2009-2015)**

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés.....	3
2. Helyzetelemzés	6
3. A közoktatás helyzete, fejlesztési irányai, feladatai	12
3.1. A következő évek várható közoktatási feladatai.....	20
3.2. Területi iskolázottsági előrebecslés Zala megyében 2021-ig.....	22
3.3. Megyei önkormányzat feladatellátási kötelezettségei.....	24
3.4. Közoktatás-irányítás legfontosabb céljai.....	25
3.5. Általános elvárások az intézményrendszerrel kapcsolatban.....	26
4. Az egyes közoktatási feladatok ellátásának helyzete.....	27
4.1. Óvoda	27
4.1.1. Óvodai nevelés	27
4.1.2. Óvodai ellátás céljai, fejlesztési feladatai.....	32
4.2. Általános iskolai nevelés-oktatás	34
4.2.1. Általános iskolai ellátás	34
4.2.2. Általános iskolai ellátás céljai, fejlesztési feladatai.....	36
4.3. Gyógypedagógiai ellátás.....	55
4.4. Középfokú iskolai ellátás.....	68
4.4.1. Általános helyzetkép.....	68
4.4.2. Gimnáziumok	71
4.4.3 Szakképzés	72
4.5 Kollégiumi ellátás céljai, feladatai.....	88
4.6. Alapfokú művészetoktatás.....	89
4.7. Felnőtt oktatás.....	98
4.7.1. Felnőtt oktatás céljai, fejlesztési feladatai	98
4.8. Szakszolgálati feladat ellátás	99
4.8.1. A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás.....	99
4.8.2. A fejlesztő felkészítés	101
4.8.3. A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység	103
4.8.4. A nevelési tanácsadás	104
4.8.5. A logopédiai ellátás	106
4.8.6. A konduktív pedagógiai ellátás	108
4.8.7. A gyógytestnevelés.....	109
4.9. Pedagógiai szakmai szolgáltatás	111
4.9.1. Pedagógiai szakmai szolgáltatás céljai, fejlesztési feladatai.....	113
4.9.2. Pedagógiai Intézet és a kistérségek kapcsolata	113
5. A közoktatás szükségesnek tartott alakulása következő években	115
6. A nem önkormányzati fenntartók a fejlesztési terv végrehajtásában.....	117
7. Megyei Közoktatási Közalapítvány szerepe.....	120
8. A fenntartói és az intézményi minőségirányítási programok	121
9. Intézményfenntartó önkormányzatok együttműködése	123
10. Ajánlások az oktatás és nevelés tartalmi teendőinek hangsúlyosabbá tételére.....	126
10.1. Az oktatás – nevelés további fejlesztési területei.....	126
10.2 Szervezeti és szervezési szintek, szinterek	127

1. Bevezetés

A közoktatásról szóló többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény (továbbiakban: közoktatási törvény) 88. § (1) bekezdése meghatározza, hogy a megyei önkormányzat a megye területén működő helyi önkormányzatok, illetve többcélú kistérségi társulások véleményének kikérésével és közreműködésével – közoktatási feladatok megszervezéséhez szükséges önkormányzati döntés előkészítését szolgáló – feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési tervet (továbbiakban: Fejlesztési terv) készít. A közoktatási törvény rögzíti a Fejlesztési terv tartalmára és elkészítésére vonatkozó előírásokat.

A Fejlesztési terv a megyei közoktatási szolgáltatások ellátásáról tájékoztatást nyújt. A terv tartalmazza a közoktatás közszolgáltatás megszervezésének helyzetértékelését, a megoldásra váró feladatokat, továbbá a megye területére vonatkozó középtávú ellátást, a beiskolázási tervet.

A közoktatási törvény 88. § (3) bekezdése alapján a fejlesztési terv legalább hatéves időszakra készül, amelyet legalább négyévenként át kell tekinteni, a változásokat aktualizálni kell.

A megyei fejlesztési terv érdemi áttekintéséhez és átdolgozásához felhasználásra kerültek a többcélú kistérségi társulások intézkedési tervei, melyekből kiderül, hogy a társult önkormányzatok a lakosaik számára hogyan oldják meg a kötelező feladataikat (saját intézményben, társulással, más településsel történt megállapodással, vagy más intézményfenntartóval kötött megállapodással).

A megye területén érvényben lévő fejlesztési tervek nagyrészt 2007 előtt készültek, illetve kerültek felülvizsgálatra, azóta több helyen történt intézményi átszervezés, fontos szempont volt az azokban szereplő adatok aktualizálása is.

A hiányzó információkat közvetlenül a körjegyzőségektől, ill. az önkormányzatoktól, és az intézményeiktől gyűjtöttük be.

A fejlesztési terv elkészítéséhez nélkülözhetetlen információk forrásaként használtuk fel a KSH adatszolgáltatását.

A tervezés során figyelembe vettük az egyes települések által jelzett feladat-vállalásokat, de a megyei szintű tervezés néhány esetben (pl.: gyógypedagógiai ellátás, középiskolai továbbtanulás) feltételezheti a települési elképzelésektől való eltérést is.

A fejlesztési terv elkészítése a korábbi terveket figyelembe véve a megye egészére készült, ezért tartalmazza a Zala megye Megyei Jogú Városainak fejlesztési terveiben megfogalmazottakat, ill. azokból a megye egésze szempontjából fontos kérdéseket is.

A Fejlesztési, és az intézkedési terveket a megyei jogú városok és a megyei önkormányzat egyeztetések után saját területükre készítik, majd Egyeztető Bizottságban együttesen hagyják jóvá.

A Zala Megyei Önkormányzat 1997. április 26-án a 47/1997. (IV.26.) KGY. számú határozatával elfogadta Zala megye 6 évre szóló fejlesztési tervét. A közoktatási törvény 1999. évi módosítása 2001. július 21-i határidővel előírta a megyei fejlesztési terv felülvizsgálatát.

A Zala Megyei Közgyűlés a 88/2001. (IX.21.) KH határozatával a megye valamennyi közoktatási intézményt fenntartó önkormányzat és nem önkormányzati intézményfenntartóval ajánlás formájában elfogadta Zala megye 2001-2006-ig szóló fejlesztési tervét, amelyet a 38/2006. (IV.28.) KH határozatával 2008. június 30-ig, majd a 79/2008. (VI.13.) KH határozatával 2009. június 30-ig meghosszabbított.

A közoktatási törvény 89/A. § (2) bekezdése alapján a megyei önkormányzatnak megszűnik a feladat ellátási kötelezettsége többcélú kistérségi társulásban közoktatási feladatot ellátó települési önkormányzatok illetékességi területén, ha az vállalta a törvény 86. §-ának (3) bekezdésében meghatározott feladat ellátás valamelyikét.

A közoktatási törvény 3 § (2) bekezdés rendelkezéseinek értelmében „közoktatási intézményt az állam, a helyi önkormányzat, a települési, területi kisebbségi önkormányzat, az országos kisebbségi önkormányzat, a Magyar Köztársaságban nyilvántartásba vett egyházi jogi személy, továbbá a Magyar Köztársaság területén alapított és itt székhellyel rendelkező jogi személyiséggel rendelkező gazdálkodó szervezet, alapítvány, egyesület és más jogi személy, továbbá természetes személy alapíthat és tarthat fenn, ha a tevékenység folytatásának jogát – jogszabályban foglaltak szerint – megszerezte. A természetes személy egyéni vállalkozóként alapíthat és tarthat fenn közoktatási intézményt.”

Jelentős mértékű változások zajlottak le a Zala megyei fejlesztési terv legutóbbi 2001-es módosítása utáni időszakban mind társadalmi, gazdasági, politikai szférában, mind a velük szoros kapcsolatban álló közoktatás rendszerében.

A drasztikusan csökkenő gyermeklétszám, a szakiskolai képzés erőteljesen csökkenő presztízse, a gyógypedagógiai nevelésben az intézmények alkalmazkodása az aktuális finanszírozási trendekhez, a társulási hajlandóság növekedése a finanszírozási nehézségek növekedésének arányában mind jellemzőek voltak az utóbbi időszakban. A 2001-től sűrűsödő jogszabályi változások sok nehézséget okoztak az intézmények fenntartói, vezetői számára, rengeteg időt, energiát emésztett és emészt fel a jogszabályoknak való megfeleltetés. Az elmúlt években növekvő tendenciát mutatott intézmények alapidokumentumainak minduntalan szükséges módosítása, amely nagy terhet jelentett a közoktatás résztvevői számára. A közoktatás-politika a társadalomban is jelentkező új kihívására modernizációs hullámot indított el, amely a jogalkotásban a fejlesztési programok elindításában, az idegennyelv-oktatás ösztönzésében, a középfokú oktatás megreformálásában, az esélyegyenlőség kiemelésében nyilvánult meg.

2006. szeptemberétől a közoktatás finanszírozásában is jelentős változások történtek. A normatívákat a csoport-, illetve osztálylétszámokhoz próbálják kötni, a kötött felhasználású normatívák számát csökkentették, a társulásokat jelentős mértékben ösztönző finanszírozási rendszer kiépítésére törekednek.

A közoktatási finanszírozási rendszer átalakításának hatására az önkormányzatok jelentős része szervezte át közoktatási intézményét – tekintettel a csökkenő tanulólétszámra is. Az óvodák és az általános iskolák fenntartói váltása 2006/2007-es és a 2007/2008-as tanévben érte el legmagasabb értéket. A 2004. évi CVII. törvény a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról – lehetőséget adott az önkormányzatok számára társulások megalakítására, amelyek a statisztikai kistérségekre épültek. Zala megyében 2004-ben 6 kistérség, majd 2008-ban 9 kistérség alakult, módosítva a korábbi területi lehatárolódásokat.

A többcélú kistérségi társulások munkaszervezeteket állítottak fel, azoknak feladatokat adtak, hatásköröket telepítettek. A kistérségeknek a vállalt feladataikhoz legalább kettő pedagógiai szakszolgálati feladatot is vállalniuk kellett.

Zala megyében működő nem helyi önkormányzati fenntartásban működő közoktatási intézményekben is történik közoktatási feladatellátás. A közoktatási törvény 88. § (2) bekezdése alapján:

„A nem helyi önkormányzat, nem állami szerv által fenntartott közoktatási intézményt a fejlesztési terv elkészítésénél és módosításánál figyelembe kell venni, ha közoktatási megállapodás keretében közreműködik a helyi önkormányzati kötelező feladat ellátásában, illetve a 81. § (11) bekezdésében meghatározott esetben a fenntartó nyilatkozatát a települési önkormányzathoz eljuttatta, vagy az oktatásért felelős miniszterrel közoktatási megállapodást kötött. Közoktatási megállapodás, illetve nyilatkozat hiányában a nem helyi önkormányzat,

nem állami szerv által fenntartott közoktatási intézményt a fejlesztési tervben nem lehet feltüntetni.”

A fenti említettek, valamint a közoktatási törvény rendelkezései szükségessé tették a 2001-ben készült Zala megyei fejlesztési terv felülvizsgálatát és aktualizálását.

2. Helyzetelemzés

Zala megye Magyarország délnyugati részén, a Nyugat-Dunántúlon helyezkedik el. Területe 3784, 11 km², Magyarország területének 4%-a. Népsűrűsége 77, 6 fő/km² (2009).

A megye domborzati felszínét 2 tájegység határozza meg, a Keszthelyi-hegység, amely a Dunántúli-középhegység része és a Zalai-dombság, amely a Dunántúli-dombság része. A sűrű, csaknem párhuzamos, dél felé kissé szétterülő völgyek rendszere morfológiailag erősen tagolja. Legjelentősebb folyója a Mura és a Zala, az utóbbi a Balaton legfőbb vízszállítója. A megye legészakibb települése Zalavég. (Zalaszentgróti kistérség), legdélibb települése Surd (Nagykanizsai kistérség), legkeletibb települése Balatongyörök (Keszthelyi kistérség), legnyugatibb települése Szentgyörgyvölgy (Lenti kistérség).

Zala megyének több mint 20%-át nagy összefüggő erdőség borítja, amely gazdag növény és állatvilágban. Az Alpok és az Adria közelsége miatt az éghajlat eléggé csapadékos. Magyarország egyik leghíresebb mocsárvilága a Kis-Balaton, szintén megyénkhez tartozik. A megye leghíresebb tájegysége a Göcsej.

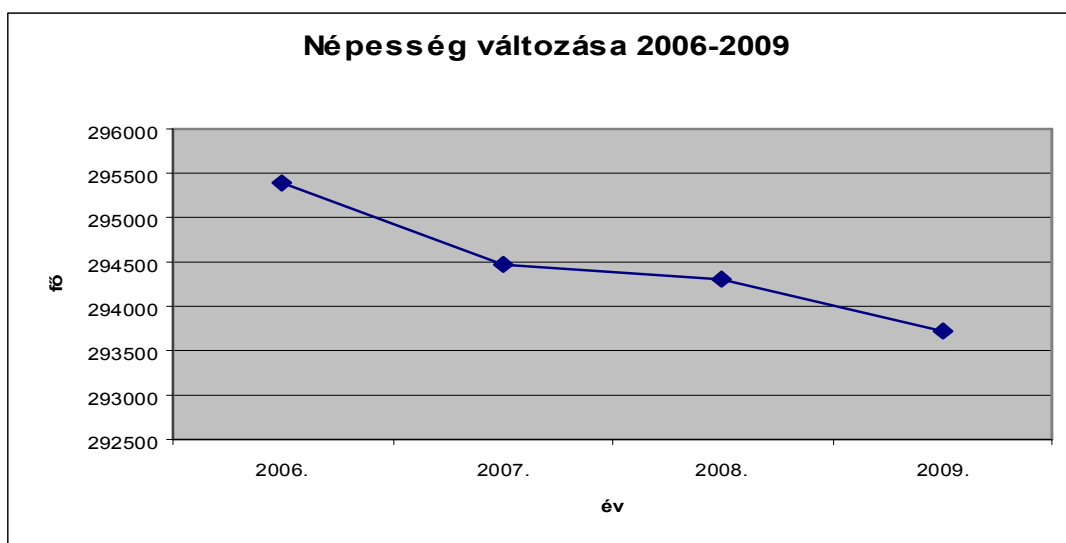
Zala megye egyik legnagyobb kincse a termálvíz. A már meglévő és még épülőben lévő fürdők közül a legismertebb Hévíz, amelynek tava Európában egyedülálló. Híresek még a Zalakaros, Lenti, Kehidakustány, Zalaegerszegi, Zalaszentgróti, Bázakerettyei, Pusztaszentlászlói termálfürdők.

A megye 257 települését 9 kistérség foglalja magába. 2 Megyei Jogú Város (Nagykanizsa, Zalaegerszeg), valamint további 7 város található területén.

Zala megyében a következő kistérségek működnek

<i>Kistérség</i>	<i>Székhely</i>	<i>Terület (km²)</i>	<i>Település</i>
Hévízi kistérség	Hévíz	123,60	8
Keszthelyi kistérség	Keszthely	349,33	16
Lenti kistérség	Lenti	663,09	51
Letenyei kistérség	Letenye	388,69	27
Nagykanizsai kistérség	Nagykanizsa	552,93	27
Pacsai kistérség	Pacsa	278,82	20
Zalaegerszegi kistérség	Zalaegerszeg	788,61	65
Zalakarosi kistérség	Zalakaros	311,85	19
Zalaszentgróti kistérség	Zalaszentgrót	327,06	24

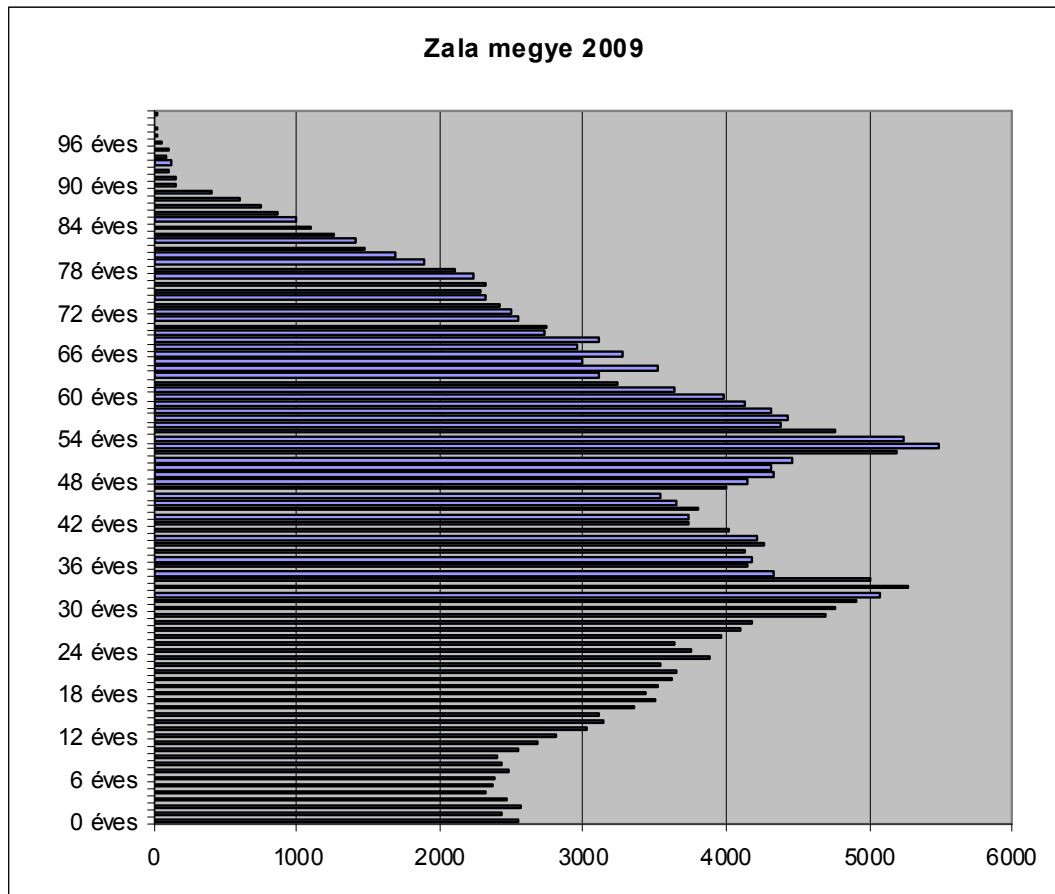
A demográfiai viszonyok alakulásában a kedvezőtlen folyamatok a jellemzőek. Zala megye népessége (A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatal személyi adat és lakcím nyilvántartás alapján) 2006-ban 295.387 fő, 2007-ben 294.830 fő, 2008-ban 294.297 fő, 2009-ben 293.723 fő, amely a korábbi évekhez hasonlóan folyamatos csökkenést mutat. 2006 és 2009 között ez a csökkenés 1664 fő. Amelyet a következő grafikon szemléltet.

A természetes szaporodás az 1970-es évek óta negatív. Az ezer lakosra jutó aránya 1990-ben -3,1; 2000-ben -5,4; 2005-ben -5,3; 2007-ben -5,0, amely magasnak mondható.

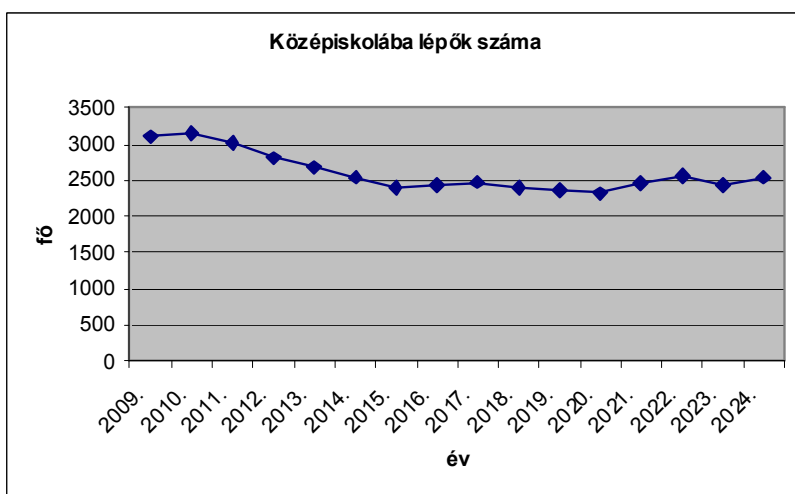
A népességfogyás a fiatal korosztályok létszámának és létszámarányának csökkenésében mutatkozik meg, befolyásolva a beiskolázási igényeket és a pedagógusok foglalkoztatását.

Zala megye korfáját a következő táblázat mutatja

Az éves házasságkötési adatok a házassulási hajlandóság egyre jelentősebb visszaeséséről tanúskodnak. (A KSH adatai alapján 1000 lakosra 1990-ben 5,7; 2000-ben 4,1; 2005-ben 3,9; 2007-ben 3,3.) Az elmúlt évek során a megyében, de országosan is jellemző a házasságkötések számának csökkenése, és ezzel párhuzamosan az élettársi kapcsolatok növekvő gyakorisága, valamint a házasságkötésen kívüli születések számának emelkedése. A válások arányának növekedése együtt jár a gyermeküket egyedül nevelő szülők és az egyszemélyes háztartások arányának növekedésével. A válások száma ezer lakosra vonatkozóan 1990-ben 1,7; 2000-ben 2,1; 2005-ben 2,1; 2007-ben 2,2.

Az óvodába, általános iskolába, középiskolába lépők várható számának megyei szinten történő alakulását a következő grafikonok szemléltetik.

Megfigyelhető, hogy a közoktatásba lépők várható száma folyamatosan, évről-évre ingadozik. Az óvodában és általános iskolában az előrejelzési adatok alapján kismértékű növekedés látható, de ez a létszám még mindig jóval alatta marad a 2009. évben középiskolába lépők számának, amely folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. Az elmúlt évek intézményi átszervezései főként az alapfokú közoktatási intézményeket érintették. A csökkenő gyermeklétszám miatti intézményi megszüntetések, szűkítések voltak inkább a jellemzőek Zala megyében.

A középfokú oktatási intézmények létszáma is folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. Míg 1990-ben a középiskola 9. osztályában megyei szinten 4965 tanuló tanult, ez a szám 2000-re 3770 főre csökkent, 2009-ben pedig már csak 3104 fő várható. A középiskolákat fenntartó önkormányzatok továbbra is napirenden kell, hogy tartsák az intézmények racionális működtetésével kapcsolatos tudatos, átgondolt folyamatos tervezést.

A tartós demográfiai és munkaerő-piaci viszonyok alakulásának legnagyobb negatívuma a közoktatásra nézve az, hogy egyrészt egyre kevesebb gyermek lép be a korábbi évekhez viszonyítva az oktatási rendszerbe, illetve csökken a benntartózkodók száma, másrészt az, hogy a pedagógusok foglalkoztatása, különösen a frissen végzettek elhelyezkedése sokszor kétségessé válik. A körülmények az iskolafenntartókat racionalizálási intézkedésekre, létszámleépítésekre kényszerítik, ami hátrányosan érinti a megye- jó hírű iskolákkal, rangos képzésekkel és magas szellemiséggel rendelkező- oktatási rendszerét.

Zala megye gazdasága településszerkezeti és gazdaságföldrajzi adottságainak megfelelően sokszínű képet mutat. Az elmúlt évek során a megyében egy gazdasági szerkezetváltás folyamatának lehettünk tanúi. A zömében könnyűipari tevékenységet folytató üzemek sorozatosan szűntek meg, melyek hosszú időn keresztül a térség gazdasági potenciálját meghatározó nagyvállalkozások voltak. A megye gazdasági helyzetét hátrányosan érintette, hogy a megszűnő, összeszerelő gyártási tevékenységet folytató multinacionális cégek, vállalkozások kivonultak a térségből.

Zala megye munkaerőpiacának szereplőit érzékenyen érintette a munkahelyek megszűnéséből eredő növekvő munkanélküliség. A nyilvántartott álláskeresők száma 2008. februárjában 14.897 fő, 2009. februárjában 17.552 fő volt. A korábbi évek adataihoz mérve növekedést mutat (2006. I. félév: 13.371 fő, 2007. I. félév: 13.847 fő). A régió másik két megyéjéhez viszonyítva magas (Győr-Moson-Sopron megye: 2006. I. félév: 10.302fő, 2007. I. félév: 8691 fő, 2008. I. félév: 8479 fő; Vas megye: 2006. I. félév: 8138 fő, 2007. I. félév: 7861 fő, 2008. I. félév: 7706 fő).

Az alkalmazásban állók száma a versenyszférában 2005-ben 71.561 fő, 2006-ban 71.050 fő, 2007-ben 69.923 fő; a költségvetési szférában 2005-ben 20.563 fő, 2006-ban 20.357 fő, 2007-ben 18.508 fő volt.

A csökkenő tendenciát egyrészt azzal magyarázhatjuk, hogy a megyében az elmúlt időszakban jelentősen csökkent a közigazgatási és közalkalmazotti területeken a foglalkoztatottak száma, másrészt az ipari termelést folytató szervezetek megszűnéséből eredően szűkült a munkahelyek száma, hiszen a létrejövő új vállalkozások költségtakarékossági szempontokat is figyelembe véve, a minimális foglalkoztatotti létszámmal kívánják tevékenységüket megvalósítani.

A korosztályos adatok vizsgálata során megfigyelhető a pályakezdő munkanélküliek száma. A pályakezdő munkanélküliség problémáját a következő folyamatok generálhatják:

- a fiatalok egy a közelmúltban megszületett oktatáspolitikai döntés eredményeként kezdték meg tanulmányaikat
- az elmúlt években viszont a foglalkoztatók munkaerő keresleti igényei gyökeresen átalakultak.

Ma már nem a legmagasabb iskolai végzettségűek a legkeresettebbek a munkaerőpiacon. Viszont az oktatási szerkezetünkből, a társadalmi normák elvárásaiból adódóan a felsőfokú végzettségűek aránya fokozatosan növekszik.

A munkaerőpiacon a napjainkban jellemző, hogy a magasabban képzett munkavállalók az alacsonyabb végzettségűek munkáját végzik, ezzel kiszorítva a kevésbé képzetteket az utóbbiak hátrányára.

További problémát vet fel a tartós munkanélküliek száma és részarányának emelkedése. Ezen problémát tovább súlyosbítja az a tény is, hogy fokozatosan növekszik a munkanélküliség átlagos időtartama.

Az elmúlt időszak, évtized közoktatást érintő jogalkotási, szabályozási folyamata tovább romlott. A közoktatási törvény folyamatos módosítása, gyakran a költségvetési törvény, és más törvények keretein belül, az intézményvezetők részére egyre bonyolultabbá, áttekinthetlenebbé, ellentmondásossá tette annak alkalmazását. A kistérségek megjelenése, a létrehozásukat és működésüket szabályzó törvények és rendeletek tovább bonyolították a közoktatási intézmények működtetését, működését. Sok esetben egy-egy területet szabályzó jogszabályok más-más jogszabályokból gyűjthetők össze, s a folyamatos változás, módosítás, átmeneti rendelkezés és hatálybaléptetése miatt majdnem követhetetlenek.

A közoktatással szemben támasztott új követelmények (új Nemzeti Alaptanterv, a kompetencia alapú nevelés-oktatás, képzés, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés, az informatika növekvő szerepe az oktatásban és az ismeretszerzésben, a szakképesítés és az idegennyelv-ismeret felértékelődése, az Európai Unió követelményekre való felkészítés stb.) szükségessé teszik a pedagógusképzés reformját is, a pedagógusképzés tartalmának minőségi felülvizsgálatát és a mennyiségi mutatóinak újragondolását a túlképzés megállítása érdekében. A problémák másik lehetséges orvoslási módja a pedagógusok tovább- és átképzése lehet. Jó megoldásnak tűnik a tanulóknak az oktatási rendszerben való hosszabb idejű benntartása, valamint az egész életen át tartó tanulás támogatása, ami a pedagógusi szerep differenciálását teszi szükségessé. Harmadrészt az európai uniós pályázati lehetőségek felkutatása adhat pénzügyi támogatást a közoktatás fejlesztését igénylő intézkedések további megtételéhez.

A magyar társadalomban végbemenő változások, valamint Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása újabb feladatokat szab mindazok számára, akik valamilyen szálon kapcsolódnak az oktatási rendszerhez. Átgondolt, racionalizált oktatásszervezésre van szükség ahhoz, hogy Magyarország is elérje azokat a stratégiai célokat, amelyet az Európai Tanács 2000-ben a lisszaboni ülésén megfogalmazott: minőség, hatékonyság, az oktatási-képzési rendszerhez történő hozzáférhetőség, nyitottság.

A közoktatás-fejlesztési stratégiában kiemelt középtávú célok, prioritások a következők:

- az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén,
- az oktatási esélyegyenlőtlenségek mérséklése
- az oktatás minőségének fejlesztése
- a pedagógus szakma fejlődésének támogatása
- az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának fejlesztése
- az oktatás tárgyi feltételeinek javítása
- a közoktatás költséghatékonyságának és irányításának javítása

A Zala Megyei Önkormányzat ajánlasként teszi hozzáférhetővé minden, a megye területén a közoktatáshoz kapcsolható szereplő számára közoktatás-fejlesztési tervét.

3. A közoktatás helyzete, fejlesztési irányai, feladatai

Az óvodai ellátás helyzete

Az óvodai ellátás: az óvodás korú gyermekek óvó-védő funkciójának megfelelően, a gyermekek életkori, egyéni sajátosságait szem előtt tartva, a kisgyermekek legfeljebb 3 éves korától - 6, 7 éves korig folyamatos nevelő, játékosan fejlesztő az iskolai életet megalapozó közoktatási intézménye.

A most hatályba lépő Fejlesztési terv:

- az óvodai feladatellátást befolyásoló demográfiai, jogszabályi és finanszírozási környezet folyamatos figyelemmel kísérése és szükség szerint ahhoz való igazítása mellett
- illetve a 2010-2011. nevelési évtől indokolt esetben szükséges terveznie a csoportszámok évenkénti felülvizsgálatát és szükség szerinti módosítását
- az intézményenkénti létszám, illetve férőhely-kihasználtság felülvizsgálatát, a csoportok számának jóváhagyását nevelési évenként, a jelentkezést követően célszerű elvégezni.

Meg kell jegyezni, hogy a gyermekek létszámának alakulását aránylag megbízhatóan meg lehet becsülni és ennek megfelelően az óvodai feladatellátást tervezni is lehet, de a jelenlegi jogszabályi, finanszírozási környezet kiszámíthatatlan változásait, alakulását előre látni és az ehhez való alkalmazkodást tervezni sem lehet. Ezért szükséges az ezek változásához való gyors alkalmazkodás érdekében folyamatosan nyomon követni a jogszabályok változtatásainak tervezeteit, elemezni a várható változások következményeit. Ezzel együtt teljes bizonyossággal nem védhető ki az, hogy előre nem látható, de lényeges jogszabályi, finanszírozási módosulások esetén a 2009-2015. évekre vonatkozó Fejlesztési terv hatályosságának időszaka alatt esetleg változtatni kell a dokumentumban tervezett, meghatározott óvodai feladatellátásokban.

Az általános iskolai ellátás helyzete

A megyében 18500 általános iskolást 1862 pedagógus nevel és oktat. Az egy osztályra jutó tanulóátlag 18,5 fő. Zala Megye területén 69 önkormányzati, és 16 más fenntartású általános iskola működik. Az 999 tanulócsoportot 1075 osztályteremben és 367 szaktanteremben helyezik el. A teremellátottság jó, ami elsősorban a csökkenő gyermeklétszám és az iskola összevonásoknak „köszönhető”.

Az általános iskolai korosztály 22%-a hátrányos-, 10 %-a halmozottan hátrányos helyzetű. Az intézmények közül 72 rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel, illetve 621 gyermekről közölték az iskolák, hogy képesség-kibontakoztató felkészítésben részesülnek. 992 tanuló részese az integrált felkészítésnek. 168 gyógypedagógus illetve fejlesztőpedagógus dolgozik a megye intézményhálózatában.

Az intézményekben a szakemberekkel való ellátottság nem teljes.

A nem szakrendszerű oktatás bevezetésének tárgyi feltételei adottak.

A Nemzeti Alaptanterv (NAT) bevezetését követően a közoktatási intézményeknek a közoktatási törvény (Kt.) 1999-ben módosított 132. § (1) bekezdése és a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX.21.) OM rendelet értelmében 2001. szeptember 1-jével a kerettanterv szerint felülvizsgált helyi pedagógiai programmal kellett a tanévet indítani. Ez azt jelentette, hogy míg a 6. évfolyamon még a miniszter által kiadott „régí” nevelési-oktatási terv határozta meg a tantervi követelményeket, az 1. és az 5. évfolyamokon, továbbá a középiskolák 9. évfolyamán már a kerettantervhez igazított helyi tanterv szabályozott, a 2-4. évfolyamokon az akkor érvényes NAT alapján készült helyi tanterv futott, a 7. és 8. évfolyamokon pedig dönthettek az iskolák, hogy az érvényben lévő helyi tantervet, vagy a „régit” alkalmazzák.

A fentieknek megfelelően alakultak az évfolyamok óratervi óraszámai is.

A 2003-as esztendő ismét hozott változást. A közoktatási törvény módosítása csökkentette az óratervi órák számát, mely változás felmenő rendszerben, elsőként az 1., 5. és 9. évfolyamon lépett életbe 2003. szeptember 1-jén.

A közoktatási törvény módosításáról szóló 2006. évi LXXI. törvény rendelkezett arról, hogy az 5 és a 6. évfolyamon kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozása időkeretének huszonöt-ötven százalékában nem szakrendszerű oktatás, fennmaradó időkeretében szakrendszerű oktatás folyhat.

Gimnáziumi, középiskolai és szakiskolai nevelés-oktatás és szakképzés

A most hatályba lépő Fejlesztési tervnek a középiskolai feladatellátást befolyásoló demográfiai folyamatok elemzése mellett elsősorban a jogszabályi és finanszírozási környezet módosulása által teremtett új helyzethez való folyamatos és rugalmas alkalmazkodás is a feladatai közé tartozik.

A törvényi változások (közoktatási törvény, 1993. évi LXXVI. törvény a Szakképzésről, 2003. évi LXXXVI. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról, 1/2006. OM rendelet a Országos Képzési Jegyzékről, 20/2007. SZMM rendelet a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről) 2008. szeptember 01-től alapjaiban változtatja meg a szakképzést.

A változás egyaránt érinti az általános műveltséget megalapozó képzést követő un. hagyományos szakmunkásképzést, és az érettségire épülő technikus képzést.

Moduláris kompetencia alapú szakképzés az új OKJ szerint

Fő céljai: a pályakezdő szakmunkások felkészültségének munkaerő piaci értékének növelése; a tanulók felkészítése az élethosszig tartó tanulásra; az egyéni tanulási utak feltételeinek kialakítása; felkészülés az uniós tagsággal járó kihívásokra, lehetőségekre.

Fő elvek: új tartalmú szakmai, és vizsgakövetelmények, melyek kompetencia alapú, moduláris szerkezetű, szakmacsoportos rendszerű, és gyakorlat tevékenység centrikus.

A kompetencia egy foglalkozás adott feladatának elvégzéséhez szükséges ismereteket, magatartás formákat és képességeket jelent, melyeket munkakör elemzésen alapuló tananyag fejlesztési eljárás során alakítottak ki.

A modul önálló tananyagegység, amely formailag egységes és tartalmilag meghatározott. A modulokból rugalmasan állíthatók össze a különböző képzési programok. Magába foglalja a belépő szintet, és az elérendő végcél.

A szakképzésben tanító tanárokat, oktatókat fel kell készíteni az új képzési formára.

A szakképző iskolák előtt álló feladatok:

- felül kell vizsgálniuk, hogy az eddig oktatott szakmák megtalálhatók –e, az új OKJ –ban, ha nem milyen „rokon” szakmával helyettesíthetők.
- el kell készíteniük az oktatott szakmák modul térképeit, majd ezekből az iskola modul térképét.

Városi, illetve TISZK szinten célszerű összesíteni az iskolák modul térképeit. Ennek segítségével áttekinthetővé válnak a közös modulok városi, illetve TISZK szintű oktatása.

Az iskolarendszerű oktatásban 2008-ban került sor először az új szakmai vizsgáztatásra.

Térségi Integrált Szakképző Központ létrehozása.

A közoktatási intézmények fenntartói, a gyakorlati képzés szervezésében részt vevő gazdálkodó szervezetek, a felsőoktatási intézmények a közoktatási törvényben meghatározott szakképzéssel összefüggő feladatok végrehajtására térségi integrált szakképző központot hozhatnak létre.

Ösztönző rendszer változása: szakképzési fejlesztési támogatást, hazai és EU –s pályázatokon való részvételt csak ezen szakképző központok kaphatnak.

Jogsabályi háttér és környezet ismertetése:

A közoktatás és a szakképzés szervezését, működési feltételeit számottevően módosító előírások kerültek bevezetésre.

A szak- és felnőttképzést érintő reformprogram végrehajtásához szükséges törvények módosításáról szóló 2007. évi CII. törvény keretei között

- megváltozott a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) számos rendelkezése. (Így módosult a Szt. 2. §-ának (5) bekezdése is, amely meghatározza, hogy milyen feltételekkel és módon lehet TISZK-et létrehozni. Az Szt. 2. §-a arról is rendelkezik, hogy 2006. március 1-jétől már a központi képzőhely, mint gyakorlati képzési hely is szakképzési intézménynek minősül, s központi képzőhely a TISZK részeként működhet.)
- módosultak a szakképzés feladatainak ellátására irányuló, a közoktatási törvényben rögzített előírások is. (Az új rendelkezések szerint a TISZK többek között megvalósulhat a Kt. 67. §-ának (5) bekezdése szerint működő szakképző iskola feladat-ellátási rendszerében is.)

2007. szeptember 1-jétől TISZK-et létesíthetnek

- közoktatási intézményt fenntartók,
- felsőoktatási intézmények és
- a gyakorlati képzés szervezésében részt vevő gazdálkodó szervezetek.

A szak- és felnőttképzést érintő reformprogram végrehajtásához szükséges törvények módosításáról szóló 2007. évi CII. törvény keretei között az Szt. számos rendelkezése is megváltozott, így módosult e törvény 2. §-ának (5) bekezdése is, amely meghatározza, hogy milyen feltételekkel és módon lehet TISZK-et létrehozni.

Változás a szakképzési hozzájárulásokban:

Az új jogsabályi rendelkezések szerint a szakképzési hozzájárulásra kötelezett – amennyiben a kötelezettségének más módon nem teljes egészében tesz eleget – a fennmaradó kötelezettségét 2008. szeptember 1-jétől csak a TISZK részét képező, iskolai rendszerű szakképzést nyújtó intézmény tekintetében teljesítheti.

Változás a korábbiakhoz képest, hogy a fejlesztési támogatást nem közvetlenül az intézmény, az iskola kaphatja, hanem annak fenntartója, vagy a szakképzés-szervezési társulás, a nonprofit gazdasági társaság, a szakképzés-szervezési társaság kaphatja az általa működtetett TISZK intézményeiben folytatott gyakorlati oktatás és képzés feltételeinek fejlesztése céljából. 2008. szeptember 1-jétől tehát a fejlesztési támogatást a szakképzési hozzájárulásra kötelezett gazdálkodó szervezetek bármely szakképző intézmény részére közvetlenül nem adhatják át. Amennyiben egy szakképző intézmény bármely TISZK-modell valamelyikének részét képezi, a TISZK-en keresztül részesülhet fejlesztési támogatásban, ellenkezőleg elesik a forrásoktól.

Az fejlesztési támogatást átadásának, illetve fogadásának feltétele azonban az, hogy a TISZK keretei között működő, szakképzési feladatot ellátó intézmény vagy intézmények nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő szakképző iskolai tanulóinak létszáma – három tanítási év átlagában – elérje az 1500 főt.

(A TISZK-ben részt nem vevő intézmények tekintetében – a speciális szakiskola és a készségfejlesztő speciális szakiskola kivételével – 2008. szeptember 1-jétől fejlesztési támogatás nem fogadható.)

A szakképzés-szervezési társulás:

A közoktatási törvényt, mely a szakképzés feladatai regionális/térségi megszervezésének a feltételeit teremtette meg, a 2007. évi LXXXVII. törvény 14. §-a új, 89/B §-sal egészítette ki. Az új jogszabályi hely (1) bekezdése szerint a külön törvény alapján létrehozott regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB) közreműködnek a munkaerő-piaci igények és a közoktatásban folyó szakképzés fejlesztésének összehangolásában.

Ezen koordinációs feladatok teljesítésének jogi feltételeit a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény (továbbiakban: Szt.) 13. §-a szabályozza.

Az RFKB felelőssége és feladata, hogy kidolgozza és szabályozza az iskolai rendszerű szakképzés fejlesztésének irányait, a beiskolázási arányokat, mindezt az adott régió egyéb fejlesztési programjaihoz kapcsolva.

Az RFKB a jövőben tehát döntő szerepet tölt be a szakképzés összehangolása terén, mivel döntéseinek elfogadása adja meg annak a lehetőségét, hogy a közoktatásban közreműködő intézményfenntartó és a közoktatási intézmények hozzájussanak a szakképzés fejlesztését szolgáló forrásokhoz.

Az RFKB feladatai közé tartozik, hogy a régiókban működő helyi önkormányzatoknál kezdeményezze a szakképzés-szervezési társulások megalakulását.

Ez a társulás a közoktatási törvényben meghatározott önkormányzati feladatok végrehajtására hozható létre a hivatkozott 89/B § (2) bekezdés alapján. A társulás önkéntes, s bővíti az önkormányzatok társulási lehetőségeit.

A szakképzés-szervezési társulásba beléphet minden olyan helyi önkormányzat, amely a szakképzés feladataiban részt vevő iskolát tart fenn.

A Kt. 89/B § „(7) A szakképzés-szervezési társulás által ellátott feladatok tekintetében a megyei önkormányzat feladatellátási kötelezettsége a társulásban részt vevő települési önkormányzatok illetékességi területén megszűnik, és az e törvény 88. §-ának (9) bekezdésében szabályozottak szerinti feladatátvételre a szakképzés-szervezési társulás válik jogosulttá. A szakképzés-szervezési társulás az átvett feladat ellátásához szükséges intézményi vagyon használati jogát átveheti. A feladat átadására, illetve az intézményi vagyon használatra történő átengedésére e törvény 88. §-ának (9), valamint 102. § (9) és (11)-(12) bekezdésében meghatározottakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a használatba adás a szakképzés-szervezési társulás fennállásáig szól.”

Stratégiai elképzelések:

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara a 2005 – 2013. időtartamra megfogalmazta stratégiai célkitűzéseit, ennek kulcselemei:

- a foglalkoztatási szint emelése,
- a szakmunkásképzés átjárhatóságának megteremtése,
- integrált szakképzés és felnőttképzés megvalósítása.

A megvalósíthatóság érdekében növelni kell:

- a szakiskolai tanulók arányát az ifjúsági képzésen belül, és a
- a 9 – 10. évfolyamon a gyakorlati képzés időkeretét.
- újfajta kooperációs kultúrára van szükség a gazdaság és szakképzés kapcsolatában, a szakképzés társadalmi támogatottságában és a pályaorientáció terén:
- olyan életpálya-modell kialakítása és népszerűsítése vált szükségessé, amely teljes vertikumában biztosítja az esélyegyenlőséget a szakmunkás tanulók számára.

Az egész életen át tartó tanulás – a gyorsan változó gazdasági igények, a munkaerőpiac változása, valamint a szükségessé váló többszöri pályamódosítás miatt elkerülhetetlen – térhódításával az iskolarendszerű oktatásban a nappali programok mellett jelentős szerephez jutnak az ettől eltérő képzési lehetőségek: elsősorban a levelező, illetve egyre inkább a távoktatás (együtt: felnőttoktatás). A fiatalok oktatásban való részvételének közel teljes körűvé válása ellenére az esti és levelező oktatás szerepe az alapfokú oktatásban viszonylag alacsony szinten állandósult, középfokon pedig a kiegészítő képzés felé tolódik el.

A Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság 2008. nyarán széles körű felmérést végzett a munkaügyi központ kirendeltségeinél és a régió munkaadóinál az álláskeresők és a betöltetlen álláshelyek szakmai szerkezetével kapcsolatban, az adatok elemzésével első körben meghatározásra kerültek a hiányszakmák és azok a területek, ahol túlképzés van. (Fontos megjegyezni, hogy a hiányszakmák meghatározását nem segíti az a nem ritkán előforduló példa, hogy nagy számban kerülnek ki végzett szakmunkások az intézményekből, de vagy nem helyezkednek el a hazai munkaerő-piacon (ugyanakkor az álláskeresők között sem szerepelnek, mert külföldön vállalnak munkát), vagy más területen helyezkednek el.)

A regionális szakképzés-fejlesztési bizottságok kategorizálták az egyes szakmákat („kiemelten támogatott”, „támogatott”, „nem támogatott”), ami a normatívákhoz való jogosultságot nem befolyásolja, viszont az egyéb forrásokhoz (munkaerő-piaci alap képzési alaprész, szakképzés-fejlesztési hozzájárulások) való hozzájutás jogosultságában tesz különbséget, kapcsolva ehhez bizonyos létszámhatárokat is. A döntések előkészítése éppen a bizottságok működésének előkészítetlen volta miatt nem tette lehetővé hosszabb időszakok vizsgálata alapján tendenciák megállapítását, a munkáltatói visszajelzések hiányosak és esetlegesek voltak, ami szintén nem tudta még alátámasztani az egyes döntések legalább középtávú időtállóságát. Kiindulási alapként kezelve a 2009-től javasolt regionális szakképzési szerkezetet, szükség szerint évenkénti módosításokkal, korrekciókkal remélhető, hogy a most hatályba lépő Fejlesztési terv időtartama alatt, azaz 2015-ig a bizottságok döntései már valóban le fogják tudni képezni és szükség esetén követni az egyes régiók, megyék munkaerő-piacának szakképzési igényeit.

Tényadatok:

A Régióban, a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság (továbbiakban: RFKB) 34/2008. határozata alapján:

- ács, állványozó
- szerkezetlakatos
- szakács
- szerszámkészítő
- gépi forgácsoló
- mechatronikai műszerész

A Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság a fenti hiányszakmák mellett az alábbi szakmákat jelölte meg a Régióban a gazdaság által igényelt szakképesítések között:

- kőműves,
- épület-építménybádogos,
- géplakatos,
- pék,
- hegesztő,
- fémforgácsoló,
- villanyszerelő,
- pincér,
- elektronikai műszerész,
- autószerelő,
- vasbeton és műkőkészítő,
- festő,
- burkoló,
- asztalos,
- szociális gondozó

A megyében a hiányszakmák, valamint a gazdaság igényei által igényelt szakképesítések mindegyikének képzése folyik az iskolarendszer kereteiben.

A szakképzés megyei koordinációja:

Látható a következő táblázatból a szakképzés elértéktelenedése a diákok szemében, és az oktatáspolitikai egyre sürgetőbb feladata ebben, hogy akár fenntartói szinten is befolyásolni tudjuk a tanulóink választását a tovább tanulásban.

Megfelelő motivációs eszközökkel szükséges lenne rá világítani, hogy mekkora értéke van ma egy „jó” szakma elsajátításának.

A tanulók intézménytípusonkénti arányának változása az 1989-1990. és a 2007-2008. tanévek között országos viszonylatban

<i>tanév</i>	<i>tanulói megoszlás (%) iskolatípusonként</i>		
	<i>gimnázium-</i>	<i>szakközépiskola</i>	<i>szakiskola</i>
1989-1990.	20,4	27,0	45,9
1994-1995.	25,7	32,6	40,5
2004-2005.	36,5	39,2	23,0
2007-2008.	35,4	42,8	21,8

1. Ösztönző rendszerek kialakítása:

- ösztöndíj rendszer,
- üzemlátogatások,
- középhosszútávon való elhelyezkedés biztosítása a vállalatok/vállalkozások részére, az adott szakma – egy bizonyos előre meghatározott szintű – sikeres elvégzése után.

2. Pályaválasztási tanácsadás

3. Az Észak-zalai TISZK Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft és a Zala Megyei Önkormányzat, mint konzorciumi fenntartó között, a szakképzés fejlesztési támogatások elosztásában való aktív részvétel, közreműködés, valamint érdekérvényesítés, az érintett nevelési-oktatási intézmények bevonásával.

4. A szakképzési eszközpark, és infrastruktúra fejlesztése

5. A szakképzések hatékonyságának és gazdaságosságának minden részletre kiterjedő vizsgálata

6. A gazdasági szereplők és egyéb partnerek még közvetlenebb bevonása, érdekelté tétele a megyei szakképzésben

7. Folyamatosabb és strukturáltabb kétoldalú kommunikáció az érintett partnerek bevonásával, ezáltal egy szervezettebb, erőteljesebb kapcsolódási, visszacsatolási lehetőség a munkaerőpiacra- az RFKB döntéseinek és előrejelzésének hatékonyabb kihasználása, régiós szinten.

Fenntartói szinten is el kell végezni a szakképzési programok összehangolását, hiszen szükséges egy korszerű, összehangolt - nem a Zala Megyei Önkormányzathoz tartozó nevelési-oktatási intézményeket is egységben tekintve - szakképzési intézményszerkezetre, a hatékony humán erőforrás és az ezekhez szükséges anyagi források, a fejlesztések, a működés feltételeinek biztosítására az egész megyében.

A megye közoktatási rendszere, a beiskolázás alakulása

<i>Megnevezés/tanuló</i>	<i>1995/1996</i>		<i>1999/2000</i>		<i>2005/2006</i>		<i>2008/2009</i>	
	<i>tanuló</i>	<i>%</i>	<i>tanuló</i>	<i>%</i>	<i>tanuló</i>	<i>%</i>	<i>tanuló</i>	<i>%</i>
Gimnáziumi tanuló	3338	29,2%	3710	30,8%	4791	28,7%	5105	30,5%
Szakközépiskolai tanuló	5294	46,3%	6134	50,8%	8464	50,6%	7380	44,1%
Szakiskolai tanuló	2812	24,6%	2219	18,4%	3463	20,7%	4235	25,3%
HH tanulók száma	69		127		1047		1044	
HHH tanulók száma	0		0		249		569	
SNI tanulók száma	336		351		567		750	
Ingyenes tankönyvre jogosult tanulók száma	24		25		4901		4096	
Összesen	11444	100,0%	12063	100,0%	16718	100,0%	16720	100,0%

3.1. A következő évek várható közoktatási feladatai

Kiemelt középtávú céloknak, prioritásoknak a következőket tekinti az oktatási ágazat az előttünk álló időszakban:

- az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén,
- az oktatási esélyegyenlőtlenségek mérséklése,
- az oktatás minőségének fejlesztése,
- a pedagógus szakma fejlődésének támogatása,
- az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának fejlesztése,
- az oktatás tárgyi feltételeinek javítása,
- a közoktatás költséghatékonyságának és irányításának javítása.

A Zala Megyei Önkormányzat – a közoktatási feladatok megszervezéséhez szükséges önkormányzati döntések előkészítését szolgáló – feladatellátási, intézmény hálózatműködtetési és - fejlesztési terve a fenti stratégiai célok helyi megvalósításához kíván segítséget adni a közoktatási intézmények fenntartóinak és a közoktatási intézményeknek.

Nem tekinthetünk el attól, hogy az előttünk álló tennivalók és a Magyarország helyzetéből adódó nehézségek megyénk közoktatása számára is egy nehéz, kényszerű változásokkal és változtatásokkal terhelt időszak problémáival való szembenézést jelentik. A várható változások és kihívások arra kötelezik az ágazat irányítóit és résztvevőit, hogy szakmailag a legmegfelelőbb megoldásokra törekedjenek. A legfontosabb kihívások: Demográfia (gyermeklétszám csökkenés); Munkaerőpiac elvárásai egyre nagyobb nyomást gyakorolnak a szakképzésre és ezáltal a közoktatásra is (kulcskompetenciák); A közoktatási intézményhálózat egyfelől összezsugorodik, másfelől pedig vállalt funkcióiban bővül. Az iskola egyre nyitottabb intézménnyé válik, a társadalmi környezet igényeinek megfelelő szocializáció és a kulturált szabadidő eltöltésének terepe;

Közösségi neveléssel, oktatással szemben megjelenik az egyéni tanulási tervekre való építkezés differenciálódik a tanári tevékenység: A pedagógusok otthon, vagy az iskolában az internetre kapcsolódó számítógépek segítségével dolgozhatnak a tanórara való felkészülés során.

A tanulói eredményesség mérés-értékelése során fontos stratégiai cél a meglévő központi mérés-értékelési rendszer eszközszerének a lehető legszélesebb körű elterjesztése oly módon, hogy a meglévő eszközök felhasználásával az országos mérés-értékeléshez adekvát összehasonlítások szülessenek.

Ezen kihívások olyan humánerőforrás-stratégiát kívánnak, amelyek hosszú távon biztosítják az oktatás stabilitását. A humánerőforrás-stratégiának az alábbi prioritásokat kell tartalmaznia:

- egységes elvek alapján a megye közoktatási rendszerét stabilizálni szükséges
- a megye pedagógusellátottságának magas színvonalát biztosítani képes pedagógusképzés és továbbképzés,
- pedagógusok és intézmények munkáját támogató teljes körű pedagógiai szakszolgálati és pedagógiai-szakmai szolgáltatási ellátás,
- létszámcsökkenés miatt feleslegessé váló pedagógusok felnőttképzésbe való bevonása,
- intézmények társadalmi környezetének tájékozódását és tájékoztatását segítő rendszer kialakítása.

A közeljövőben a tanulólétszám-csökkenés miatt a megyében is nagy számban maradhatnak munka nélkül jól képzett pedagógusok, ugyanakkor a megye lakossága iskolázottsági

szintjének emelése, a munkaerőpiac igényei szükségessé teszik a felnőtt lakosság eddigihez képest növekvő mértékű oktatását, képzését.

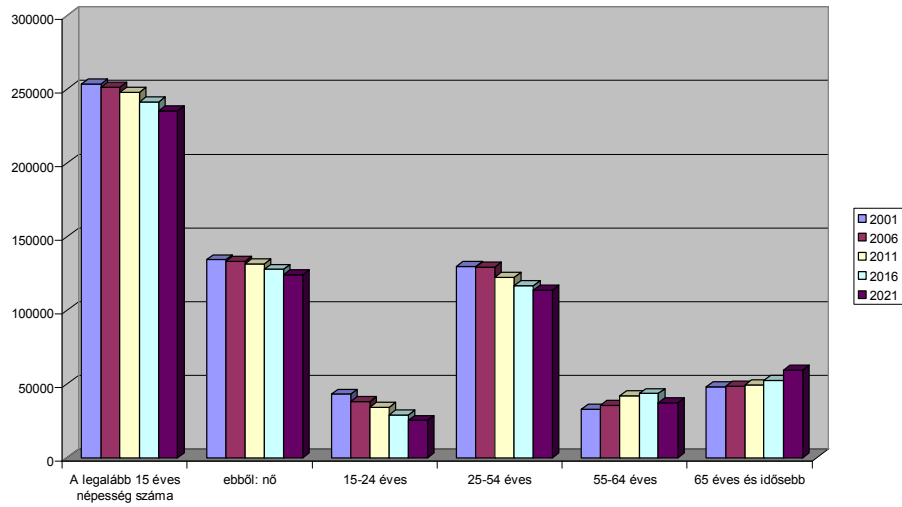
Szükséges, hogy a hatékony tanulásszervezési eljárások és módszerek is elterjedjenek a közoktatási intézmények széles körében. A kompetencia-alapú oktatás hatékonyabbá tétele érdekében szükséges a képességek – különösen az alapképességek – fejlesztési programjainak széles körű alkalmazása, a gondolkodási képességet fejlesztő programok megismerése. Ebben kiemelkedő feladatuk lehet a pedagógiai szakmai szolgáltatóknak.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésére és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatására, az erre vonatkozóan kidolgozott központi programok sikeres alkalmazására, továbbá az e feladatellátásból következő speciális szakemberek intézményi alkalmazására valamennyi közoktatási intézménynek fel kell készülnie. A pedagógiai szakszolgálati intézménynek és a pedagógiai-szakmai szolgáltatóknak biztosítani kell az e feladatellátásból következő, megfelelő színvonalú szolgáltatásokat.

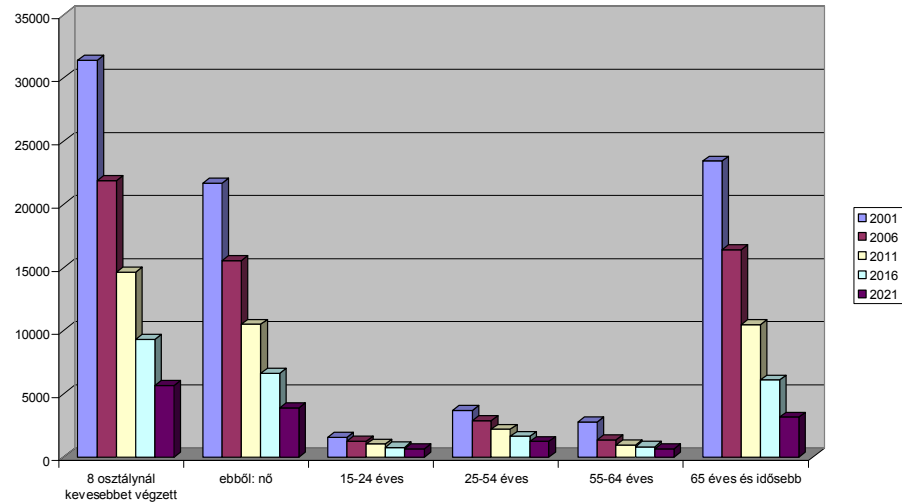
Az országos rendszerbe illeszkedő, megyei szinten átlátható, a tanulók, a tanárok, illetve az intézmények munkájának eredményességét mérő és értékelő rendszerek kifejlesztésében szerepet vállalhat a megyei szakmai szolgáltatót ellátó intézmény.

3.2. Területi iskolázottsági előrebecslés Zala megyében 2021-ig

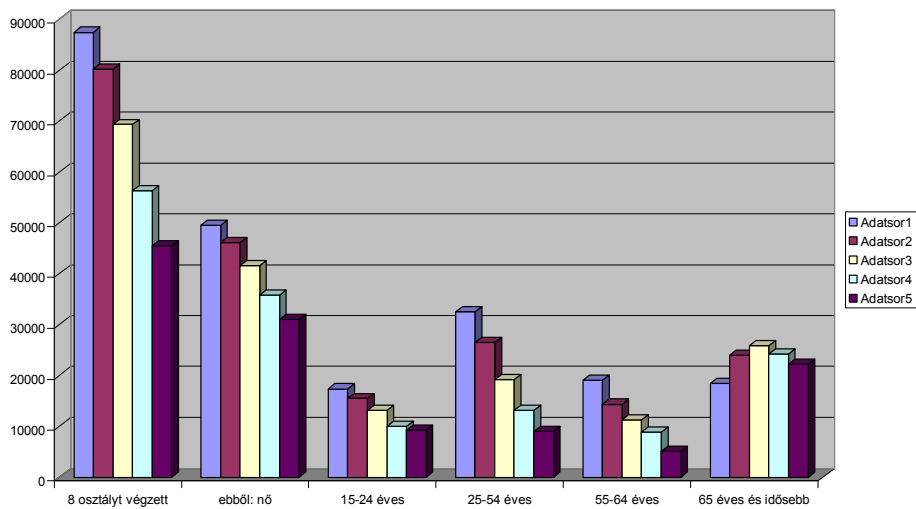
Népesség megoszlásának alakulása

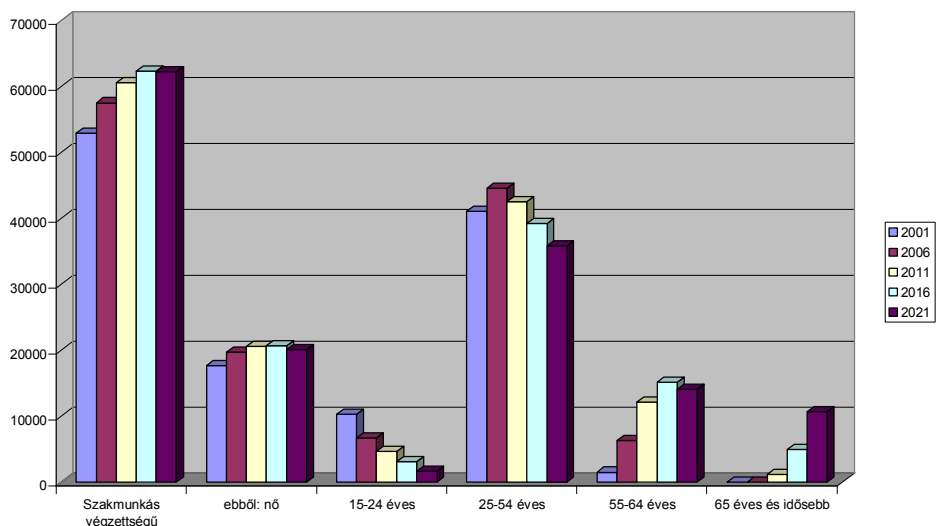
8 osztálynál kevesebbet végzettek számának alakulása

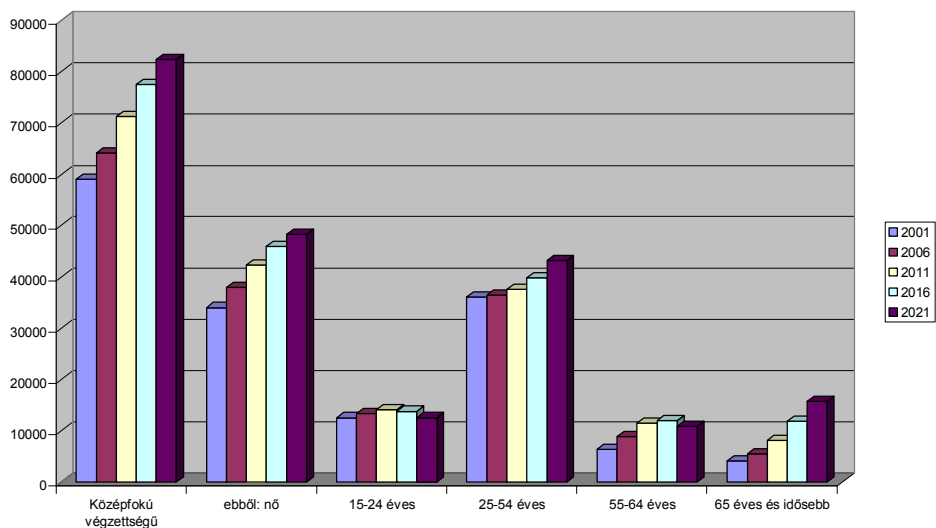
8 osztályt végzettek számának alakulása

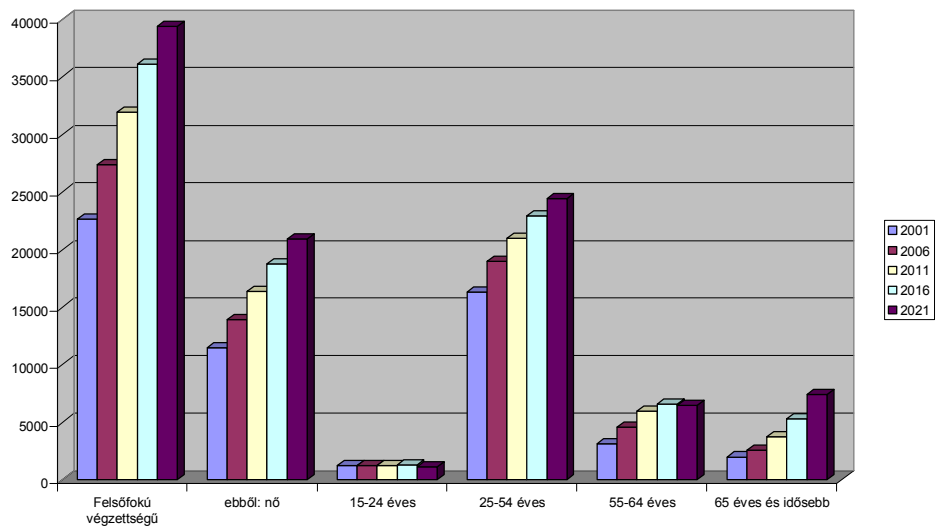
Szakmunkás végzettségűek számának alakulása

Középfokú végzettségűek számának alakulása

Felsőfokú végzettségűek számának alakulása

3.3. Megyei önkormányzat feladatellátási kötelezettségei

A közoktatási törvény pontosan meghatározza, hogy melyik önkormányzat milyen módon köteles részt venni a közoktatás feladatainak ellátásában, megszervezésében.

A Kt. 86.§. (3) bekezdése a megyei önkormányzat kötelező feladatává tette:

- a) a kollégiumi és a nemzeti és etnikai kisebbségi kollégiumi ellátást,
- b) a középiskolai és szakiskolai ellátást,
- c) a nemzeti és etnikai kisebbség középiskolai és szakiskolai ellátását,
- d) a felnőttoktatást,
- e) az alapfokú művészetoktatást,
- f) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadást, a nevelési tanácsadást, a logopédiai szolgáltatást, a gyógytestnevelést

abban az esetben, ha a községi, városi önkormányzatok a feladat ellátását nem vállalják, illetve a feladat ellátása a megye területén nem megoldott.

A közoktatási törvény 87.§. (1) bekezdése további feladatokat utal a megyei önkormányzat hatáskörébe.

Így a megyei önkormányzat köteles gondoskodni:

- az általános iskolát követően azoknak a tanulóknak különbözőzeti vizsga vagy évfolyamismétlés nélküli iskolaváltásáról, akiknek a lakóhelyén, ennek hiányában tartózkodási helyén, a tankötelezettség végéig nem biztosítottak az iskolai nevelés és oktatás feltételei;
- a középiskolai és szakiskolai felvételekkel összefüggő tájékoztató tevékenységről;
- az önkormányzati pedagógiai-szakmai szolgáltatásról;
- a gyermekgyógyüdülőben, egészségügyi intézményekben, rehabilitációs intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek tankötelezettségének teljesítéséhez szükséges oktatásról;
- azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátásáról, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt;
- a képzési kötelezettség teljesítéséhez szükséges feltételekről;
- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás megszervezéséről, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenységről, továbbá a konduktív pedagógiai ellátásról;
- az e.) - f.) pontokban meghatározott feladatok, továbbá a gyógytestnevelés feladatainak ellátásához szükséges utazó szakember-hálózat működtetéséről.

A közoktatás rendszerének működtetéséért az állam felelős, a közoktatás-szolgáltatások megszervezése és biztosítása a helyi önkormányzatok kötelező feladata.

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség

Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen és hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetésű elszenvedők számára, tekintettel az Alkotmány 54. § (1) bekezdésének 70/A. §-ára, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségére és az európai közösségi jog vívmányaira megalkotta „Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt.”

Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése az 54. § (1) bekezdésében biztosított emberi méltósághoz való joggal összefüggésben az egész jogrendszer tekintetében az állam kötelezettségévé teszi minden személy egyenlő méltóságának tiszteletben tartását és

védelmét. Az Alkotmánybíróság a 61/1992. (XI.20.) AB határozatában megfogalmazta „az állam mint közhatalom, s mint jogalkotó köteles egyenlő elbánást biztosítani a területén tartózkodó minden személy számára. Ebben az összefüggésben nem tehet különbséget közöttük faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint. Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében folytatott tilalom nemcsak az emberi, illetve az alapvető állampolgári jogokra irányuló, hanem a tilalom – amennyiben a különbségtétel sérti az emberi méltósághoz való jogot – kiterjed az egész jogrendszerre.

A közoktatási törvény 105. §-a a következőket tartalmazza:

(1) A helyi önkormányzat az önkormányzati intézkedési terv, illetve a fővárosi, megyei fejlesztési terv részeként vagy az abban foglaltakra tekintettel önálló intézkedési tervként meghatározza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket (a továbbiakban: közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv).

(2) a hazai és nemzetközi forrásokra kiírt közoktatási célú pályázatokon való részvétel feltétele, hogy a helyi önkormányzat, az önkormányzati társulás rendelkezzen – az oktatásért felelős miniszter által kiadott útmutató figyelembevételével elkészített – közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési tervvel. A pályázatok elbírálásánál – az előírt feltételek megléte esetén – előnyben kell részesíteni azt a közoktatási intézményt fenntartó társulást, amelynek tagjai között olyan önkormányzat is található, amely szerepel a hátrányos helyzetű települések jegyzékén, továbbá azt a közoktatási intézményt fenntartó települést és társulást, amelynek az illetékességi területén a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók összes gyermekhez, tanulóhoz viszonyított aránya eléri a huszonöt százalékot.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat a nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartók tekintetében is alkalmazni kell.

A kedvezményezett kistérségek besorolásáról a 311/2007. (XI.17.) Kormány rendelet rendelkezik.

Jogsabályi előírások alapján a közoktatási intézmény fenntartóknak, intézményeknek rendelkezniük kell közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési tervvel.

3.4. Közoktatás-irányítás legfontosabb céljai

- az intézményhálózat stabilizálása;
- az intézményhálózat racionális tartalmi, szakmai fejlesztése;
- a közoktatási intézményhálózat és a vele kapcsolatos intézmények együttműködésének fejlesztése;
- a szülői-tanulói igények határozottabb érvényesítése a közoktatásban;
- a helyi jellemzők erőteljesebb érvényesítése a közoktatásban;
- az intézmények épületbeli adottságainak, feltételeinek a javítása;
- a fenntartói irányítás szakszerűségének és hatékonyságának javítása;
- az intézmények személyi feltételeinek javítása, a pedagógusok szakmai felkészültségének, kompetenciájának növelése;
- a nevelési-oktatási intézmények helyi társadalmi-közéleti szerepének növelése;
- a közoktatási intézményi munka eredményességének, hatékonyságának növelése;
- a pályaválasztási tevékenység és a települési igények összehangolásának erősítése

3.5. Általános elvárások az intézményrendszerrel kapcsolatban

- jogszerűen, törvényszerűen, költségorientáltan, hatékonyan, eredményesen működjenek;
- működésükben erősödjön a tervezés szerepe;
- garantálják a minőségi, a gyermekek, tanulók fejlődését folyamatosan segítő nevelést, oktatást;
- rugalmasan alkalmazkodjanak a felmerülő változásokhoz;
- segítsék az intézmény székhelyén, illetve beiskolázási körzetében élő tanulók tankötelezettségének teljesítését; az „átjárhatóság” és a „folytathatóság – továbbépíthetőség” elvének érvényesülését;
- a közoktatási rendszerbe kerüléstől a közoktatási rendszerből kikerülésig kísérjék nyomon a tanuló előmenetelét, egyéni tanulási útját;
- a „hozzáadott pedagógiai értékek” mérhető, értékelhető, regisztrálhatóak legyenek;
- alakítsanak ki stabil, innovatív nevelő-oktató tantestületeket, működésükre legyen jellemző a minőségelvűség és partnerközpontúság, melynek alapja az intézmények minőségirányítási, minőségfejlesztési rendszere, programja;
- nyújtsanak segítséget minden rászoruló gyermeknek a mentális problémájuk kezeléséhez, az alapfokú képzés befejezéséhez, a középfokú képzésbe való bekapcsolódáshoz;
- alakítsanak ki hatékony gyermek- és ifjúságvédelmet;
- hatékonyan működjenek együtt a közoktatáshoz kapcsolódó intézményekkel mind a hátránykompenzációban, mind a prevenciós munkában, erősítsék az iskolakultúra közvetítő szerepét, megtartva sokszínűségét;
- fordítsanak kiemelt figyelmet a kliensi igények kielégítésére;
- tudatosabban készüljenek fel az óvoda-iskola átmenet problémáinak kezelésére;
- törvényi előírások lehetőséget biztosítanak az iskola bevezető és kezdő szakaszában (1-2., illetve 3-4. osztály) a lassúbb ütemű, differenciált haladásra; éljenek ezekkel a lehetőségekkel;
- az iskolai nevelés-oktatást minden szakaszában és mozzanatában erőteljesen hassa át a fejlesztő-differenciáló szemlélet;
- biztosítsák az esélyegyenlőséget, esélyteremtést segítő, biztosító nevelési-oktatási formák alkalmazását;
- fejlesszék a kommunikációs alapkészségeket, értelmi, szociális képességeket;
- biztosítsák a kiemelkedő képességű, a hátrányos helyzetű vagy túlkoros tanulók részére a fejlesztő programokat;
- igyekezzenek biztosítani a mindennapos testedzés követelményeit;
- kiemelt feladatként kezeljék a tankötelezettség teljesítését, a pályaorientációt, a pályaválasztás segítését;
- fejlesszék a tanulók önismeretét, együttműködési készségét;
- tanulók olyan ismeretekhez juttatása, amelyek lehetővé teszik a későbbi szakmai képzésbe történő problémamentes bekapcsolódásukat;
- minden évfolyamnál, foglalkoztatási csoportnál ki kell tűzni az egyes tantárgyak, témakörök ismeretanyagának elérendő szintjét;
- ki kell alakítani azokat a szokásrendszereket, amelyek az önálló életvitel lehetőségét biztosítják minden tanulónak.

4. Az egyes közoktatási feladatok ellátásának helyzete

4.1. Óvoda

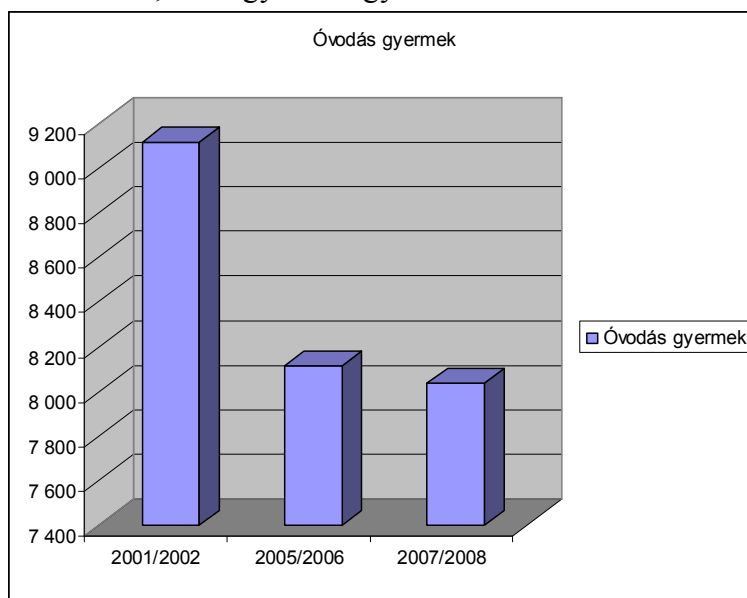
4.1.1. Óvodai nevelés

Helyzetelemzés

Zala megye településeinek száma 257, nagyközségeinek száma 3, városainak száma 7, megyejogú város 2. Jól látható, hogy a megye aprófalvas települések sokaságából áll, kistelepülések óvodáinak önálló fenntartását, az önkormányzatok ma már kevés helyen tudják biztosítani. Az elmúlt évek gyermeklétszámának csökkenése, a társadalmi, gazdasági változások, a pénzügyi válság, a fenntartókat arra készítette, hogy intézmények összevonásával, intézményegységek létrehozásával tegyenek eleget törvényi kötelezettségeiknek. Ez által, a megyejogú városokban, és a megye más városaiban, az óvodákat többcélú közoktatási intézmények részeivé alakították, vagy tagóvodaként, óvodaegységekként működtetik. Az iskolához, vagy egyéb intézményekhez csatolás, ÁMK és a megoldási helyzetek keresése következményeként, és a kistelepülések összefogása eredményeként, intézményfenntartó társulások jöttek létre, melyek 70 % - ban biztosítják jelenleg a megyében az óvodai ellátást. Ez a döntés, sok esetben, a gyermekek lakóhelyük szerinti óvodai neveléshez való hozzáféréseinek esélyeit háttérbe szorította. Utaztatással, az óvodai nevelésben történő részvétel lehetőségét teremtették meg a térségben, a kisgyermekek 3 éves korától folyamatosan, de 5 éves korától kötelező jelleggel.

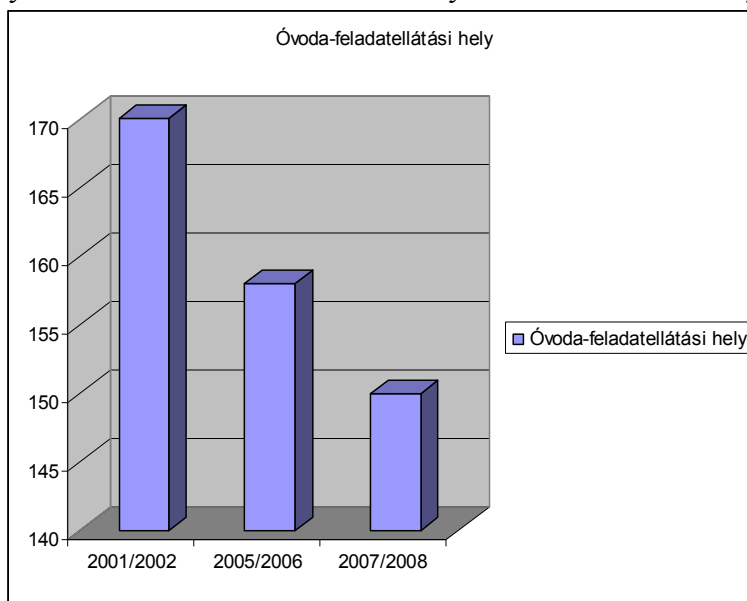
A fenntartói kört vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az egyházi, vagy alapítványi fenntartású intézmények száma elenyésző. Többségében az óvodák fenntartását, intézményfenntartó társulásokkal oldják meg a települések, melynek oka első sorban pénzügyi jellegű.

1. Az óvodás gyermekek száma 2001/2002 tanévben 9 114 fő volt, ez a gyermekszám 2007/2008 tanévben 8 034 fő, mintegy 1 080 gyermekszámmal csökkent.

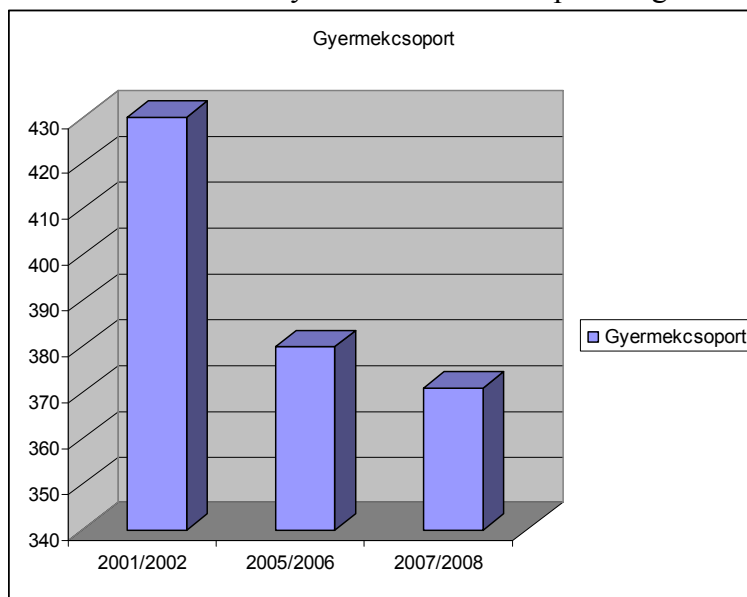

2. Ez a létszámcsökkenés egyértelművé tette a fenntartók számára az óvodák nagyarányú leépítését, vagy létszámhatár alatt, önálló anyagi erőforrás bevonásával az intézmény fenntartását, további működtetését.

Az óvoda-feladatellátási hely 2001/2002 tanévben 170 volt, 2007/2008 tanévben 150-re csökkent. Ez a folyamat 20 óvoda-feladatellátási hely csökkenését eredményezte.

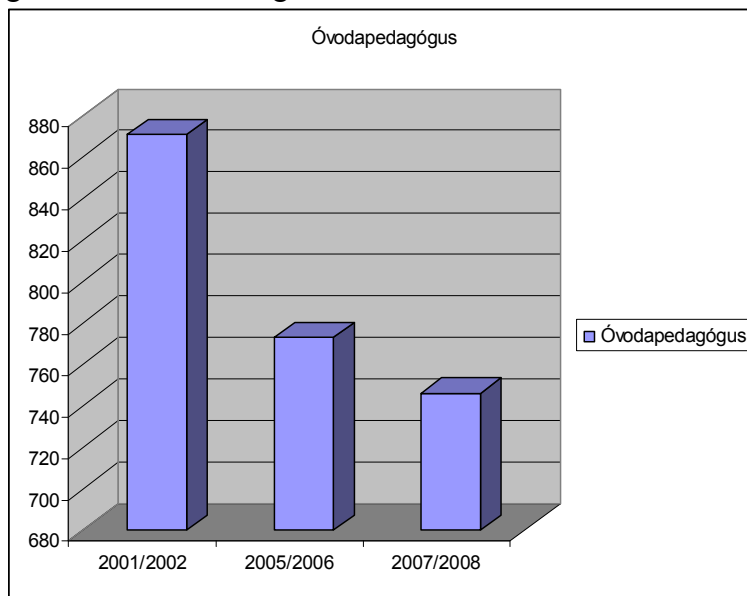

3. Az óvoda-feladatellátási hely megszűnésével egyenes arányban csökkent az óvodai csoportok száma is. Míg a 2001/2002 tanévben 430 óvodai csoport fogadta a kisgyermeket, addig 2007/2008 tanévben 371. Ez a folyamat 59 óvodai csoport megszűnését eredményezte.

4. A gyermeklétszám csökkenésével, az óvodai csoportok leépítésével, óvodák megszűnésével, az óvodapedagógusok helyzete is bizonytalanná vált. A 2001/2002 tanévben 871 óvónő vett részt az óvodai nevelésben, a 2007/2008 tanévben 746 óvodapedagógus végzett óvodai nevelőmunkát. Ez a folyamat 125 óvodapedagógus munkaviszonyának megszűnését eredményezte.

Előre hozott nyugdíjas évek, prémiumévek program, más településen való elhelyezkedés, vagy átképzés megoldásainak lehetőségeivel élhettek az óvónők.

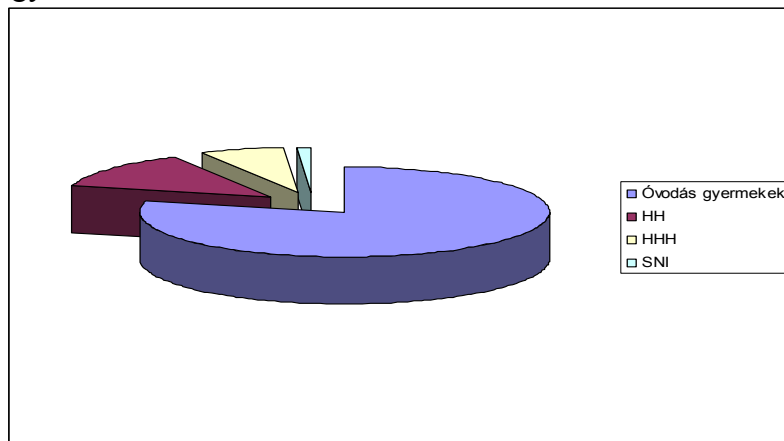
5. Az intézményegységek, tagintézmények létrehozása, a települések fenntartóinak döntési kényszeréből így: az óvoda állapotáról, felszereltségéről, törvényi, engedélyeztetési szabályosságáról és a gyermekek várható létszámáról, nem hozta meg a várt eredményt. Jelentős a kisgyermeknek az óvodai hozzáférési, óvodába jutási nehézsége, azon túl a maximális csoportlétszámok - 25 fő - túllépési aránya, valamint helyenként óvodapedagógus, dajka hiány is mutatkozik.

Ezek az aránytalanságok még súlyosabbak a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű települések esetében, hisz az itt élő gyermekek számára alapvetően fontos napközbeni ellátás: étkezés, tisztálkodás, pihenés, óvodai szocializáció és az iskolai életre való alkalmassá tétel. Jó megoldásként jelentkezik a térségekben már működő iskolabusszal történő gyermekszállítás.

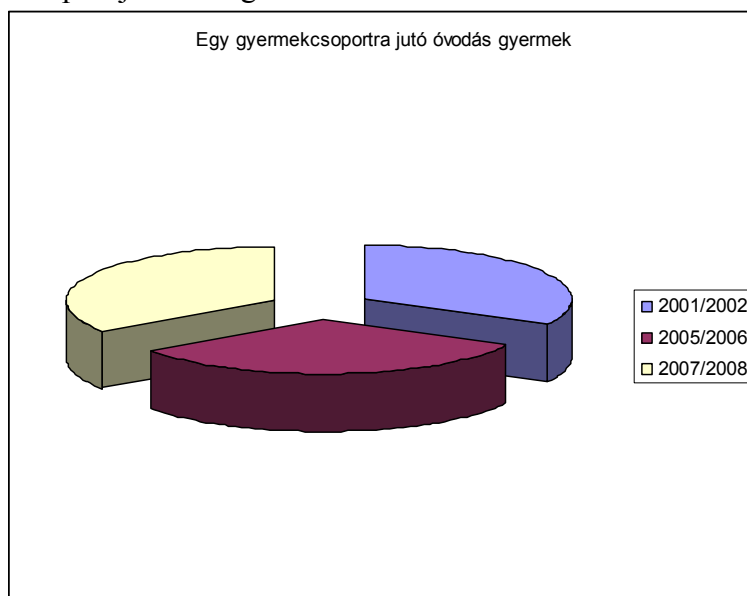
A jelenleg rendelkezésünkre álló adatok szerint a bejáró kisgyermek száma 10 % feletti.

6. A 2008. október 1. statisztikai adatok alapján 8034 fő óvodás korú kisgyermek közül: 1370 hátrányos helyzetű, 657 halmozottan hátrányos helyzetű kisgyermek és 126 sajátos nevelési igényű kisgyermek integrált óvodai nevelése történik.

Az óvodai nevelésben részesülő gyermekek 17, 1 % hátrányos helyzetű, 8, 2 % halmozottan hátrányos helyzetű és 1, 6 % sajátos nevelési igényű. Ez jelentős személyi és szakmai kihívás elé állítja az óvodákat és az óvodapedagógusokat, szakma specifikus szakemberek bevonásával és együttműködésével.

7. A 2001/2002 tanévben egy gyermekcsoportra jutó óvodás gyermek 21 fő, 2005/2006 tanévben 21 fő és 2007/2008 tanévben 22 fő. A közoktatási törvényben meghatározott minimális 20 fő létszámhatárt alig átlépve, kiegyenlített adatsort látunk, az integrált óvodapedagógia szempontjából elfogadhatónak mondható.

Az elmúlt évekhez viszonyítva, a jelenleg rendelkezésre álló adatok szerint a megyei helyzetkép, a csoportok létszáma, nagy szórtságot mutat. Van település, ahol 2 kisgyermek jár egy óvodai csoportba, és van, ahol 30 kisgyermek jár egy óvodai csoportba.

A megye óvodáit áttekintve megállapíthatjuk, hogy az óvodai csoportok működése - a személyi feltételeket illetően - nagy többségben törvényes keretek között működik.

8. Személyi feltételek terén elsősorban a kisebb településeken tapasztalhatók hiányosságok, az óvodapedagógusok száma kevesebb a törvényben előírtnál (státuszcsökkenés), illetve meg lévő álláshely nincs betöltve.

A dajkák szakképzettsége az óvodák túlnyomó többségében megfelelő.

Az elmúlt években jelentősen nőtt azoknak az óvodapedagógusoknak a száma, akik másoddiplomát vagy speciális szakirányú végzettséget szereztek: fejlesztő pedagógus, mozgásfejlesztő óvodapedagógus, gyógypedagógiai végzettségű óvodapedagógusok, drámapedagógus, környezetpedagógus, nemzetiségi óvodapedagógus.

Jelentős azoknak az óvodapedagógusoknak a száma, akik szakvizsgával záruló intézményvezető képzésben vettek és vesznek jelenleg is részt.

9. Az óvodák nevelő munkájukat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja alapján elkészített Helyi Nevelési Program szerint végzik. A programok felülvizsgálata, aktualitásuknak megfelelően történő módosítása az óvodák többségében már megtörtént, vagy jelenleg folyamatban van.

A társadalmi és a jogszabályi változások, óvodapedagógusok számára feladataik újragondolását tették szükségessé.

Intézményi Minőség Irányítási Programjukba az intézmények beépítették a teljesítményértékelés rendszerét.

Zala megyében a kompetenciaalapú programcsomag pályázat útján felvállalt tesztelésére, a programcsomag bevezetésére, követésére, kipróbálásra az óvodák mintegy 10 %-a vállalkozott.

10. A megyei óvodai nevelés sokszínű, mely magában foglalja a gyermekek szociokulturális helyzetétől, a szülők és a társadalom igényeitől, a helyi település lehetőségeitől függően – a sajátos nevelési célokat és programokat.

Így jelenik meg: a nemzeti és etnikai kisebbségek nevelése, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, illetve a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésével foglalkozó speciális program.

Ezen belül valósul meg az óvodai integrációs program - pályázat útján történő eléréssel – azokon a településeken, ahol a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya kiemelkedően magas. A pályázók aránya az elmúlt évben emelkedő tendenciát mutat.

A megyei tapasztalat azt mutatja, hogy egyre több óvoda vállalkozik a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelésére a következő területeken: testi fogyatékos (mozgássérült), látássérült, enyhe értelmi fogyatékos, közép súlyos értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos, autista, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés organikus okra visszavezethető tartós és súlyos nehézséggel küzd (diszlexia, diszgráfia, diszkalkúlia, stb.).

A rendelkezésre álló adatok alapján, a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek száma: 48 fő, mely az utóbbi évekhez viszonyítva emelkedést mutat.

Ezeknek a gyermekeknek az ellátását a megye területén: utazó szakemberekkel, óraadó szakemberekkel, és kevésbé jellemzően saját alkalmazású speciális szakemberrel látják el.

Az integrált nevelés szakszerű ellátásához a személyi feltételek és a sajátos nevelési igénynek megfelelő speciális eszközök biztosítása alapfeltétel.

Hiány mutatkozik az ellátás tekintetében: fejlesztő pedagógus, logopédus, szurdopedagógus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő, pszichopedagógus, pszichológus, tiflopedagógus szakemberekből.

11. Az óvodai építmenyi feltételek állapotában jelentős változás nem történt. A halaszthatatlan felújítások megvalósultak, a legsürgősebb karbantartások évente megtörténtek, sok indokolt fejlesztés azonban elmaradt forráshiány miatt.

Az óvodák építmenyi, tárgyi feltételeiben jelentős eltérések tapasztalhatók. Az épületek többségének kora és állapota indokolja a további belső felújításokat, a modernizálást, az óvodák műszaki színvonalának, komfortfokozatának javítását, az akadálymentesítést.

12. Az óvodák működésének tárgyi feltételei az elmúlt években, azokban az óvodákban javultak, ahol éltek a pályázati lehetőségekkel. Azok a kistépülés óvodái, akik óvodai alapítványt működtetnek, kirándulások, bálók szervezésével, Jeles Napok, népszokások ünnepeinek megünneplésével, jelentős anyagi támogatást szereztek szülőktől, civil szervezetektől.

Nagyarányú fejlesztés indult meg az óvodák udvarain is, - többek között- a játszóudvarok eszközeinek cseréjére és felújításaira vonatkozóan, parkosításra, környezetbarát kert, gyógynövény és fűszerkert kialakítására. A munkálatok költségeinek nagy része pályázatokon nyert összegekből volt fedezhető. Jelentős rész a fenntarthatóság pedagógiája iránt elkötelezett óvodapedagógusoknak tulajdonítható, akik a környezettudatos szülői magatartás kialakítására közös hétvégéket szerveznek az elvégzendő feladatokra.

Az eszközállomány bővítésénél nagy igény mutatkozik az informatikai hálózat kiépítésére, korszerűsítésére.

Zala megyében kiemelkedően magas színvonalon működnek a térségenként szerveződött Óvodavezetői Munkaközösségek. Példa értékű az óvodapedagógiai, innovatív, egymást segítő szakmai munka. A munkaközösségi foglalkozások, műhelymunkák, szakmai módszertani napok, továbbképzések szervezése, a megyében a szakmai munka összefogása, a Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézetének irányításával történik.

4.1.2. Óvodai ellátás céljai, fejlesztési feladatai

Cél:

- 1.** A megyében lévő óvodák megőrzése annak érdekében, hogy valamennyi kisgyermek a lakóhelyén, vagy annak közvetlen közelében juthasson hozzá az óvodai neveléshez 3 éves korától kezdve 6, 7 éves koráig, de az iskolába lépés időpontjáig.
- 2.** A hátrányos helyzetű családok, valamint a cigány családok számára, minél előbb váljon teljes körűvé az óvoda ellátás biztosítása.
- 3.** A Helyi Óvodai Nevelési Programok értékeinek megőrzésével, a kompetencia alapú programcsomag vállalás szerinti alkalmazása, a megye minél több óvodáiban.
- 4.** Az óvodapedagógia magas szintű művelésének folytatása.
- 5.** Az óvodai nevelőtestületeknek, az iskolák tantestületeinek, a megyei szakszolgálatok szakembereinek a szakmai együttműködési készségeinek javítása.

Fejlesztési feladat:

1. A települési önkormányzatoknak továbbra is gondoskodniuk kell óvoda fenntartásával, társulásban való részvétellel vagy más önkormányzattal, fenntartóval kötött megállapodás alapján, a szülői igényeknek megfelelően.

2. A 3-7 éves korú gyermekek számára lehetőség szerint a gyermek 3 éves korától, indokolt esetben 8 éves korig az óvodai nevelés lehetőségének megteremtése, de valamennyi 5. életévét betöltött gyermek számára egy évig óvodai nevelésben való részvétel (kötelező óvodáztatás) biztosítása, lehetőleg a lakóhelyen.

A megyejegű városokban szükséges az intézményhálózat szerkezeti áttekintése és strukturális átalakítása, de ezt követően biztosítani kell az új összevont óvodai egység tagintézményeinek óvodapedagógiai kapcsolatát és a beiskolázás szempontjából releváns általános iskolákkal történő kapcsolatfelvételt.

3. A társadalmi különbségek mérséklése érdekében a cél, és egyben feladat is, az intézmények infrastruktúrális fejlesztése és az óvodák működési feltételeinek javítása:

- Óvoda tisztálkodó helységeinek korszerűsítése.
- Konyhai kiszolgálóhelységek korszerűsítése.
- Tornaszobák létrehozása, vagy a meglévő felújítása.
- Energiatakarékos fűtés, világítástechnika, nyílászárók korszerűsítése,
- Az óvoda akadálymentesítése.
- Az óvoda udvarok, zöld területek biztonságtechnikai megfeleltetése.
- Eszköznorma előírásainak megfelelő teljesítése.

4. A személyi feltételek javítása, a szükséges óvodapedagógus álláshelyek biztosítása, a képesítési feltételek maradéktalan betartása a dajkák esetében is.

5. A jóváhagyott Helyi Óvodai Nevelési Programok megvalósítása és a törvényi előírásoknak megfelelő aktualizálása. Az óvodai nevelés tartalmi továbbfejlesztése érdekében a kompetencia alapú nevelésre való felkészülés és a helyi sajátosságoknak megfelelő adaptálás támogatása.

6. Az intézményi feladatellátás minőségének fejlesztése érdekében kiemelten fontos feladat:

- Az intézményi minőségirányítási programok folyamatos működtetése.
- A partnerközpontú szemlélet erősítése.
- Az önértékelésen alapuló minőségfejlesztés megvalósítása.
- A folyamatos ellenőrzés, mérés, értékelés megszervezése.

7. A megyében több településen fellépő igény a kisgyermek napközbeni ellátásának biztosítása, Egységes Óvoda - Bölcsőde létrehozása, a gyermekek 2 éves korától folyamatosan.

8. Kiemelt feladata az óvodai nevelésnek a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének elősegítése, integrált nevelés megvalósításával. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyéni, életkori sajátosságainak megfelelő differenciált fejlesztése a hátránykompenzáló szolgáltatások biztosításával.

A cigány kisebbségi gyermekek óvodáztatásának megszervezése, megfelelő pedagógiai programok szerint, lehetőleg a gyermek 3 éves korától folyamatosan.

Az óvodáztatási támogatás kihasználása.

9. Kiemelt feladata az óvodai nevelésnek, hogy azok a sajátos nevelési igényű gyermekek, akik a többi gyermekkel együtt nevelhetők, integrált nevelésben részesüljenek. Ehhez elengedhetetlen az akreditációs feltételek biztosítása, különösen a humán erőforrás fejlesztésének támogatása és a sajátos nevelési igénynek megfelelő speciális eszközök bővítése, fejlesztése.

Dajkák és az óvoda dolgozóinak részvételének biztosítása szakmaspecifikus továbbképzéseken.

10. A pedagógiai szakszolgálati ellátás minőségi fejlesztése az utazó szakszolgálat kiterjesztésével, megszervezésének javításával.

11. A szociális és az egészségügyi ágazattal a kapcsolatok tartalmi megújítása. Az egységes óvoda-bölcsőde működésével a kölcsönös pedagógiai, módszertani, metodikai együttgondolkodás elindítása, közös szakmai nevelőmunka kialakítása.

12. Az óvodai nevelés helyzetének javítása miatt a kistérségi szintű szakmai kapcsolatok erősítése, közös programok, továbbképzések megszervezésének szakmai segítése, pályázati lehetőségek kihasználásának növelése.

13. Az óvodai pályázatírási készség és eredményesség fokozása, fenntartói, kistérségi pályázatíró szakemberek segítségével.

- A pályázatírás elsajátítása.
- Informatikai hálózat kiépítése.
- Innovatív óvodapedagógusi szemlélet.

4.2. Általános iskolai nevelés-oktatás

4.2.1. Általános iskolai ellátás

Helyzetelemzés

A társadalmi változások, a gazdasági környezet, a finanszírozási rendszer és a gyermeklétszám csökkenése az elmúlt években jelentősen érintette megyénk általános iskolai szerkezetét.

- Zala Megye területén 69 önkormányzati, és 16 más fenntartású általános iskola működik. Az elmúlt időszakban vállalt szerepet a Suli Harmónia Alapítvány, amely 7 önkormányzati iskolából alakított ki tagintézmény rendszert. A szegedi székhelyű Dél-alföldi Táltosokért Tehetséggondozó Alapítvány, - amely több általános iskolában eddig is művészeti oktatást folytatott-, átvette a zalaszentmihályi iskola fenntartását. A keszthelyi Aranyszil Kht. által működtetett, Rezi központú és keszthelyi telephelyű intézmény működtetése a 2009/2010. tanévtől az Ortodox Egyház kezébe kerül.
- Több mikrotársulás összevonta az intézményeit, illetve a Letenyei Kistérségben három iskolát a Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásába adtak át. Az integrációs folyamatot jellemzi, hogy az önálló működésre nem képes iskolák alsó tagozata helyben működik tovább, a felsősök a székhelyiskolába járnak napi ingázással. (Pl.: Nova, Csömödér, Gutorföldre, iskoláiból a felsősök Pákára ingáznak, Zalabaksa egy év Suli Harmónia fenntartás után a lenti Vörösmartyhoz csatlakozott részben osztott alsó tagozatos tagintézményként. A búcsúszentlászlói 120 fős, 8 osztályos iskola a

zalaegerszegi Mindszenty Általános Iskola és Gimnázium tagiskolája lett. Az osztatlan és részben osztott iskolák tagintézményként működnek.

- A megyében 18500 általános iskolást 1862 pedagógus nevel és oktat. Az egy osztályra jutó tanulónál 18,5 fő. A 10 főt alig elérő tanuló/pedagógus viszonyszám országos és nemzetközi összehasonlításra nem alkalmas. A kistalvas településszerkezet miatt még most is működnek elsősorban alsó tagozaton alacsony létszámú osztályközösségek. A törvényeink szerint a napközis foglalkoztatás nevelési és szociális funkcióval egyaránt bír, és biztosítása kötelező¹ feladat. A megyében a 2008. októberi adatok szerint 460 iskolaotthonos² és napközis³ csoportot tartanak fenn.
- A teremellátottság jó, ami elsősorban a csökkenő gyermeklétszám és az iskola összevonásoknak „köszönhető”. A 999 tanulócsoporthoz 1075 osztályteremben és 367 szaktanteremben helyezik el.
- Az iskolák integrációja ellenére maradtak még 100 fő körüli létszámmal önállóan működő iskolák. Zalaegerszeg térségében 5, Nagykanizsa kistérségben mindhárom alacsony létszámú iskolát alapítvány tart fenn. A karmacsi 50 fő alatti iskolát szintén a Suli Harmónia Alapítvány működteti. Lenti körzetében a Rédcisi iskola alig 100 fő felett, Letenye térségében a borsfai iskola tartozik az alacsony létszámúak csoportjába. Zalaszentgrót vonzáskörzetében két nem önkormányzati iskola létszáma 60 fő alatti. Rezi 100 fő alatti létszámú iskoláját szintén nem önkormányzat tartja fenn. Zalakaros vonzásában egy iskola 100 tanuló alatti létszámmal üzemel. A pacsai kistérségben 80 alatti létszámú tanulóközösség szintén alapítványi fenntartásban jár iskolába. Megfontolásra érdemes, hogy további iskolák kerüljenek nem önkormányzati fenntartásba. Ezen intézmények egy részénél a pedagógusok 30 órát elérő, néhol azt is meghaladó kötelező óraszámot tanítanak.
- Az általános iskolai korosztály 22%-a hátrányos-, 10 %-a halmozottan hátrányos helyzetű. Az intézmények közül 72 rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel, illetve 621 gyermekről közölték az iskolák, hogy képesség-kibontakoztató felkészítésben részesülnek. 992 tanuló részesül az integrált felkészítésnek. 168 gyógypedagógus illetve fejlesztőpedagógus dolgozik a megye intézményhálózatában. Az ő feladatuk elsősorban a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási és magatartászavarral küzdők segítése, egyéni fejlesztési terv szerinti fejlesztése.
- Az intézményekben a szakemberekkel való ellátottság nem teljes. A tanárszakok közül ének-zene (7), rajz (6), technika (6), kémia (5), fizika (5) hiány mutatkozik megyei szinten. Angol, testnevelés, informatika, földrajz, biológia szakosokból 1-3 fő szakember hiányzik. 11 gyógypedagógus hiánya mutatkozik. A nyugdíjazás előtt állók szakképzettsége egyenletes képet mutat. 7 tanító, 3 magyar és kémia szakos nyugdíjba vonulása mellett a többi érintett (1-1 fő) a többi tantárgyak mindegyikét érinti.

---

¹ 79/1993. Törvény a Köznevelésről: **11. § (1)** A tanuló joga különösen, hogy *a*) kollégiumi, napközisotthoni, tanulószobai ellátásban részesüljön;

² az oktatás megszervezése a délelőtti és a délutáni tanítási időszakban - melyben a tanulók elsajátítják az új ismereteket, tananyagot, és a következő tanítási napokra is felkészülnek - a kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások, a napközis foglalkozások, a mindennapos testedzés foglalkozásai időkeretében;

³ Napközisotthon: a délutáni időszakban szabadidős foglalkozások mellett felkészülnek a tanulók a másnapra feladott tananyagból

Bizonytalan a további iskolabezárás miatt jelentkező munkaerő felesleg szakmai összetétele és területi eloszlása.

- Az idegen nyelv oktatásában jelentősebb arányt képvisel a német (78 iskola), és az angol oktatása (58 intézményben). A tények azt mutatják, hogy több, elsősorban városi iskolában mindkét nyelvet oktatják. A tervek szerint további 18 iskolában tervezik az angol nyelv oktatását. Nincs adat arra, hogy ehhez hány fő angol tanár felvételére van szükség.
- A nemzetiségi és etnikai oktatásról kapott adatok azt mutatják, hogy öt iskolában horvát nyelvet, egy intézményben német nyelvet oktatnak etnikai okokból. A nemzetiségi iskolákban az oktatás nyelve a magyar.
- A nem szakrendszerű oktatás bevezetésének tárgyi feltételei adottak, a program folyamatos fejlesztés és bevezetés alatt⁴.
- Az intézményi alapdokumentumok felülvizsgálatra kerültek, illetve a törvényi változásokban előírt új részdokumentumok (esélyegyenlőségi terv) beépültek.

4.2.2. Általános iskolai ellátás céljai, fejlesztési feladatai

- Az általános iskolai intézményhálózat a következő 6 évben a gyermeklétszám jelentős csökkenése ismeretében el tudja látni a jelentkező feladatokat. Extenzív fejlesztésre nincs szükség, sőt tovább nő az intézmények kihasználatlansága, romlik a működtetés gazdaságossága. Ennek következtében további szűkítésekre lesz szükség (tanulócsoport összevonás, a készségi tárgyak összevont tanítása, csoport csökkenések).
- A fejlesztés irányát a nevelő oktató tevékenység minél szakszerűbb és hatékonyabb végzése- a minőségbiztosítás követelményeinek való megfelelés, az iskola településen való megtartása, a meglévő lehetőség szerinti további működtetése, valamint az intézmények gazdaságos, a fenntartó számára minél olcsóbb működtetése határozza meg.
- Az általános iskolák kiemelt feladata a személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés (gyermek és ifjúságvédelem, tehetséggondozás, felzárkóztatás, beilleszkedési és tanulási zavarok kezelése, szociális hátrányok kompenzálása) mellett eljuttatni - lehetőség szerint – minden tanulót az alapfokú végzettség (vagyis a középiskolai továbbhaladáshoz szükséges, biztos alap) megszerzéséig. Ez párosuljon legalább egy idegen nyelv alapismeretével is.
- A Kistérségek, az intézményfenntartó társulások, az önkormányzatok és a nem önkormányzati fenntartók fejlesztési- intézkedési terveikben (Kt. 85. és 89/A. §) foglaltak folyamatos megvalósítása (kötelező és nem kötelező feladatok ellátása, működtetés, fenntartás, fejlesztés, átszervezés), ennek kétévenkénti értékelése és felülvizsgálata.
- Az önálló iskola fenntarthatóságának figyelemmel kísérése (közoktatási törvény 133§(3) bek.), lehetőség szerint az alsó-tagozatos gyermekek oktatásának helyben való biztosítása mellett.

---

⁴ A 2008/2009. tanévben 5. évfolyamon kötelező.

- Nem szakrendszerű oktatás törvény szerinti biztosítása az 5 - 6. évfolyamokon.
- A megnövekedett Sajátos Nevelési Igényű és Beilleszkedési Tanulási Nehézséggel küzdő tanulói létszám szükségessé teszi az integrált nevelés- oktatás szakszerű megszervezését, az ehhez megfelelő szakember ellátottság biztosítását, melyhez szoros együttműködés kell a szakszolgálati intézményekkel.
- Oktatási egyenlőtlenségek mérséklése, csökkentése esélyegyenlőségi tervek alapján (sajátos nevelést igénylő, hátrányos helyzetű és roma gyerekek).A Halmozottan Hátrányos Helyzetű tanulók számára az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítése pedagógiai rendszere szerinti nevelés, oktatás bevezetése az érintett iskolákban.
- A nemzetiségi által lakott településeken a nemzetiségi nyelvoktatás fenntartása, illetve a szülők igényei szerint történő bővítése, illetve a hagyományápolás lehetőségeinek biztosítása.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani az etnikai kisebbségi program szerint oktatott tanulócsoportok munkájára, a feladat tárgyi és személyi feltételeinek megfelelő szintű biztosítására. Biztosítani kell az érintett településeken működő intézményekben az etnikai oktatást.
- Az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztésével. A kompetencia alapú oktatás széleskörű bevezetése a feltételek megléte esetén.
- Az intézményeket alkalmassá kell tenni a DIGITÁLIS tartalom befogadására és a bevezetésükkel kapcsolatos feltételrendszer megteremtésére,a szükséges. módszertani eljárások elsajátítására
- Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásának fejlesztése, kiszélesítése a tanulási környezet változtatásával.
- Az iskolák által közvetítendő értékeknél kiemelt figyelmet kell fordítani a nemzeti és egyetemes emberi, továbbá az európai szellemiséget hordozó értékek kialakítására, hangsúlyozva a szűkebb pátriához tartozó elvárásoknak való megfelelést
- Használható idegen-nyelv tudás megalapozása, a hatékony nyelvtanulás lehetőségeinek megteremtése.
- A kor követelményeinek való megfelelés szükségessé teszi az új pedagógiai módszerek, eljárások és eszközök elsajátítását, majd intézményi alkalmazását
- A megszerzett új eljárások, pedagógiai eszközrendszer adaptálása a saját pedagógiai programba történő beillesztése és intézményen belüli elterjesztése.
- Az előírt szakképesítéssel rendelkező pedagógusok alkalmazása mellett a továbbképzésük, szakképzésük segítése. Az intézményvezetők és potenciális vezetők részére a szakvizsga megszerzési lehetőségének biztosítása
- Kistérségek, társulások, települések, intézmények közötti együttműködés kialakítása. A szakos ellátottság javítása és egymás munkájának megismerése céljából

- A többcélú intézmények adta lehetőségek jobb kihasználása – törekedve arra, a többcélú intézmények egyik intézményegysége se kerüljön hátrányba a mindennapi feladatellátás során.
- Pedagógiai programok és helyi tantervek jogszabály követő felülvizsgálata, és módosítása, a közoktatási törvény és a nemzeti alaptanterv (NAT) korrekciójára való tekintettel.
- Önértékelésen, önfejlesztésen, partnerközpontú szemléleten alapuló minőségfejlesztés az oktatási intézményekben.
- A pályaorientáció szerepének erősítése a 7 - 8. évfolyamon.
- Fontos feladat – elsősorban a községi intézményekben – a szakos ellátottság hiányának mielőbbi megoldása, intézmények közötti együttműködéssel (pedagógus-utaztatással), át és továbbképzéssel. A megyei szinten jelentkező rajz és ének-zene, technika, kémia, fizika és gyógypedagógus szakos hiány pótlására keresni kell a megyén belüli megoldást.
- Az intézményi igények alapján az intézmények többségében szükség lenne fejlesztő pedagógusra, logopédusra és pszichológusra. A teljes gyermeki személyiséggel való foglalkozás fontosságának, a lelki sérülések kiküszöbölésének elősegítésére. A gyermekek egészséges testi fejlődésére még nagyobb figyelmet kell fordítani és meg kell valósítani a Kt. által is előírt mindennapos testnevelést. Több figyelmet kell fordítani a szabadidő hasznos eltöltésére és a szünidei táboroztatásokra, kirándulásokra. El kell szakítani a gyermekeket a már rabságban tartó - médiától és csökkenteni kell a túlzott számítógép használatot is.
- A megyében a tervidőszakban az önkormányzatok 6 helyen tanterem bővítést, 4 tornaterem, 6 szabadtéri sportlétesítmény, 2 tanuszoda építést és 22 helyen részleges illetve teljes felújítást terveznek. Tanuló csoport csökkenés 22, napközis csoport 7, tanuló csoport növekedés 9, napközis csoport 6 . A csoport bővítés és csökkentés táblázata egyben a fejlesztésekben érdekelt településeket is mutatja.

Általános iskolák adatai térségenként

Zalaegerszeg térség

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthra jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
		oszt.	isk. otth.	nap- közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH					
Alsónemesapáti	(Nemesapáti önkormányzattal társulva)	4		1					12	15	15	15			32	19	57	14,25	8	3	2
Nemesapáti	(Alsónemesapáti önkormányzattal társulva)	3		2	összevont: 7+9			9	12				21	12			37	12,3	5	4	1
Bagod	Hagyárosbörönd, Kávás, Vaspör, Ozmánbük, Zalaboldogfa, Zalaszentgyörgy	8	-	1	12	17	16	21	18	17	25	24	13	3	15	7	150	18,75	16	10	3
Bak	Sárhida-Zalatárnok	9		4	22	18	23	13	15	19	18	20	20	5	18	6	148	16,4	16	10	
Becsvölgye		4	0	0	0	0	0	0	15	15	11	15	0	0	28	8	56	14	6,5	4	2
Kustánszeg		3	0	1	10	11	13	14	0	0	0	0	29	14	0	0	48	12	5	4	1
Bocfölde	Csatár	8		1	8	9	8	9	10	11	16	12	4		1		83	10,4	11	8	1
Csonkahegyhát	Dobronhegy, Németfalva, Milejszeg, Pálfiszeg	8		3	8	9	11	13	8	15	9	11	11		8		84	10,4	10	8	1
Egervár	Gósfalva, Lakhegy, Kispáli, Nagypáli, Vasboldogasszony, Zalaszentiván, Zalaszentlőrinc, Alibánfa, Pethőhenye	18	2	3	42	37	36	53	37	52	35	30	55	19	35	14	322	18	30	19	5
Gellénháza		11	6	1	31	16	23	33	25	29	29	17	18	3	12	0	203	18,45	22	11	6
Pókaszepetk	Gyűrűs, Kemendollár, Vöckönd, Zalaistvánd, Pakod, Dötk	10		3	29	23	31						24	17			211		19	18	3
Salomvár	Zalacséb, Keménfa, Zalaszentgyörgy, Zalaötvő, Zalaháshágy	8	0	3	14	14	14	11	14	14	8	19	10	3	13	3	108	13,5	11	8	1

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthra jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
		oszt.	isk. otth.	nap- közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH					
Söjtör		8	0	4	15	23	22	22	14	17	15	22	35	24	21	17	150	18,75	14	8	2
Teskánd		9	5	0	37	30	25	23	21	23	20	18	17	0	8	0	197	21,89	19	9	2
Tófej	Baktúttós, Pusztaderics	8		1	8	11	9	10	16	14	13	10	1	8	1	9	91	11	13	8	1
Zalalövő		16		3	40	26	30	49	30	35	37	36	8		12		283	18	27	16	10
Zalaegerszeg	Ady	24	0	14	75	86	85	82	77	73	86	66	15	0	27	0	630	26,2	51	23	6
Zalaegerszeg	Eötvös József Székhelyiskola	26	0	14	66	93	47	70	75	83	102	86	27	1	36	0	622	23,92	49	27	7
Zalaegerszeg	Landorhegyi és Pais	37	0	21	97	76	104	103	112	121	110	125	43	5	36	7	848	22,92	85	36	11
Zalaegerszeg	Öveges J. ÁMK	16		10	46	35	48	39	37	47	42	39	17	0	18	0	333	20,81	30	15	4
Zalaegerszeg	Belvárosi	41	0	21	127	114	116	111	130	138	155	97	83	4	65	3	988	24,1	93	38	25
Zalaegerszeg	Liszt Ferenc Tagiskola	16		8	59	55	45	47	40	52	35	49	16	0	6	0	382	23	32	16	7
Zalaegerszeg	Mindszenty	16	0	9	52	53	49	55	46	68	29	36	7	0	4	0	388	24	37	19	4
Zalaegerszeg	Békéligeti	11	0	7	6	6	16	17	19	22	16	20	20	8	17	15	122	11,09	28	12	0
Összesen:		323	13	139	825	772	788	812	774	890	825	774	509	125	410	101	6604	20,45	649	334	108

Nagykanizsa térség

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Szakiskola	Összesen	Egy tanulócsoporthra jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
		oszt.	isk. otth.	nap- közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH						
Csapi	Zalaújlak	8																176	22			
Eszteregnye*	Rigyác	8		2	6	9	8	9	9	5	8	8	7	0	4	0		62	7,75	8	9	1
Hahót*		8	2	1	7	8	9	14	12	11	13	13	0	0	0	0		87	10,88	11	8	1
Murakeresztúr	Fityeház	8	0	4	14	16	13	19	18	15	27	29	19	13	22	11		151	18,88	15	8	7
Nagyrecse	Nagybakónak, Csapi, Zalaújlak, Kisrecse, Zalasárszeg	8	4	0	15	13	14	13	15	14	15	24	16	15	20	14		123	15,38	12	5	5
Újudvar*		7	0	2	5	5	5	0	8	5	8	9	5	4	3	4		45	6,43	6	8	2
Zalaszentbalázs		8	3	3	19	24	15	17	18	19	22	17	26	10	26	13		151	18,88	18	12	2
Nagykanizsa	Palin	8		4	23	24	20	29	27	24	22	21	10	2	8	1		190	23,75	17	8	3
Nagykanizsa	Rozgonyi isk.	16		1	49	50	50	50	48	47	45	39	45	26	26	11		378	23,63	32	16	9
Nagykanizsa	Bolyai	21		13	51	53	55	67	71	77	79	77	35	15	36	21		530	25,24	44	21	5
Nagykanizsa	Szivárvány. Fk.	13		9	7	10	13	12	14	13	15	17	23	20	23	17	32	101	7,769	32	12	4
Nagykanizsa	Hevesi Sándor Ált. Isk.	24	0	14	72	79	68	69	78	73	83	76	53	11	55	14		598	24,92	46	24	2
Összesen		145	9	56	281	304	281	308	330	320	360	338	256	122	236	112	32	2698	18,61	257	139	43

* Suli Harmónia Alapítvány fenntartásában

Keszthely térség

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthra jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
		oszt.	isk. otth.	nap- közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH					
Gyenesdiás	Várvölgy	16		7	51	35	41	36	52	41	44	37	30		33		337	21,06	27	19	5
Karmacs *		8		1	4	5	7	4	4	8	5	7	10		5		44	5,5	7	10	1
Vonyarcvashegy	Balatongyörök, Vállus, Balatonederics, Nemesvita	16		4	35	26	27	38	34	28	39	44	20	1	17	7	271	16,94	27		
Zalaapáti	*	8	0	3	17	15	23	23	18	18	24	24	42	25	43	25	162	20,25	14	10	3
Zalaszántó	Bazsi, Vindornyalak	7		2	14	19	16	10	19	12	16	16	21	13	9	9	122	17,43	16	8	1
Zalavár		8	0	2	14	13	10	17	15	12	23	21	27	0	28	0	125	15,63	14	8	0
Keszthely **	Ranolder János	15		10	48	39	36	45	34	37	18	35	44	2	41	1	292	19,47	31	21	3
Keszthely***	Életfa Ált. Isk.																				
Keszthely	Zöldmező	10		10	11	7	8	14	12	11	15	15	22	11	16	17	93	9,3	34	17	3
Keszthely	Csány-Szendrey	39	17	3	69	84	86	96	115	95	122	115					782	20,05	72	49	11
Keszthely	Egry	21		9	48	49	51	55	53	75	71	62	63	6	82	8	464	22,1	39	22	5
Összesen:		148	17	51	311	292	305	338	356	337	377	376	279	58	274	67	2692	18,19	281	164	32

* Suli Harmónia alapítvány fenntartásában

** Római

Katolikus

*** Japán-Magyar Alapítvány

Lenti térség

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthu jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem	Egyéb terem
		oszt.	isk. otth.	nap- közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH						
Csesztreg	székhely	8		4	22	18	17	19	9	21	21	25	8	19	15	11	152	19	13	8	2	
Lenti	Arany János, Mikekarácsonyfa	16	0	10	40	32	48	38	47	58	55	60	44	14	53	19	378	23,6	32	20	7	
Lenti	Vörösmarty, Zalabaksa tag	18	0	12	53	45	46	40	53	46	58	52	52	8	55	14	393	42	34	18	9	
Lenti	Móricz Zsigmond EGYMI Lenti	12		3	14	6	14	9	18	13	15	19	18	4	20	25	108	9	21	12	2	
Lovászi	Tornyiszentmiklós, Dobri, Tormafölde, Szécsisziget, Kerkateskánd	8	0	3	21	19	14	14	23	20	28	19	25	15	25	13	158	20	13	4	9	
Páka		9		3	10	9	8	10	29	22	35	41	21	13	39	23	164	18,2	29	8	4	
	Csömödér	2		1	5	7	8	6					14	11			26	13	4	4	7	
	Gutorfölde	2		1	10	13	9	14					10	3			46	23	4	8	1	
	Nova	2		1	4	4	5	2					3	2			15	7,5	4	8	1	
Rédics		8		2	10	17	12	15	10	18	13	15	7	17	5	17	110	14	10	9	1	3
Összesen		85	0	40	189	170	181	167	189	198	225	231	202	106	212	122	1550	18,24	164	99	43	3

Vidék: 4
Lenti 3

Letenye térség

<i>Iskola székhelye</i>	<i>További ellátott település</i>	<i>Csoportszám</i>			<i>Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként</i>								<i>1-4. évfolyamos tanulók száma</i>		<i>5-8. évfolyamos tanulók száma</i>		<i>Összesen</i>	<i>Egy tanulócsoporthu jutó tanuló</i>	<i>Pedagógusok száma</i>	<i>Osztályterem</i>	<i>Szakterem</i>
		<i>oszt.</i>	<i>isk. otth.</i>	<i>nap- közi</i>	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>	<i>8.</i>	<i>HH</i>	<i>HHH</i>	<i>HH</i>	<i>HHH</i>					
Becsehely	Petrivente, Valkonya	8	4		23	25	24	18	23	20	27	28	32	9	29	8	188	24	15	8	1
Bázakerettye				2	12	11	5	9	17	16	17	13	18	13	24	16	100	14	12	7	1
Borsfa	Oltárc, Várfölde	8		2	8	14	15	17	17	13	15	11	20	3	15	2	110	14	13	9	1
Letenye	Murarátka, Kistolmács, Zajk	18	0	7	39	45	42	41	45	42	54	53	85	49	55	33	361	20,06	33	20	7
Molnári		2		1	3	6	4	3					3				16	8	3	7	1
Muraszemenye																					
Pusztamagyaród	Bucsuta, Szentlisló	8		1	8	15	16	13	11	16	20	16	33	22	35	25	115	14	11	8	2
Bánokszentgyörgy		8		2	12	9	8	11	9	13	13	13	30	23	37	27	88	11	11	10	2
Tótszerdahely																					
Tótszentmárton		4		1	7	8	4	4					5	8			23	11,5	3	4	
Összesen		56	4	16	112	133	118	116	122	120	146	134	226	127	195	111	1001	17,88	101	73	15

Vidéki 5
Letenye 1

Zalaszentgrót térség

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthra jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
		oszt.	isk. otth.	nap- közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH					
Batyk		1	0	1	3	4	4	0	0	0	0	0	10	3	0	0	11	11	1	1	0
Kehidakustány*	Kallósd	8		2	8	9	10	3	10	7	5	7	12	0	6	0	59	7,38	8	8	2
Mihályfa	Óhid, Szalapa, Kisvásárhely	4		1					7	12	11	15			14	3	134	11	6	4	2
Óhid	Mihályfa, Szalapa, Kisvásárhely	4		2	17	13	21	17					21	12				17	5	4	1
Sümegecsehi	Döbröce	8		3	16	20	14	22	21	18	21	18	36		32		150	19	12	8	1
Türje	Batyk	10	0	3	13	20	15	17	11	12	23	16	39	25	34	23	127	9,7	15	8	2
Zalabér		8		3	18	13	14	15	11	17	14	19	27	16	34	20	121	34	12	8	4
Zalacsány	Ligetfalva, Tilaj, Almásháza	8		2	17	18	14	15	10	15	18	17	-	10	-	5	124	15,5	12	8	1
Zalaszentgrót	Sénye	26		10	60	67	64	52	80	69	81	80	53	6	50	4	553	21,5	46	30	8
Zalaszentgrót	Koncz	7	0	1	5	3	1	7	7	10	6	7	10	3	17	6	46	6,5	10	8	0
Zalaszentlászló*	Sénye	7		1		3	6	4	6	4	6	7	3	0	4	2	36	5	6	8	2
Összesen		91	0	29	157	170	163	152	163	164	185	186	211	75	191	63	1361	14,96	133	95	23

* Suli Harmónia Alapítvány fenntartásában

Hévíz térség

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthra jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
		oszt.	isk. otth.	nap-közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH					
Alsópáhok	Felsőpáhok	8	0	3	12	16	17	18	16	20	22	17	6	6	7	10	138	17	13	8	3
Cserszegtomaj	Vindornyafo	8		3	21	20	10	20	22	22	12	17	15	4	15	4	144	18	14	8	2
Hévíz		19		10	54	49	40	38	43	43	46	49	19	1	15		362	19	51	19	11
Rezi*		8		2	10	9	14	10	8	9	12	14	12	3	5	4	86	11	12	8	2
Rezi(Keszthely)*						9		9		9							27	9	6	4	4
Sármellék	Szentgyörgyvár	8	0	4	19	20	16	14	18	23	20	19	27	3	25	2	149	19	17	4	7
Összesen		51	0	22	116	123	97	109	107	126	112	116	79	17	67	20	906	17,76	113	51	29

* Jelenleg Aranyzil KHT., 2009. szeptembertől Ortodox Egyház tartja fenn

Zalakaros térség

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthra jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
		oszt.	isk. otth.	nap-közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH					
Galambok	Zalaszentjakab	12	8	4	12	17	18	24	22	18	22	20	48	43	51	39	153	19,1	14	8	1
Gelse	Gelsesziget, Kilimán, Alsórajk, Kerecseny	9		5	25	22	27	28	22	29	52	23	43	17	45	25	228	25	18	11	2
Miháld		8	4	1	12	9	11	9	13	14	16	10	10	11	17	11	94	12	10,5	8	0

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthoz jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
		oszt.	isk. otth.	nap-közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH					
Zalakaros		8	4	4													188				
Zalakovár	Balatonmagyaród	14	4	2	38	42	24	26	48	43	19	31	97	82	92	75	271	19,36	32	8	11
Zalaszabar					17	17	12	15	21	14	23	24	11	27	17	28	143	18	16	8	3
Összesen		51	20	16	104	107	92	102	126	118	132	108	209	180	222	178	1077	21,12	90,5	43	17

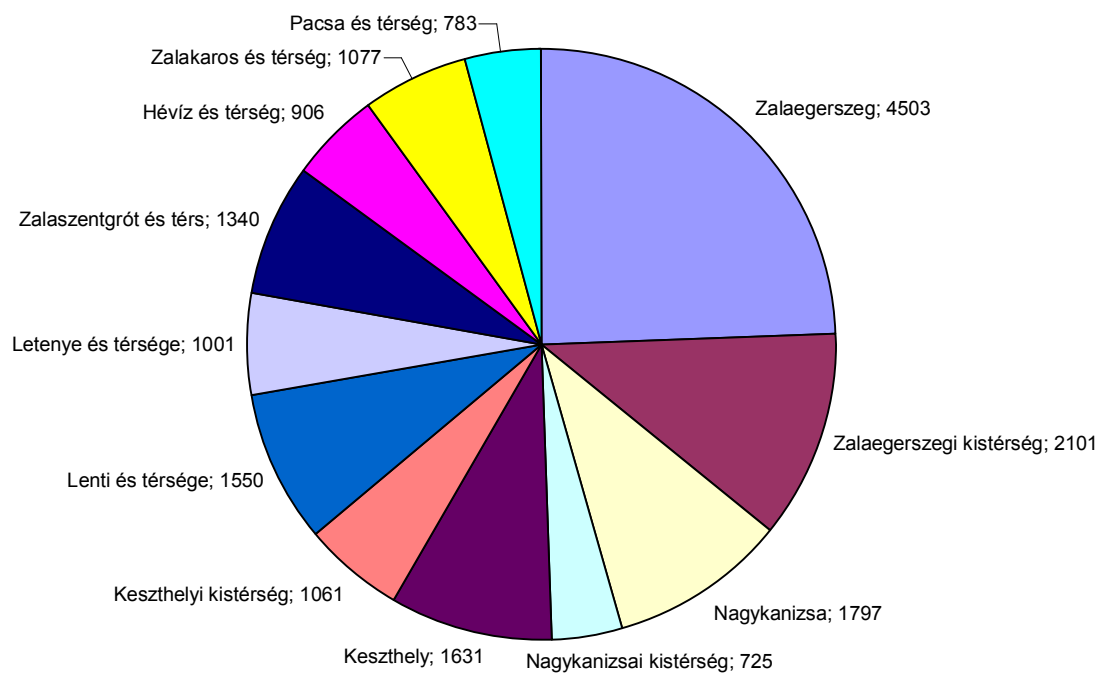
Pacsa térség

Iskola székhelye	További ellátott település	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthoz jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
		oszt.	isk. otth.	nap-közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH					
Búcsúszentlászló*	Nh, Nsh, Nsza	8		2	21	17	14	11	9	20	14	15	12	3	13	1	121	15	11	8	3
Felsőrajk		8		3	7	13	6	8	9	10	7	9	12		13		69	8,6	10,5	7	2
Nagykapornak	X	8		2	15	15	19	17	15	15	15	17	28	10	23	8	128	18	14	4	8
Pacsa	Zalaigrice, Szentpéterúr	12	0	3	23	20	25	34	40	45	41	37	72	56	98	63	265	22	23	17	4
Pölöske		8		2	6	8	5	9	6	8	13	13	10	4	14	9	68	9	9	8	2
Szentpéterúr		5			21	14	11	8					11	43			54	10,8	7	5	0
Zalaszentmihály																	78				
Összesen		49	0	12	93	87	80	87	79	98	90	91	145	116	161	81	783	15,98	74,5	49	19

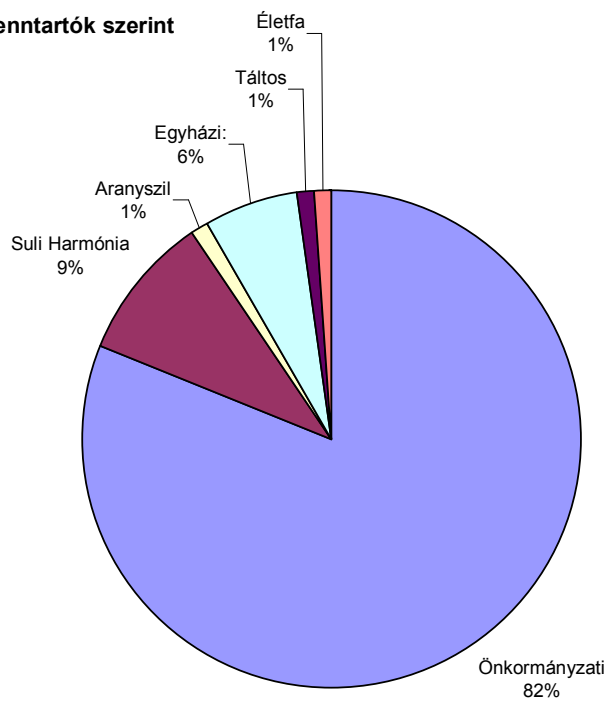
Általános iskolák adatai térségenként összesítve

Térség	Csoportszám			Tanulólétszám a 2008/2009 tanévben évfolyamonként								1-4. évfolyamos tanulók száma		5-8. évfolyamos tanulók száma		Összesen	Egy tanulócsoporthra jutó tanuló	Pedagógusok száma	Osztályterem	Szakterem
	oszt.	isk. otth.	nap- közi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	HH	HHH	HH	HHH					
Zalaegerszeg	195	0	108	552	541	528	546	557	631	599	549	246	18	221	25	4503	23,09	429	194	70
Zalaegerszegi kistérség	128	13	31	273	231	260	266	217	259	226	225	263	107	189	76	2101	16,41	219,5	140	38
Nagykanizsa	82	0	41	202	216	206	227	238	234	244	230	166	74	148	64	1797	21,91	171	81	23
Nagykanizsai kistérség	63	9	15	79	88	75	81	92	86	116	108	90	48	88	48	725	11,51	86	86	58
Keszthely	85	17	32	176	179	181	210	214	218	226	227	129	19	139	26	1631	19,19	176	109	22
Keszthelyi kistérség	63	0	19	135	113	124	128	142	119	151	149	150	39	135	41	1061	16,84	105	55	10
Lenti és térsége	85	0	40	189	170	181	167	189	198	225	231	202	106	212	122	1550	18,24	164	99	43
Letenye és térsége	56	4	16	112	133	118	116	122	120	146	134	226	127	195	111	1001	17,88	101	73	15
Zalaszentgrót és térsége	91	0	29	157	170	163	152	163	164	185	186	211	75	191	63	1340	14,73	133	95	23
Hévíz és térség	51	0	22	116	123	97	109	107	126	112	116	79	17	67	20	906	17,76	113	51	29
Zalakaros és térség	51	20	16	104	107	92	102	126	118	132	108	209	180	222	178	1077	22,91	90,5	43	17
Pacsa és térség	49	0	12	93	87	80	87	79	98	90	91	145	116	161	81	783	14,39	74,5	49	19
Összesen	999	63	381	2188	2158	2105	2191	2246	2371	2452	2354	2116	926	1968	855	18475	18,49	1862,5	1075	367

Az általános iskolai tanulók területi megoszlása

Iskolák megoszlása a fenntartók szerint

	<i>Zalaegerszeg</i>	<i>Nagykanizsa</i>	<i>Keszthely</i>	<i>Lenti</i>	<i>Letenye</i>	<i>Zalaszentgrót</i>	<i>Hévíz</i>	<i>Zalakaros</i>	<i>Pacsa</i>	<i>Összesen</i>
Önkormányzati	21	11	7	7	6	6	4	5	2	69
Suli Harmónia		3	2			1			2	8
Aranyszil							1			1
Egyházi:	1	1	2						1	5
Táltos									1	1
Életfa			1							1

Iskola hálózat változásai

<i>Térség / Település (A saját kistérségre és városra vonatkozóan tovább bővíthető)</i>	<i>Csoport csökkentés</i>				<i>Csoport bővítés</i>				<i>Iskola (terem) bővítés</i>	<i>Torna-terem építés</i>	<i>Szabadtéri sport létesítmény építés</i>	<i>Tanuszoda építés</i>	<i>Fel-újítás</i>
	<i>Iskolai osztályok</i>		<i>Napközis csoportok</i>		<i>Iskolai osztályok</i>		<i>Napközis csoportok</i>						
	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>					
Hévíz													
Alsópáhok *													2009
Alsópáhok *													2010
Hévíz	1	2009											
Hévíz	1	2010											igen
Sármellék	0	0		0		0		0	0	0	0	0	igen
Letenye													
Becsehely									2010		2015	2015	2010
Pacsa													
Keszthely													
Keszthely Egry József	1	2009	1	2009									folyamatos
Keszthely Ranolder János					1	2010	1	2009					2009
Keszthely Csány-Szendrey	3	2010	2	2010									
Keszthely Csány-Szendrey	3	2011	2	2011									

<i>Térség / Település (A saját kistérségre és városra vonatkozóan tovább bővíthető)</i>	<i>Csoport csökkentés</i>				<i>Csoport bővítés</i>				<i>Iskola (terem) bővítés</i>	<i>Torna-terem építés</i>	<i>Szabadtéri sport létesítmény építés</i>	<i>Tanuszoda építés</i>	<i>Fel-tíjtás</i>
	<i>Iskolai osztályok</i>		<i>Napközis csoportok</i>		<i>Iskolai osztályok</i>		<i>Napközis csoportok</i>						
	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>					
Keszthely Csány-Szendrey	2	2012	1	2012									
Keszthely Csány-Szendrey	2	2013	1	2013									
Keszthely Csány-Szendrey	2	2014											
Keszthely Csány-Szendrey	2	2015											
Letenye													
Letenye város	2	2009/2010 2010/2011								terv			terv
Lenti													
Lovászi													2010
Nagykanizsa MJV													
Nagykanizsa, Rozgonyi	0		0		0		0		2008		2008		2008
Nagykanizsa, Kőrösi Csoma	0	2009- 2015	0	2009- 2015	0	2009-2015	1	2009-2015	-	-	-	1	-

<i>Térség / Település (A saját kistérségre és városra vonatkozóan tovább bővíthető)</i>	<i>Csoport csökkentés</i>				<i>Csoport bővítés</i>				<i>Iskola (terem) bővítés</i>	<i>Torna-terem építés</i>	<i>Szabadtéri sport létesítmény építés</i>	<i>Tanuszoda építés</i>	<i>Fel-tíjtás</i>
	<i>Iskolai osztályok</i>		<i>Napközis csoportok</i>		<i>Iskolai osztályok</i>		<i>Napközis csoportok</i>						
	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>					
Kiskanizsai Ált. Isk.	1	2009-2010			1	2010-2011					X		X
Pacsa													
Pacsa	1	2010	0		0		0		0	igen	igen	0	Igen
Pacsa	1	2011											
Szentpéterúr					4	2009-től folyamatosan	2	2009-től folyamatosan	4	1	1		Igen
Zalaegerszeg													
Sőjtör	0	0	0	0	0	0	0	0	1;2009	1;2012	0	0	1;2010
Zalalövő													X
Csonkahegyhát	0	0	0	0	0	0	0	0	2000., 2003.	0	0	0	
Zalaszentgrót													
Zalabér													Igen
Zalacsány									2012				belső vizesblokkok felújítása 2010-2011

<i>Térség / Település (A saját kistérségre és városra vonatkozóan tovább bővíthető)</i>	<i>Csoport csökkentés</i>				<i>Csoport bővítés</i>				<i>Iskola (terem) bővítés</i>	<i>Torna-terem építés</i>	<i>Szabadtéri sport létesítmény építés</i>	<i>Tanuszoda építés</i>	<i>Fel-tíjtás</i>
	<i>Iskolai osztályok</i>		<i>Napközis csoportok</i>		<i>Iskolai osztályok</i>		<i>Napközis csoportok</i>						
	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>	<i>db</i>	<i>év</i>					
Koncz Zalaszentgrót					1	2011.							2012.
Zalakaros													2010
Zalacomár					2	2010-13	2	2009					2009
Zalaegerszeg MJV													
Béke Ligeti Általános Iskola	0		0		0		0		0	0	0	0	2010
Mindszenty											X		X

2009. évben: külső vizesblokk felújítása kb. 2.000.000.- Ft

2009. évben: tornacsarnok fűtésének leválasztása kb. 10.000.000.- Ft

2010. évben: iskola tetőszerkezetének felújítása, kb. 5.000.000.- Ft

2009. évben: iskolai székek és asztalok cseréje, kb. 2.000.000.- Ft

4.3. Gyógypedagógiai ellátás

Helyzetelemzés

A közoktatási törvény szerint: 30. § (1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges gondozást - a gyermek, tanuló életkorától és állapotától függően, a 35. § (2) bekezdésében meghatározott szakértői és rehabilitációs bizottságok szakértői véleményében foglaltak szerint - a korai fejlesztés és gondozás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a fejlesztő felkészítés keretében kell biztosítani.

A közoktatási törvény szerint: 121. § 29. *sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló*: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd;

A Zala megyei gyógypedagógiai intézmények fenntartók szerint

	<i>Az intézmény rövid neve</i>	<i>Székhely</i>	<i>Fenntartó</i>
1.	Koncz Dezső Többcélú Intézmény	Zalaszentgrót	Zala Megyei Önkormányzat
2.	Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	Lenti	Zala Megyei Önkormányzat
3.	Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet	Zalaegerszeg	Zala Megyei Önkormányzat
4.	Zöldmező Utcai Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	Keszthely	Zala Megyei Önkormányzat
5.	Béke ligeti Általános Iskola és Speciális Szakiskola	Zalaegerszeg	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város
6.	Szivárvány Fejlesztő Központ	Nagykanizsa	Nagykanizsa Megyei Jogú Város

Zala megye területén 6 gyógypedagógiai, speciális ellátást biztosító intézmény működik. Ebből 4 a Zala Megyei Önkormányzat fenntartásában. Egy megyei fenntartású gyógypedagógiai intézmény megszűnt Letenyén 2006-ban, az ott ellátott gyermekeket, tanulókat a Móricz EGYMI vette át Lentiben, illetve integrált oktatásba kerültek Letenyén. Az intézmények egységes profilja változott, mindegyik intézmény igyekezett alkalmazkodni a változó törvényi feltételekhez, és a változó igényekhez. Két kivétellel éltek a lehetőséggel, és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyé váltak. Ezen belül is változatos szakszolgálati feladatokat látnak el, illetve részt vesznek a kistérségi szakszolgálati feladatok ellátásában.

A fenti intézmények sajátos nevelési igényű gyermekeket, tanulókat látnak el. A SNI tanulók országos átlaga a tanulónépességben 6, 7 %. Zala megye 21. 621 általános iskolai tanulója közül elvileg 1447 SNI tanuló lehet. Ezeknek az általános tendencia szerint csak egy része tanul gyógypedagógiai intézményekben, a 1993. évi közoktatási törvény adta lehetőséggel élve sokan kapnak ellátást a többségi általános iskolákban, integráltan. Mindkét intézménytípusba a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményével lehet beiskolázni az SNI tanulókat.

A fogyatékos gyermekek számára létesített iskolákba javasoltak száma (enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékosok együtt)

	<i>Intézmény</i>	<i>2002/2003</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2006/2007</i>	<i>2007/2008</i>	<i>2008/2009</i>
1.	Zalaegerszeg	25	24	20	14	9
2.	Nagykanizsa	27	18	2	4	1
3.	Lenti	20	10	4	5	1
4.	Letenye	10	6	0	0	0
5.	Keszthely	21	9	16	8	4
6.	Zalaszentgrót	13	2	3	6	2
	Összesen	116	69	45	37	17

A javaslatok száma jelentős csökkenést mutat.

Integrált nevelésre javasolt értelmi fogyatékos gyermekek száma

<i>Tanév</i>	<i>2002/2003</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2006/2007</i>	<i>2007/2008</i>	<i>2008/2009</i>
Integráltak száma	iskolás: 23 óvodás: 44	iskolás: 70 óvodás: 52	iskolás: 63 óvodás: 41	iskolás: 65 óvodás: 38	iskolás: 43 óvodás: 29
Integráltak száma összesen	67	122	104	103	72

Az integrált nevelésre javasoltak száma emelkedést mutat.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő, (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, súlyos tanulási zavarok stb.) tanulók száma

<i>Tanév</i>	<i>2002/2003</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2006/2007</i>	<i>2007/2008</i>	<i>2008/2009</i>
Más fogyatékos tanulók száma	174	244	159	104	112

Az ő számukra nem léteznek speciális intézmények, ők mindenképpen a többségi általános, illetve középiskolák tanulói.

Az integráció az óvodák esetében jelent a legkisebb nehézséget, az általános iskolák alsó tagozata még tudja kezelni, a felső tagozatban nagyon sok nehézséget jelent az integráció, inklúzió megvalósítása. A középfokú oktatás napjainkban felkészületlen a súlyos tanulási zavarral küzdő gyermekek ellátására. A középiskolákban az általános iskolánál is erősebben érvényesül a kontraszelekció, vagyis a diszlexiás, diszgráfias tanulók alacsonyabb képzettséget adó iskolába való átirányítása. Még nehezebb a helyzete a jó képességű autizmus spektrum zavaros gyermekeknek, tanulóknak.

2008. szeptemberétől kötelező az integrációt vállaló többségi intézményeknek az alapító okiratukban megjeleníteni, hogy mely fogyatékossgal élő gyermek, tanuló befogadását vállalják. Ehhez az összes tanügyi dokumentációjukat hozzá kell igazítani, és meg kell teremteni a személyi, tárgyi feltételeket. Ezek közül a legnagyobb nehézséget a megfelelő végzettségű szakember biztosítása jelenti. Hiszen a rehabilitációs órákat a szakértői bizottság véleményének megfelelő óraszámában, megfelelő szakos gyógypedagógusnak kell biztosítania. (Oktatási Hivatali adatok szerint 2008. az SNI tanulók 30 %-a nem kapja meg teljes egészében a szükséges rehabilitációt szakember hiány miatt). A pedagógus munkáját segítő asszisztens pedig szinte teljesen hiányzik az integráltan oktató intézményekből. Zala megyében 90 többségi intézmény vesz részt sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátásában (Zala Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság adata) Ebben nem szerepelnek az Országos Szakértői Bizottságokkal kapcsolatban álló integráló intézmények.

Zala megyei gyógypedagógiai intézmények típusai és feladatai 2008. október 1. állapot

<i>Az intézmény rövid neve, székhelye</i>	<i>Típusa</i>	<i>Feladatrendszer</i>	<i>Szakszolgálatok</i>	<i>Kistérségi feladatok</i>
Béke ligeti Általános Iskola és Speciális Szakiskola Zalaegerszeg	Többcélú, közös igazgatású intézmény EGYMI	Tanulásban és értelmileg akadályozott tanulók általános iskolai és szakiskolai nevelése-oktatása	➤ Logopédia	-
Koncz Dezső Többcélú Intézmény	Többcélú, közös igazgatású intézmény	Értelmileg akadályozottak óvodai, általános iskolai és speciális szakiskolai oktatása	➤ Csak saját tanulóknak	-
Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	Többcélú, közös igazgatású intézmény EGYMI	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, általános iskolai és szakiskolai nevelése-oktatása	➤ Korai fejlesztés ➤ Fejlesztő felkészítés ➤ Nevelési tanácsadás ➤ Logopédia	➤ Nevelési tanácsadás ➤ Logopédia
Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet	Többcélú, közös igazgatású intézmény EGYMI	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, halmozottan sérült tanulók általános iskolai nevelése-oktatása	➤ Korai fejlesztés ➤ Fejlesztő felkészítés ➤ Konduktív pedagógia ➤ Logopédia	➤ Korai fejlesztés ➤ Fejlesztő felkészítés
Szivárvány Fejlesztő Központ	Többcélú, közös igazgatású Intézmény	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése Sajátos nevelési igényű tanulók általános iskolai és szakiskolai nevelése, oktatása Fejlesztő iskola	➤ Korai fejlesztés ➤ Fejlesztő felkészítés ➤ Konduktív pedagógia ➤ Logopédia ➤ Gyógytestnevelés ➤ Utazó gyógyped.	➤ Korai fejlesztés ➤ Fejlesztő felkészítés ➤ Gyógytestnevelés ➤ Logopédia ➤ Fejlesztő felkészítés ➤ Konduktív pedagógia
Zöldmező Utcai Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	Többcélú, közös igazgatású intézmény EGYMI	Sajátos nevelési igényű gyermekek, általános iskolai és szakiskolai nevelése-oktatása	➤ Logopédia ➤ Gyógytestnevelés ➤ Utazó gyógypedagógus	➤ Logopédia ➤ Gyógytestnevelés

A 2002-es állapothoz képest az intézmények feladatai bővültek az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet feladataival, és a kistérségeknek nyújtott szakszolgálati ellátások vállalásával, valamint kiterjedt utazó tanári szolgálattal.

Az intézmények további tervei között szerepel:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátása
- A súlyosan, halmozottan fogyatékos tanulók nevelési-oktatási feltételeinek fejlesztése
- A súlyosan, halmozottan fogyatékos, autista tanulók kollégiumi ellátása
- Utazó gyógypedagógiai tanári hálózat működtetése
- Speciális szakiskolai képzések elindítása
- A speciális szakiskola szakmaválasztékának megújítása
- Korai fejlesztés, fejlesztő iskolai oktatás elindítása
- A diagnosztikai központ létrehozása
- A fejlesztő iskolai oktatás teljes körű megszervezése
- A korai fejlesztés minőségbiztosításának elkezdése nemzetközi standardok alapján
- A tanuló csoportok bővítése 4 intézménynél.

A sajátos nevelési igényű óvodás gyermekek speciális nevelését ellátó intézmények 2008. október 1. állapot

Az intézmény neve		A fogyatékoság típusa, létszám							
		Testi	Látás	Hallás	Enyhe értelmi	Középsúlyos értelmi	Beszéd	Autista	Halmozottan
1.	Nyitott ház EGYMI					8			9
2.	Szivárvány				2	9			
Összesen					2	17			9
Óvodai ellátást vállalnának még									
Név							Létszám		
Koncz Dezső Többcélú Intézmény							7 gyermek		
Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Intézmény							Nincs létszám jelölve		

A fenti táblázatból az látszik, hogy a testi-, érzékszervi-, beszéd-, és enyhe értelmi fogyatékos, valamint autizmussal élő gyermekek szülei egyre inkább integrált ellátást igényelnek, ezért csak a súlyosabb állapotú gyermekek kerülnek speciális ellátásba. Az integrációt vállaló megyei óvodák száma 67. Az ehhez szükséges feltételek közül a személyi feltételek területén nagy hiányosságok vannak.

A sajátos nevelési igényű általános iskolás tanulók nevelését, oktatását ellátó intézmények 2008. október 1. állapot

<i>Az intézmény rövid neve, székhelye</i>	<i>A fogyatékoság típusa, létszám</i>					
	<i>Enyhe értelmi</i>	<i>Középsúlyos értelmi</i>	<i>Beszéd</i>	<i>Autista</i>	<i>Halmozott</i>	<i>Fejlesztő iskolai oktatásban*</i>
Béke ligeti Ált. Isk. és Speciális Szakiskola Zalaegerszeg	107	15	0	0	0	0
Szabad kapacitás	23	15				
Koncz Dezső Többcélú Intézmény, Zalaszentgrót	15	31	0	0	0	0
Szabad kapacitás	11	11				
Móricz Zsigmond Egységes Gyógyped. Intézmény, Lenti	80	11	1	5	4	12
Szabad kapacitás	4					
Béke ligeti Ált. Isk. és Speciális Szakiskola Zalaegerszeg	107	15	0	0	0	0
Szivárvány Fejlesztő Közp., Nagykanizsa	80	15	0	9	0	0
Szabad kapacitás	0	0		0		
Zöldmező Utcai Egységes Gyógyped. Intézmény, Keszthely	75	10		7	1	
Szabad kapacitás	27	0		0	0	
Összes ellátás	357	82	1	21	14	24
Össz. szabad kapacitás	65	26	0	0	0	0

*A fejlesztő iskolai oktatás a súlyosan, halmozottan sérült tanulók ellátását jelenti, ahol az értelem súlyos érintettsége és más társuló fogyatékoságok vannak jelen.

A fenti táblázat adatai egybe csengnek a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság adataival, miszerint egyre kevesebb enyhe értelmi fogyatékos gyermek kerül speciális intézményekbe, itt megjelenik egy kihasználatlan szabad kapacitás, amelyet más területeken lehet hasznosítani. A területi lefedettség megfelelő, bejárással, vagy bentlakással mindenki számára elérhető.

SNI tanulók középfokú nevelését, oktatását ellátó intézmények 2008. október 1. állapot

<i>Az intézmény rövid neve, székhelye</i>	<i>A fogyatékoság típusa, létszám</i>					
	<i>Enyhe értelmi</i>	<i>Középsúlyos értelmi</i>	<i>Beszéd</i>	<i>Autista</i>	<i>Halmazott</i>	<i>Összesen</i>
Béke ligeti Ált. Isk. és Speciális Szakiskola Zalaegerszeg	83	10	0	0	0	93
Szabad kapacitás	7	0				7
Koncz Dezső Többcélú Intézmény, Zalaszentgrót	0	41	0	0	0	41
Szabad kapacitás	0	15				15
Móricz Zsigmond Egységes Gyógyped. Intézmény, Lenti	73	1	0	0	0	74
Szabad kapacitás	1	0				1
Szivárvány Fejlesztő Közp., Nagykanizsa	27	5	0	0	0	32
Szabad kapacitás	0	0				0
Zöldmező Utcai Egységes Gyógyped. Intézmény, Keszthely	75	1	0	0	0	76
Szabad kapacitás	0	9	0			9
Összes ellátás	258	58	0	0	0	316
Össz. szabad kapacitás	8	24	0	0	0	32

Az intézmények a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók ellátásában rendelkeznek számottevő kapacitással.

A SNI tanulók kollégiumi, diákotthoni ellátását végző intézmények 2008. október 1. állapot

	<i>Az intézmény rövid neve</i>	<i>Létszám</i>	<i>Szabad kapacitás</i>	<i>Fenntartó</i>
1.	Koncz Dezső Többcélú Intézmény	43	7	Zala Megyei Önkormányzat
2.	Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	20	-4	Zala Megyei Önkormányzat
4.	Zöldmező Utcai Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	61	9	Zala Megyei Önkormányzat
5.	Szivárvány Fejlesztő Központ			Nagykanizsa Megyei Jogú Város

A Zala megyében működő gyógypedagógiai intézmények fontosabb adatai 2008. október 1. statisztika alapján

<i>Intézmény</i>	<i>Béke ligeti EGYMI Zalaegerszeg</i>	<i>Koncz Dezső Zalaszentgrót</i>	<i>Móricz EGYMI Lenti</i>	<i>Nyitott ház EGYMI Zalaegerszeg</i>	<i>Szivárvány Központ Nagykanizsa</i>	<i>Zöldmező utcai Keszthely</i>	<i>Össz.</i>
Pedagógusok száma	47	18	35	12	32	29	
Logopédusok száma	6	1	2	4	0	4	
Fejlesztő ped. száma	0	0	2	0	0	0	
Szabadidő szervezők száma	0,5	0	0	0	0	0	
Ifjúságvédelmi felelős	0,5	1	1	0	0,5	1	
Gyógytestn.száma	0	0	0	0	0	1	
Szakmai munkaközösségek száma	4	1	3	3	3	7	
<i>Intézmény</i>	<i>Béke ligeti</i>	<i>Koncz Dezső</i>	<i>Móricz</i>	<i>Nyitott ház</i>	<i>Szivárvány</i>	<i>Zöldmező</i>	<i>Össz.</i>

	<i>EGYMI Zalaegerszeg</i>	<i>Zalaszentgrót</i>	<i>EGYMI Lenti</i>	<i>EGYMI Zalaegerszeg</i>	<i>Központ Nagykanizsa</i>	<i>utcai Keszthely</i>	
Szakkörök száma	8	3	9	0	13	9	
Osztálycsoportok száma	19	7	18	4	10	15	
Szakiskolai csoportok száma	8	5	6	0	3	5	
Napközis csoportok száma	7	1	3	0	9	10	
Óvodai csoportok száma	0	0	0	2	1	0	
Bejáró tanulók	77	3	51		33	106	
Tanulók összlétszáma	215	87	182	37	147	169	
Tanulói létszám 2001.-ben	246	119	151	31	205	198	

A tanulói létszámok Lenti kivételével mindenhol csökkenést mutatnak. A Lentiben működő Móricz Zsigmond EGYMI vette át a megszűnt letenyei speciális intézmény tanulóinak nagy részét, ezért ott növekedett a létszám. A tanulói létszámok leginkább a tanulásban akadályozottaknál csökkentek, de az intézmények legtöbb esetben nyitottak más feladatok felé, ezért felszabaduló gyógypedagógus létszám enyhítette az utazótanári hiányt és a szakszolgálati feladatokban jelentkező hiányt. Az integrációt vállaló intézmények legtöbb esetben az egységes gyógypedagógiai módszertani intézetektől várják a megfelelő szakember a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátásához.

	<i>Intézmény</i>	<i>Gyógypedagógus</i>	<i>Általános iskolai tanár vagy tanító</i>	<i>Több diplomás</i>	<i>Szakvizsgázott gyógypedagógus</i>
1.	Béke ligeti Ált. Isk. és Speciális Szakiskola	14	10	16	7
2.	Koncz Dezső Többcélú Intézmény	18		7	1
3.	Móricz Zsigmond Egységes Gyógyped. Intézmény	29	4	15	4
4.	Nyitott ház Egységes Gyógyped. Módszertani Intézet	4	0	12	4
5.	Szivárvány Fejlesztő Közp.	24	6	19	15
6.	Zöldmező Utcai Egységes Gyógyped. Intézmény	21	13	19	0
Összesen:		86	27	69	16

A gyógypedagógiai intézményekben foglalkoztatottak végzettsége 2008. október 1. statisztika alapján

A pedagógusok összlétszámából meghatározó a gyógypedagógusok száma, és figyelemreméltó a több diplomás, valamint a szakvizsgázott gyógypedagógusok száma. Ez olyan tudásbázist jelent, amely mobilizálható értéként jelenik a megyei feladatok tervezésében. Ezt a mobilizálható tudást jelzi a EGYMI funkcióból fakadó szakmai szolgáltatások megjelenése, melyek többnyire a többségi integráló intézmények számára jelentenek segítséget.

Az EGYMI funkcióban ellátott feladatok 2008. október elsejei állapot

<i>Az összes intézmény adata</i> <i>Béke ligeti, Móricz Zsigmond, Nyitott ház, Zöldmező utcai</i>			
<i>A támogatott többségi intézmények száma</i>	<i>Tényleges létszám</i>	<i>A rendelkezésre álló kapacitás alapján ellátható létszám</i>	<i>Különbözet</i>
Utazótanári szolgálat			
Az ebben ellátott gyermekek, tanulók száma	400	415	15
Az ebben résztvevő gyógypedagógusok száma	52	59	7
Szaktanácsadás, amelynek feladata az oktatási, pedagógiai módszerek megismertetése és terjesztése	15	27	12
A pedagógiai tájékoztatás, amelynek feladata a szakmai információk, adatok és tanügyi dokumentumok (tantervek, tankönyvek, segédletek stb.) gyűjtése, őrzése, feldolgozása és használatba adása, tájékoztatás nyújtása	40	50	10
Az igazgatási, pedagógiai szolgáltatás, melynek feladata programok, tantervek készítése, iskolaszervezeti tanácsadás, közgazdasági, jogi stb. információk közvetítése, tantervek, tankönyvek, taneszközök megismertetése, felhasználásuk segítése, az óvodai nevelési program, az iskolai és kollégiumi pedagógiai program készítésében való közreműködés;	3	15	12
A pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése	37	47	10
A tanuló tájékoztató, tanácsadó szolgálat, amelynek feladata a tanulók, a tanulóközösségek, a diákönkormányzatok segítése, a jogaik érvényesítéséhez szükséges ismeretek nyújtásával, tanügyi-igazgatási, közgazdasági, jogi stb. információk közvetítésével.	10	40	30

Ezek feladatok az előző fejlesztési tervben még nem jelentkeztek ilyen hangsúlyosan, de látszik milyen nagy létszámot szükséges ezen a területen ellátni.

Középiskolai képzést nyújtó Zala megyei intézmények 2008. október 1. statisztika alapján

Béke ligeti Ált. Isk. és Speciális Szakiskola Zalaegerszeg	<i>Speciális szakiskola, munkára és életre való felkészítés</i>								<i>Speciális szakiskola, OKJ szerinti képzés</i>							
	9. osztály		10. osztály		11. osztály		12. osztály		9. osztály		10. osztály		11. osztály		12. osztály	
	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma
	0	0	0	0	1	10	0	0	2	27	1	13	3	28	1	15
Köncz Dezsó Többcélú Intézmény Zalaszentgrót	<i>Készségfejlesztő Speciális Szakiskola</i>								<i>Speciális szakiskola, OKJ szerinti képzés</i>							
	9. osztály		10. osztály		11. osztály		12. osztály		9. osztály		10. osztály		11. osztály		12. osztály	
	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma
	1	11	1	7	2	14	1	9	0	0	0	0	0	0	0	0
Móricz Zsigmond Egységes Gyógyped. Int. Lenti	<i>Speciális szakiskola, munkára és életre való felkészítés</i>								<i>Speciális szakiskola, OKJ szerinti képzés</i>							
	9. osztály		10. osztály		11. osztály		12. osztály		9. osztály		10. osztály		11. osztály		12. osztály	
	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma	Tanuló csop. száma	Tan. száma
									2	27	2	20	2	21	1	6

Zöldmező utcai Egységes Gyógyped. Int. Keszthely	<i>Speciális szakiskola, munkára és életre való felkészítés</i>								<i>Speciális szakiskola, OKJ szerinti képzés</i>							
	<i>9. osztály</i>		<i>10. osztály</i>		<i>11. osztály</i>		<i>12. osztály</i>		<i>9. osztály</i>		<i>10. osztály</i>		<i>11. osztály</i>		<i>12. osztály</i>	
	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. szá ma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Ta n. szá ma</i>
									1	14	1	18	4	37	1	7
Szivárvány Fejlesztő Központ Nagykanizsa	<i>Speciális szakiskola, munkára és életre való felkészítés</i>								<i>Speciális szakiskola, OKJ szerinti képzés</i>							
	<i>9. osztály</i>		<i>10. osztály</i>		<i>11. osztály</i>		<i>12. osztály</i>		<i>9. osztály</i>		<i>10. osztály</i>		<i>11. osztály</i>		<i>12. osztály</i>	
	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. szá ma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Tan. száma</i>	<i>Tanuló csop. száma</i>	<i>Ta n. szá ma</i>
	1	11	2	21												

A fenti szakmák szakvizsgával zárulnak, és befejezett szakképzettséget, igazoló bizonyítványt szerezhettek a tanulásban akadályozott fiatalok. A képzési irányok az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően alakulnak, ezért állandó változás jellemzi a területet. Az értelmileg akadályozott tanulóknak ún. készségfejlesztő speciális szakiskola működik. Ezt Zalaegerszegen és Zalaszentgróton vehetik igénybe az érintett tanulók.

Zala megyei gyógypedagógiai intézmények tárgyi feltételei

Az épületek egy kivételével 20- 30 évesek, folyamatos felújításra szorulnak. Az intézmények vezetői igyekeznek minden pályázati lehetőséget kihasználni az épületek korszerűsítésére, akadálymentesítésére. Az eszközellátottság a pályázati tevékenységeknek köszönhetően jó, néhol az országos átlagot messze meghaladóan.

Tervezett fejlesztések, felújítások és eszközfejlesztési pályázatok 2008-2009-ben

<i>Az intézmény rövid neve</i>	<i>Udvar, játszótér</i>	<i>Épület</i>	<i>Eszközfejlesztési pályázat</i>	<i>Elnyert fejlesztési pályázat (nagy beruházás)</i>
Koncz Dezső Többcélú Intézmény	Játszótér	Fürdőszoba felújítás	Nincs	Nincs
Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	Játszótér, udvar	Fűtés, világítás, szigetelés, akadálymentesítés	199. 200,- Ft	Nincs
Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet	Nincs	Ajtók, ablakok festése mázolása	Nincs	Nincs
Zöldmező Utcai Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	Játszótér, udvar	Nyílászárók cseréje a folyosón	675. 200,- Ft	Nincs
Béke ligeti Általános Iskola és Speciális Szakiskola	Nincs	Akadálymentesítés, tetőfelújítás	1. 150. 000,- Ft	Nincs
Szivárvány Fejlesztő Központ	Udvar akadálymentesítés, térkövezés	Informatikai terem légkondicionálás		

A helyzetelemzés rövid összefoglalása

A Zala megye területén működő gyógypedagógiai intézmények képesek ellátni a különleges gondozásra szoruló gyermekek, tanulók teljes körét speciális intézményekben. Az integráció megjelenésével felszabaduló kapacitást hasznosították az intézményeikbe felvehető gyermekek, tanulók körének bővítésével, ez általában a súlyosabb fogyatékossgal élő tanulók felé való nyitást jelent. Ilyen terület a fejlesztő iskolai oktatás beemelése a feladatok közé, 4 intézmény esetében. A középiskolai ellátásban a szakmai kínálat bővítése a megjelenő lehetőségek mentén. A szakszolgálati feladatok orozslánrészét szintén a gyógypedagógiai intézmények látják el. A kistérségekkel való együttműködés is jelen van négy intézmény életében. A kistérségi együttműködésben fontos lenne a megyei intézmények szerepének megerősítése, a körzethatárok pontos meghúzása, az elszámolási feltételek konkretizálása és mennyiségi mutatók helyett a szakmaiság elfogadtatása.

Az integráció megjelenése nem járt együtt a többségi intézmények személyi, tárgyi feltételeinek törvényi megfeleltetésével. Különösen aggasztó a rehabilitációs órákon kötelező gyógypedagógiai szaktudás hiánya. A befogadó intézmények nem végzik el a teljes intézményi dokumentáció átdolgozását és elmarad a testület szemléletének változása. Az integráció vállalása sok esetben anyagi kényszer a befogadó intézményeknek, vagy a szülői megkeresések nyomán kialakuló vállalat. Ennek a helyzetnek a megváltoztatásán a megyei gyógypedagógiai intézmények a megyei önkormányzat koordinálásával tudnának javítani. Most esetleges az utazótanári szolgálat igénybevétele.

A gyógypedagógiai intézmények megerősítése nagyon fontos lenne, hiszen itt áll rendelkezésre a sokoldalú szakmai tudás, kiépített eszközrendszer és team-munkára alkalmas közösségek hálózata, amely magas színvonalú ellátásra képes speciális intézményben és

integráló intézményben is. Veszélyes tendencia az, amikor egy-egy magányos gyógypedagógus egyedül egy többségi intézmény alkalmazásában próbál minden feladatot ellátni, a szükséges szakmai háttér nélkül.

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátásának stratégiai céljai:

A rászoruló gyermekek, tanulók időben megkapják a nekik járó különleges gondozást a közoktatási törvényben leírt feltételekkel

Feladatok:

- A sajátos nevelési igény minél előbbi pontos diagnosztizálása, a megfelelő intézmény felajánlása
- A meglévő megyei speciális intézmények szerepének erősítése, ott lévő gyógypedagógiai tudás hasznosítása a speciális ellátásban, az integrációban, a szakszolgálatokban, a kistérségi ellátásban, a gyógypedagógiai szakmai szolgáltatásokban
- A megyei önkormányzat koordinálásával az integráló többségi óvodák, iskolák, középiskolák utazó tanári szolgáltatásának szervezése az EGYMI szerepet vállaló gyógypedagógiai intézmények bevonásával
- Az integrációban résztvevő óvodák, iskolák, középiskolák adatainak pontosítása az ellátás megszervezéséhez
- A gyógypedagógiai intézmények teljes akadálymentesítésére való törekvés, az épületek korszerűsítése, az energiatakarékos üzemmódra való áttérés támogatása

4.4. Középfokú iskolai ellátás

4.4.1. Általános helyzetkép

A magyar iskolarendszerben, az általános iskolát befejezőket befogadó intézményi szintet szokás középfokúnak tekinteni. (A nemzetközi rendszer ezt a szintet a középfokú oktatás felső szakaszának tekinti.)

A középfokú oktatás intézményei között az érettségire felkészítő, általánosan képző iskolatípus a gimnázium, az érettségire felkészítő és egyben szakmacsoportos alapozó képzést is lehetővé tevő iskolatípus a szakközépiskola. Az érettségire fel nem készítő, de az általános műveltséget megalapozó és szakmai képzést nyújtó középfokú iskolatípus a 9-10. és az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott számú szakképzési évfolyammal működő szakiskola, amely speciális szakiskolaként működik, ha fogyatékos gyermekek, és készségfejlesztő speciális szakiskolaként, ha középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók szakmai képzésével foglalkozik.

Zalában az elmúlt években, jelentős iskolarendszeri változások következtek be a szakképzési intézmény struktúrában, valamint létrejött az egész megyére kiterjedően két Térségi Integrált Szakképző Központ.

A jogszabályok állandó változásai nem segítették az intézmények fenntartói és vezetői számára, hogy a nevelés-oktatás tartalmi oldalával foglalkozzanak csak, hanem sok munkát elvonva a jogszabályi megfeleléssel foglalkoztak az iskolák és fenntartóik.

Zala megyében az elmúlt időszakban - az országos trendet követve - megfigyelhető a szülők és a tanulók részéről az az igény, hogy gyermekek az érettségit is adó képzésben vegyenek részt. Ennek hatására tartósan számolni kell azzal a helyzettel, hogy egyre több olyan tanuló kerül be a gimnáziumi és a szakközépiskolai oktatásba, akik az ottani követelményeket nem, vagy csak nagyon alacsony szinten képesek teljesíteni.

Mind a gimnáziumi oktatásban, mind a szakközépiskolai oktatásban, jelenleg szabad kapacitások vannak az iskolákban, a fogadható tanuló létszámokat megvizsgálva.

A szakképzés tekintetében a meghirdetett férőhelyek még mindig szakmacsoportokra történnek, és előre nem meghatározott szakképesítésre. Véleményem alapján a szakképesítéssel szemben támasztott igények közül talán a legfontosabb, hogy a képzés ne túlspecializált legyen, hanem általánosan alapozó, az alapozó képzésre irányuljon a szakmai képzés. A szélesebb szakmai alapokra épített képzés rugalmasabban tudja biztosítani a későbbi szakmai specializálódást, valamint lehetővé teszi, hogy később válasszon a tanuló több szakma közül. Tehát az általános képzési szakasz zárására (9-10. évfolyam) kellene eltolni a szakma pályaválasztását. Ez a lehetőség, a négy szakterületen belül biztosítani tudná a diákok szakmaválasztását.

Zala megyében jelenleg 25 önkormányzati és 3 egyházi fenntartású középfokú képzést végző intézmény működik.

A következő táblázat a megye iskola szerkezetét mutatja

	<i>Kistérség</i>	<i>Gimnázium</i>
1.	Zalaegerszeg	Kölcsey Ferenc Gimnázium
2.	Zalaegerszeg	Zrínyi Miklós Gimnázium

	<i>Kistérség</i>	<i>Gimnázium és Szakközépiskola</i>
1.	Nagykanizsa	Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola
2.	Nagykanizsa	Dr. Mező Ferenc Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola
3.	Lenti	Gönczi Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola
4.	Hévíz	Bibó István Alternatív Gimnázium és Szakközépiskola

	<i>Kistérség</i>	<i>Szakközépiskola</i>
1.	Zalaegerszeg	Csány László Közgazdasági Szakközépiskola
2.	Keszthely	Közgazdasági Szakközépiskola

	<i>Kistérség</i>	<i>Szakközépiskola és Szakiskola</i>
1.	Zalaegerszeg	Deák Ferenc és Széchenyi István Szakközép- és Szakiskola
2.	Zalaegerszeg	Ganz Ábrahám és Munkácsy Mihály Szakközépiskola és Szakiskola
3.	Zalaegerszeg	Páterdombi Szakképző Iskola
4.	Nagykanizsa	Cserhádi Sándor Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium
5.	Nagykanizsa	Thúry György Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakképző Iskola
6.	Nagykanizsa	Zsigmondy Vilmos és Széchenyi István Szakképző Iskola
7.	Keszthely	Asbóth Sándor Térségi Középiskola, Szakiskola és Kollégium
8.	Keszthely	Keszthely Város Vendéglátó, Idegenforgalmi, Kereskedelmi Szakképző Iskolája és Kollégiuma
9.	Lenti	Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és Szakiskola

	<i>Kistérség</i>	<i>Általános Iskola és Gimnázium</i>
1.	Zalaegerszeg	Ady Endre Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

	<i>Kistérség</i>	<i>Speciális Szakiskolák</i>
1.	Zalaegerszeg	Béke Ligeti Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
2.	Keszthely	Zöldmező utcai Általános Iskola, Diákotthon és Speciális Szakiskola
3.	Lenti	Móricz Zsigmond Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Kollégium, Egységes Módszertani Intézmény, Nevelési Tanácsadó, Egységes Pedagógiai Szolgálat, Gyermekotthon
4.	Zalaszentgrót	Koncz Dezső Óvoda, Általános Iskola, Diákotthon, Különleges Gyermekotthon és Készségfejlesztő Speciális Szakiskola
5.	Csapi	Térségi Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Kollégium
6..	Nagykanizsa	Szivárvány Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Nevelési Tanácsadó

	<i>Kistérség</i>	<i>Egyházi Iskolák</i>
1.	Zalaegerszeg	Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium
2.	Nagykanizsa	Piarista Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon
3.	Keszthely	Farkas Edit Római Katolikus Szakképző Iskola és Kollégium

A következő táblázat összefoglalva tartalmazza 1995-2009. az iskola szerkezet változásait

<i>Megnevezés/tanuló</i>	<i>1995/1996</i>		<i>1999/2000</i>		<i>2005/2006</i>		<i>2008/2009*</i>	
	<i>tanuló</i>	<i>%</i>	<i>tanuló</i>	<i>%</i>	<i>tanuló</i>	<i>%</i>	<i>tanuló</i>	<i>%</i>
Gimnáziumi tanuló	3338	29,2%	3710	30,8%	4791	28,7%	5105	30,5%
Szakközépiskolai tanuló	5294	46,3%	6134	50,8%	8464	50,6%	7380	44,1%
Szakiskolai tanuló	2812	24,6%	2219	18,4%	3463	20,7%	4235	25,3%
Összesen	11444	100,0%	12063	100,0%	16718	100,0%	16720	100,0%

* Nem minden Zala megyei intézmény adatait tartalmazza a táblázat

Az országos adatok (2008/2009) szerint a középiskolások 23%-a (134 ezer fő) érettségét nem adó szakiskolákban, 41%-a (237 ezer fő) szakközépiskolákban, 36%-a (204 ezer fő) gimnáziumokban tanul. Ez a megoszlás az elmúlt 4–5 évben stabilizálódott, azaz megállt az 1990-es évek elejétől tartó eltolódás az érettségét nyújtó középiskolai képzés felé.

A Zala megyei adatok (* nem minden Zala megyei intézmény adatait tartalmazza a táblázat) egy kis eltolódás mutatnak a szakképzés javára a gimnáziumi képzés rovására.

Következő táblázat összefoglalva - de nem teljes körűen, mivel 1995/1996. és 1999/2000 –ből nincs teljes körűen ilyen adat - a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és az ingyenes tankönyvre jogosult tanulókat mutatja 1995-2009. között

Megnevezés/tanuló	1995/1996		1999/2000		2005/2006		2008/2009*	
	tanuló	%	tanuló	%	tanuló	%	tanuló	%
HH tanulók száma	69		127		1047	6,26	1044	6,24
HHH tanulók száma	0		0		249	1,48	569	3,4
SNI tanulók száma	336		351		567	3,39	750	4,48
Ingyenes tankönyvre jogosult tanulók száma	24		25		4901	29,32	4096	24,49
Összesen, tanulólétszám:	11444		12063		16718		16720	

* Nem minden intézmény adatait tartalmazza a táblázat

Látható hogy jelentős társadalmi oktatási-nevelési probléma előtt állunk a hátrányos helyzet esetében. Az iskolahálózatunk minden osztályában, már jelenleg is jelen van, 1-2 sajátos nevelési igényű tanuló, és 3-4 hátrányos helyzetű tanuló, valamint minden negyedik diákunk ingyenesen jut hozzá a tankönyveihez.

4.4.2. Gimnáziumok

A gimnáziumi képzés adatai

Oktatási forma	Osztály	Tanulói létszám
8 évfolyamos	16	537
6 évfolyamos	23	670
4 évfolyamos	95,5	2815
Nyelvi előkészítő	19	568
Arany János Tehetséggondozó program	2	39
Két tanítási nyelvű képzés	11	362
Egyéb	2	34
Összesen	160,5	5105*

* Nem minden intézmény adatait tartalmazza a táblázat

Gimnáziumi oktatás 11 intézményben folyik (9 önkormányzati és 2 egyházi fenntartású), ebből 1 intézményben általános iskolai, 4 intézményben szakközépiskolai osztályok is működnek.

A gimnázium a magyar iskolarendszer legnagyobb hagyományokkal rendelkező intézménye, ahol a tanulók a legalaposabb felkészítést kapják a felsőfokú tanulmányokra.

A gimnáziumi oktatásban a 4 évfolyamos mellett jelen van a 6 (Ady Endre Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Zalaegerszeg; Kölcsey Ferenc Gimnázium, Zalaegerszeg; Piarista Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon, Nagykanizsa) és a 8 évfolyamos képzés (Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola, Nagykanizsa; Zrínyi Miklós Gimnázium, Zalaegerszeg) is.

Hat gimnáziumban a Világ-Nyelv program keretében meghirdették a nyelvi előkészítő képzést is, amely következtében ezen osztályokban az oktatás időtartama öt év.

Két tanítási nyelvű, öt ill. hat évfolyamos képzés folyik a Kölcsey Ferenc Gimnáziumban (Zalaegerszeg).

A Zrínyi Miklós Gimnázium a Városi Kollégiummal (Zalaegerszeg) együttműködve alapító tagja a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának. E képzés

szintén 5 éves. Az előkészítő évfolyamon anyanyelvi és idegen nyelvi képzés (angol, német), matematikai, informatikai, valamint tanulás-módszertani órák vannak. Az előkészítő évfolyam tehát nemcsak az eredményes gimnáziumi tanuláshoz szintre hozást segíti, hanem azt is, hogy a tanulók és tanáraik egyaránt tisztában legyenek azzal, milyen irányú képességekkel bírnak a programba felvettek.

Megyénkben a gimnáziumi képzési struktúra megfelelően széles skálán biztosítja a különböző képzési formákban a felsőoktatásra való felkészülést.

Mindkét megyei jogú városban lehetőség van a 14. év előtti iskolaváltásra is. A 8 évfolyamos képzés sikerét bizonyítja a nagy érdeklődés és az eredményes kimenet.

Hasonlóan sikeres a 6 évfolyamos képzés is, amely azonban csak Zalaegerszegen folyik.

A 2008/2009-es tanévben érettségiznek először a nyelvi előkészítő évfolyammal induló osztályok. E képzési forma sikerét a következő években meg kell vizsgálni.

A hátrányos helyzetű tanulók arányának növekedése mutatja, hogy szükség van az esélyt teremtő képzési formákra is. Sajnos a Zrínyi Miklós Gimnázium jelenlegi befogadóképessége nem teszi lehetővé a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának folyamatos működését. E probléma megoldása a következő időszak feladata.

4.4.3 Szakképzés

Szakközépiskolai képzés adatai

Szakmai ágazat	Osztály	Osztályok/csoportok száma			Tanulói létszám
		1 éves képzés	2 éves képzés	Felsőfokú képzés	
Egészségügy	12		3		334
Szociális szolgáltatások					
Oktatás	8				211
Művészet, közművelődés, kommunikáció					
Gépészet	6		9		235
Elektrotechnika-elektronika	3+0,5	0,5	3		77
Informatika	13+ 6x0,5	0,5	5		442
Vegyipar					
Építészet	6				118
Könnyűipar			2		21
Faipar	4+0,5				124
Nyomdaipar					
Közlekedés	2	1	6		142
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2		2		40
Közgazdaság	21	2+0,5			758
Ügyvitel				1	19
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	19	3+0,5	12		702
Vendéglátás-idegenforgalom	18+0,5		16	3	545
Egyéb szolgáltatások	2		2		62
Mezőgazdaság					
Élelmiszeripar	2x 0,5		2 x 0,5		17
Egyéb, és pedig:					
Összesen	121,5	8	61	4	3847

* Nem minden intézmény adatait tartalmazza a táblázat

Szakiskolai képzés adatai

Szakmai ágazat	Osztály	Osztályok/csoportok száma			Tanulói létszám
		1 éves képzés	2 éves képzés	Felsőfokú képzés	
Egészségügy					
Szociális szolgáltatások	2		2		16
Oktatás					
Művészet, közművelődés, kommunikáció					
Gépészet	16,5		2	9,5	285
Elektrotechnika-elektronika	7,5			2,5	388
Informatika	2		2		32
Vegyipar					
Építészet	20			15	370
Könnyűipar	5,5		2	3,5	75
Faipar	9		1	3	232
Nyomdaipar					
Közlekedés	7		3	4	188
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	0,5		0,5		7
Közgazdaság					
Ügyvitel					
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	10		10		238
Vendéglátás-idegenforgalom	23	1	4	18	517
Egyéb szolgáltatások	10		4	6	182
Mezőgazdaság	6,5		6,5		75
Élelmiszeripar	3,5		3,5		82
Egyéb, és pedig:munkára felkészítő	1		1		10
Egyéb, és pedig:óvodai dajka	1	1			11
Összesen	125	2	41,5	61,5	2708

* Nem minden intézmény adatait tartalmazza a táblázat

A szakterület szakmacsoportjai iskolánként a következő képet mutatnak megyénkben

Szakterület	Humán					Műszaki											Gazdasági, szolgáltatási				Agrár	
	Egészségügy	Szociális szolgáltatások	Oktatás	Műv. közműv. kommunikáció	Egyéb szolgáltatások	Gépészet	Elektrotechnika -elektronika	Informatika	Vegyipar	Építészet	Könnyűipar	Faipar	Nyomdaipar	Közlekedés Logisztika	Környezetvédelem vizsgázkódás	Közgazdaság	Ügyvitel	Keresk. - marketing, üzleti adm.	Vendéglátás - idegenforgalom	Mezőgazdaság	Élelmiszeripar	
Ady Endre Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Apáczai Csere János Általános Művelődési Központ Gimnáziuma	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Asbóth Sándor Térségi Középiskola, Szakiskola és Kollégium					X	X	X	X		X		X		X				X				
Asbóth Sándor Térségi Középiskola, Szakiskola és Kollégium Béri Balogh Ádám Tagintézmény																		X				
Asbóth Sándor Térségi Középiskola, Szakiskola és Kollégium Nagyváthy János Tagintézmény	X							X							X							
Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola	X																					
Béke Ligeti Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai M. I.								X			X										X	
Bibó István Alternatív Gimnázium és Szakközépiskola																						
Csány László Közgazdasági Szakközépiskola								X								X	X					
Cserhádi Sándor Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium						X	X	X						X								
Deák Ferenc és Széchenyi István Szakközép- és Szakiskola Széchenyi István Tagiskola						X	X	X		X												

Szakterület	Humán					Műszaki										Gazdasági, szolgáltatási				Agrár	
	Egészségügy	Szociális szolgáltatások	Oktatás	Műv. közműv. kommunikáció	Egyéb szolgáltatások	Gépészet	Elektrotechnika -elektronika	Informatika	Vegyipar	Építészet	Kőnyűipar	Faipar	Nyomdaipar	Közlekedés Logisztika	Környezetvédelem vizsgálódás	Közgazdaság	Ügyvitel	Keresk. - marketing, üzleti adm.	Vendéglátás - idegenforgalom	Mezőgazdaság	Élelmiszeripar
Dr. Mező Ferenc Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola																X		X			
Farkas Edit Római Katolikus Szakképző Iskola és Kollégium		2			2																
Ganz Ábrahám és Munkácsy Mihály Szakközépiskola és Szakiskola						X	X	X			X			X	X						
Gönczi Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola																					
Keszthely Város Vendéglátó, Idegenforgalmi, Kereskedelmi Szakképző Iskolája és Kollégiuma																		X	X		
Kinizsi Pál Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Tagiskola																					
Koncz Dezső Óvoda, Általános Iskola, Diákotthon, Különleges Gyermekotthon és Készségfejlesztő Speciális Szakiskola																					
Kölcsey Ferenc Gimnázium																					
Közgazdasági Szakközépiskola Keszthely																X		X			
Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és Szakiskola				X		X		X		X								X	X		
Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium																					

Szakterület	Humán					Műszaki										Gazdasági, szolgáltatási				Agrár	
	Egészségügy	Szociális szolgáltatások	Oktatás	Műv. közműv. kommunikáció	Egyéb szolgáltatások	Gépészet	Elektrotechnika -elektronika	Informatika	Vegyipar	Építészet	Könyvkiadás	Faiipar	Nyomdaipar	Közlekedés Logisztika	Környezetvédelem vizsgálódás	Közgazdaság	Ügyvitel	Keresk. - marketing, üzleti adm.	Vendéglátás - idegenforgalom	Mezőgazdaság	Élelmiszeripar
Móricz Zsigmond Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Kollégium, Egységes Módszertani Intézmény, Nevelési Tanácsadó, Egységes Pedagógiai Szolgálat, Gyermekotthon																			X	X	
Páterdombi Szakképző Iskola																					
Piarista Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szivárvány Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Nevelési Tanácsadó																					
Térségi Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Kollégium									X										X		
Thúry György Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakképző Iskola																		X	X		
Vajda János Gimnázium																					
Zöldmező utcai Általános Iskola, Diákotthon és Speciális Szakiskola, Kollégium, Pedagógiai Szakszolgálat, egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet						X		X			X									X	
Zrínyi Miklós Gimnázium																					

<i>Szakterület</i>	<i>Humán</i>					<i>Műszaki</i>										<i>Gazdasági, szolgáltatási</i>				<i>Agrár</i>		
<i>Szakmacsoport / az intézmény neve</i>	<i>Egészségügy</i>	<i>Szociális szolgáltatások</i>	<i>Oktatás</i>	<i>Műv. közműv. kommunikáció</i>	<i>Egyéb szolgáltatások</i>	<i>Gépészet</i>	<i>Elektrotechnika -elektronika</i>	<i>Informatika</i>	<i>Vegyipar</i>	<i>Építészet</i>	<i>Könnypipar</i>	<i>Faipar</i>	<i>Nyomdaipar</i>	<i>Közlekedés Logisztika</i>	<i>Környezetvédelem vízgazdálkodás</i>	<i>Közgazdaság</i>	<i>Ügyvitel</i>	<i>Keresk. - marketing, üzleti adm.</i>	<i>Vendéglátás - idegenforgalom</i>	<i>Mezőgazdaság</i>	<i>Élelmiszeripar</i>	
Zsigmondy Vilmos és Széchenyi István Szakképző Iskola					X	X	X	X		X	X	X		X	X							
Összesen:	3	2	1	1	4	7	5	10	0	5	5	4	0	4	3	3	1	7	5	3	0	

* Nem minden intézmény adatait tartalmazza a táblázat

Összefoglalva a gimnáziumnál látható, hogy a tanulók több mint fele (55 %-a) a hagyományos négy évfolyamos képzésre jár. Ezen tanulók kb. 12%-a nyelvi előkészítő évfolyammal kezdi a gimnáziumi képzést. Nem meghatározó, de az eredményesség szempontjából fontos, a 8 illetve 6 évfolyamos, valamint a két tanítási nyelvű képzés részaránya (10,5; 13 és 7%).

A fontos, de az ismertetett okok miatt nem folyamatosan működő) Arany János tehetséggondozó program részaránya 1 % alatt jelenleg 1% alatt van.

A szakközépiskolai képzésnél legnépszerűbb megyénkben 758 tanulóval a közgazdasági képzés, melyet szorosan követ 702 tanulóval a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport. Magas létszámban képezünk még a vendéglátás-idegenforgalom, az informatika és az egészségügy számára tanulókat. Meglepően alacsony a rendszerben lévő tanulók száma a gépészet esetén (ez a szakértő véleménye).

Látható a táblázatból, a felsőfokú szakképzést a felsőoktatási intézmények biztosítják megyénkben.

A szakiskola táblázatából kiolvasható, hogy a vendéglátás-idegenforgalmi képzés a legnépszerűbb, melyet az építészet és az elektrotechnika-elektronika követ. Meghatározó képzésben résztvevők létszáma a gépészetnek, a faiparnak és a közlekedés szakma csoportnak.

Az iskolákban folyó nevelés-oktatás feltételrendszerét is megvizsgáltuk

<i>Megnevezés/tanév</i>	<i>1995/1996</i>	<i>1999/2000</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2008/2009</i>
<i>Iskola - állapot/felszereltsége</i>				
Korszerű és jól megfelelt	4	3	5	12
Megfelelő	14	18	24	18
Gyengén felszerelt	2	3	1	3
Rossz, elavult	3	1	0	0

Javuló tendenciát mutat az iskolák állapotának és felszereltségének megítélése. Ismereteim szerint jelentős fejlesztési pénzügyi forrásokkal fejlesztették az iskolákat a fenntartó Önkormányzatok, valamint a szakképzési pénzeszközök is hozzájárultak ehhez. Több pályázat is biztosított és jelenleg biztosít ilyen forrásokat. Természetesen a kötelező eszköz és felszerelési jegyzék bevezetése nagymértékben csökkentette a meglévő különbségeket.

<i>Megnevezés/tanév</i>	<i>1995/1996</i>	<i>1999/2000</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2008/2009</i>
Tanterem	362	446	686	732
Egy tanteremre jutó tanuló	31,8	27,1	24,4	22,7

Az iskolák tantermeinek számát és az ott elhelyezett diákok létszámát vizsgálva megállapítható, hogy folyamatosan nőtt az iskolák tantermeinek száma, de a bennük elhelyezett tanulólétszám viszont csökkent. Ezt okozhatta a tanulólétszám csökkenése, de biztosan befolyásolta a csoportbontások számának növekedése (nyelvi órák, informatika, szakmai szaktantermek, stb..).

<i>Megnevezés / tanév</i>	<i>1995/1996</i>	<i>1999/2000</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2008/2009</i>
Pedagógus	707	738,5	1153	1104
Képesítés nélküli	34	36	14	10
Szakoktató végzettségű	46	36	62	50
Főiskolai végzettségű	185	212	313	281
Egyetemi végzettségű	426	444,5	729	736
Pedagógiai képesítés nélküli	16	10	4	4
Ped. képesítéssel nem rendelkező egyéb felsőfokú végzettségű, összesen	0	0	2	10
Ped. képesítéssel nem rendelkező közép. végzettségű összesen	0	0	5	2
Ped. képesítéssel nem rendelkező, szakmai tárgyra képesített, összesen	0	0	11	3
Ped. képesítéssel rendelkező felsőfokú végzettségű összesen	0	0	13	8

A pedagógusok végzettségeit elemezve, látható hogy a megye, e tekintetben a vizsgált időszakban megfelelt a törvényi előírásoknak. A létszámok tekintetében csökkenés tapasztalható (több mint 4%), melyet a kötelező pedagógus óraszám emelése és tanulólétszám csökkenése idézett valószínűleg elő.

Gimnáziumi fejlesztési célok, feladatok, ajánlások

- A beiskolázási tervben rögzített évenkénti 9. évfolyamos iskoláztatási létszám – a demográfiai helyzet ismeretében – elegendőnek mutatkozik. Törekedni kell a minőségi, továbbtanulásra alkalmassá tevő gimnáziumi oktatás megtartására, valamint a továbbtanulás esélyeivel nem bíró tanulók átirányítására a szakképzésbe.
- A tartalmi korszerűsítés érdekében jelentős eredmények születtek az öt évfolyamos, nyelvi előkészítő évfolyammal működő gimnáziumi oktatás bevezetésében. E képzési formák megtartása, esetleg kiterjesztése) a beiskolázási tervezés keretei között indokolt.
- A korlátozott anyagi erőforrások ellenére szükséges elsősorban pályázatokon elnyert pénzeszközök felhasználása egyes működő épületek bővítésére (Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja folyamatos működési feltételeinek biztosítása), átalakítására, az állagmegóvás, felújítás céljaira, továbbá a hiányzó minimálisan kötelező eszközök és felszerelések beszerzésére.
- A pedagógiai munka hatékonyságának javítását célzó törekvéseket továbbra is támogatni indokolt a fenntartók részéről: a törvényben előírt órakeretek, a szükséges csoportbontások, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások pénzügyi fedezetének biztosításával.
- Fenntartói szakmai ellenőrzések keretében kapjon megfelelő figyelmet a kétszintű érettségi vizsgák tapasztalatainak elemzése, az ezzel összefüggő javaslatok, korrekciók megfogalmazása a nevelőtestületek számára, illetve indokolt esetben változtatásra vonatkozó kezdeményezések továbbítása a közoktatás irányítóhoz.
- Különös figyelmet kell fordítani a kompetenciamérések eredményeire a 10. évfolyamon a gimnáziumokban, hisz ezek fontos információkat szolgáltatnak az oktatás minőségéről. A jelenlegi helyzetről a rendelkezésre álló adatok alapján helyzetelemzést kell végezni.

Gimnáziumok beiskolázási terve

Intézmény neve / székhelye	2009/2010								2010/2011							
	Típusa				Osztályok száma	Ebből		Ebből	Típusa				Osztályok száma	Ebből		Ebből
	4 évf.	5.évf.	6 évf.	8 évf.		9. évf.	Tanulók száma		9. évf.	4 évf.	5.évf.	6 évf.		8 évf.	9. évf.	
Önkormányzati intézmények																
Zrínyi M. G. Zalaegerszeg		2		1	3	2	105	70		2		1	3	2	105	70
Kölcsey F. G. Zalaegerszeg	1	2	2		5	3	165	105	1	2	2		5	3	165	105
Ady E. Ált.Isk G. Zalaegerszeg	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Apáczai ÁMK. Zalaegerszeg	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Asbóth Béni B. Á. G. Z.grót	1				1	1	28	28	1				1	1	28	28
Vajda J. G. Keszthely	4				4	4	130	130	4				4	4	130	130
Gönczi F. G. Lenti	1,5				1,5	1,5	42	42	1,5				1,5	1,5	42	42
Bibó I. G. Hévíz	2				2	2	52	52	2				2	2	52	52
Batthyány L. G. Nagykanizsa	4	1		1	6	5	180	145	4	1		1	6	5	180	145
Dr. Mező F. G. Nagykanizsa	2	1			3	3	105	105	2	1			3	3	105	105
Egyházi intézmények																
Mindszenty J. Ált.Isk.G.ésKoll. Zalaegerszeg	1	1	0	0	2	2	64	64	1	1	0	0	2	2	64	64
Piarista G. Nagykanizsa	1	1	1	0	3	2	84	56	1	1	1	0	3	2	84	56
Önkormányzati összes:	9	6	2	2	19	15	607	477	9	6	2	2	19	15	607	477
Egyházi összes:	2	2	1	0	5	4	148	120	2	2	1	0	5	4	148	120
Megyei fenntartású:	6,5	0	0	0	6,5	6,5	200	200	6,5	0	0	0	6,5	6,5	200	200
Megyei összes:	17,5	8	3	2	30,5	25,5	955	797	17,5	8	3	2	30,5	25,5	955	797

Intézmény neve / székhelye	2011/2012								2012/2013							
	Típusa				Osztályok száma	Ebből 9. évf.	Tanulók száma	Ebből 9. évf.	Típusa				Osztályok száma	Ebből 9. évf.	Tanulók száma	Ebből 9. évf.
	4 évf.	5.évf.	6 évf.	8 évf.					4 évf.	5.évf.	6 évf.	8 évf.				
Önkormányzati intézmények																
Zrínyi M. G. Zalaegerszeg		3		1	4	3	140	105		3		1	4	3	140	105
Kölcsey F. G. Zalaegerszeg	1	2	2		5	3	165	105	1	2	2		5	3	165	105
Ady E. Ált.Isk G. Zalaegerszeg	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Apáczai ÁMK. Zalaegerszeg	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Asbóth Béni B. Á. G. Z.grót	1				1	1	28	28	1				1	1	28	28
Vajda J. G. Keszthely	4				4	4	130	130	4				4	4	130	130
Gönczi F. G. Lenti	1,5				1,5	1,5	42	42	1,5				1,5	1,5	42	42
Bibó I. G. Hévíz	2				2	2	52	52	2				2	2	52	52
Batthyány L. G. Nagykanizsa	4	1		1	6	5	180	145	4	1		1	6	5	180	145
Dr. Mező F. G. Nagykanizsa	2	1			3	3	105	105	2	1			3	3	105	105
Egyházi intézmények																
Mindszenty J. Ált.Isk.G.ésKoll. Zalaegerszeg	1	1	0	0	2	2	64	64	1	1	0	0	2	2	64	64
Piarista G. Nagykanizsa	1	1	1	0	3	2	84	56	1	1	1	0	3	2	84	56
Önkormányzati összes:	9	7	2	2	20	16	642	512	9	7	2	2	20	16	642	512
Egyházi összes:	2	2	1	0	5	4	148	120	2	2	1	0	5	4	148	120
Megyei fenntartású:	6,5	0	0	0	6,5	6,5	200	200	6,5	0	0	0	6,5	6,5	200	200
Megyei összes:	17,5	9	3	2	31,5	26,5	990	832	17,5	9	3	2	31,5	26,5	990	832

Intézmény neve / székhelye	2013/2014							2014/2015								
	Típusa				Osztályok száma	Ebből 9. évf.	Tanulók száma	Ebből 9. évf.	Típusa				Osztályok száma	Ebből 9. évf.	Tanulók száma	Ebből 9. évf.
	4 évf.	5. évf.	6 évf.	8 évf.					4 évf.	5. évf.	6 évf.	8 évf.				
Önkormányzati intézmények																
Zrínyi M. G. Zalaegerszeg		3		1	4	3	140	105		3		1	4	3	140	105
Kölcsey F. G. Zalaegerszeg	1	2	2		5	3	165	105	1	2	2		5	3	165	105
Ady E. Ált.Isk G. Zalaegerszeg	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Apáczai ÁMK. Zalaegerszeg	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Asbóth Béni B. Á. G. Z.grót	1				1	1	28	28	1				1	1	28	28
Vajda J. G. Keszthely	4				4	4	130	130	4				4	4	130	130
Gönczi F. G. Lenti	1,5				1,5	1,5	42	42	1,5				1,5	1,5	42	42
Bibó I. G. Hévíz	2				2	2	52	52	2				2	2	52	52
Batthyány L. G. Nagykanizsa	4	1		1	6	5	180	145	4	1		1	6	5	180	145
Dr. Mező F. G. Nagykanizsa	2	1			3	3	105	105	2	1			3	3	105	105
Egyházi intézmények																
Mindszenty J. Ált.Isk.G.ésKoll. Zalaegerszeg	1	1	0	0	2	2	64	64	1	1	0	0	2	2	64	64
Piarista G. Nagykanizsa	1	1	1	0	3	2	84	56	1	1	1	0	3	2	84	56
Önkormányzati összes:	9	7	2	2	20	16	642	512	9	7	2	2	20	16	642	512
Egyházi összes:	2	2	1	0	5	4	148	120	2	2	1	0	5	4	148	120
Megyei fenntartású:	6,5	0	0	0	6,5	6,5	200	200	6,5	0	0	0	6,5	6,5	200	200
Megyei összes:	17,5	9	3	2	31,5	26,5	990	832	17,5	9	3	2	31,5	26,5	990	832

* Nem minden intézmény adatait tartalmazza a táblázat

Szakképzés

A helyzetelemzés alapján, a szakképzés kulcskompetenciái, rövid és középtávú legfontosabb céljai az előttünk álló időszakban a következők:

- az oktatási esélyegyenlőség biztosítása,
- az oktatás minőségének fejlesztése,
- az oktatás tárgyi eszközfeltételeinek fejlesztése (TISZK-ek szerepe),
- a munkaerő-piaci összhang és a Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság döntései alapján történő szakma struktúrában való képzés és fejlesztés,
- a munkaerő piac elvárásaihoz (egyre nagyobbodó nyomás) igazított képzések,
- a demográfiai változások kezelése (tanulólétszám csökken, pedagógus életkor nő),
- a zsugorodó intézmény hálózat átalakítása az elvárásoknak (TISZK és a Kamara szerepe nő),
- a társadalom szocializálódásához igazított képzési lehetőség biztosítása,
- az oktatás költséghatékonyságának fejlesztése,
- az oktatási tárgyi eszközök kihasználtságának további emelése,
- a tanulási folyamatban az élethosszig tartó tanulás megalapozása,
- differenciált tanári tevékenység, egyéni tanulási tervek,
- közösségi nevelés, motiválható tanulók (tanuló – tanár - szülő kapcsolat),
- tanulói eredmények országos mérése, szintvizsga fontossága, kompetencia mérés,
- szükséges a hatékony tanulásszervezési oktatási módszerek kiterjesztése,
- alapkészség fejlesztési programok alkalmazása,
- a hátrányos, a halmozottan hátrányos és a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése, integrált oktatása,
- fontos az iskolák minőségirányítási rendszerének tovább fejlesztése,
- erősíteni kellene a szakmaválasztását az SNI tanulóknak.
- kiemelten támogatni kellene a SNI tanulókat képző szakképző iskolák eszközfejlesztéseit,
- a TISZK szerepének erősítése a szakképzésben az érintett szereplők körében
- a szakképzés presztízsének növelése.

Beiskolázási terv 2014-ig

Az intézmény neve	2008/2009. tanév																Tervezett 9. évfolyamos osztályok száma					
	Osztályok száma évfolyamonként								Tanulók száma évfolyamonként								2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	
	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Össz.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Össz.						
Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola Nagykanizsa				1	1		1	3				34	24		19	77						
Cserhádi Sándor Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium Nagykanizsa	4	5	7	7	5	4	1	33	132	141	156	150	75	61	17	732	4	4	4	4	4	4
Dr. Mező Ferenc Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola Nagykanizsa	2	2	2	2	3	1		12	70	69	68	66	65	19		357	2	2	2	2	2	2
Thúry György Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakképző Iskola Nagykanizsa	5	5	7	7	6	4	0	34	170	148	212	184	150	79	0	943	5	5	5	5	5	5
Zsigmondy Vilmos és Széchenyi István Szakképző Iskola Nagykanizsa	12	10	11	10	7	1		51	345	260	298	195	138	21		1257	12	11	11	11	11	11
Páterdombi Szakképző Iskola Zalaegerszeg	9	9	11	11	8,5	1,5		50	249	232	296	238	176	33		1224	10					
Csány László Közgazdasági Szakközépiskola Zalaegerszeg	4	4	4	4	1+1	1		19	137	132	133	132	33+24	19		610	4	4	4	4	4	4
Deák Ferenc és Széchenyi István Szakközép- és Szakiskola Deák Ferenc Székhelyiskola Zalaegerszeg																						

Az intézmény neve	2008/2009. tanév																Tervezett 9. évfolyamos osztályok száma				
	Osztályok száma évfolyamonként								Tanulók száma évfolyamonként								2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Össz.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Össz.					
Ganz Ábrahám és Munkácsy Mihály Szakközépiskola és Szakiskola Zalaegerszeg	11	13	14	13	11	4	1	67	345	392	381	346	221	120	17	1822	11	11	11	11	11
Kinizsi Pál Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Tagiskola Zalaegerszeg																					
Kodolányi SZKI Zalaegerszeg																					
School of Business Z. Üzl. SZK. Zalaegerszeg																					
Asbóth Sándor Térségi Középiskola, Szakiskola és Kollégium Béri Balogh Ádám Tagintézmény Zalaszentgrót	1	1						2	18	25						43	1	1	1	1	1
Bibó István Alternatív Gimnázium és Szakközépiskola Hévíz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
Gönczi Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola Lenti	0,5	0,5	0,5	1				2,5	19	10	20	27				76	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és Szakiskola Lenti	3	3	3	4	4	3		20	93	82	97	105	57	50		484	3	3	3	3	3
Keszthely Város Vendéglátó, Idegenforgalmi, Kereskedelmi Szakképző Iskolája és Kollégiuma Keszthely	5	5	6	6	2	3	-	27	168	135	181	167	81	75	-	807	5	5	5	5	5

Az intézmény neve	2008/2009. tanév																Tervezett 9. évfolyamos osztályok száma				
	Osztályok száma évfolyamonként								Tanulók száma évfolyamonként								2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Össz.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Össz.					
Közgazdasági Szakközépiskola Keszthely	2	2	2	2	1			9	67	62	66	67	38			300	2	2	2	2	2
Asbóth Sándor Térségi Középiskola, Szakiskola és Kollégium	4	4	5	6	4	3	-	26	135	116	207	183	122	79	-	842	4	4	4	4	4
Műszaki SZKI Keszthely																					
Asbóth Sándor Térségi Középiskola, Szakiskola és Kollégium Nagyváthy János Tagintézmény Keszthely	2	2	2	2	1	1	-	10	58	48	57	52	42	38	-	295	2	2	2	2	2
Gazdasági SZK Keszthely Akadémiai Al.																					
Farkas Edit Római Katolikus SZI Keszthely	1	1	44	25				71	28	31						59	3	3	3	3	3
Molnári SZI Molnári																					
Térségi Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Kollégium	1	1							27	21						27	1	1	1	1	1
Összesen	66,5	67,5	118,5	101	53,5	26,5	3	436,5	2061	1904	2172	1946	1246	594	53	9976	69,5	58,5	58,5	58,5	53,5

* Nem minden intézmény adatait tartalmazza a táblázat

Szakközépiskolák

A jelentkező és felvételt nyert tanulók mindegyike nem rendelkezik megfelelő előképzettséggel, tanulási nehézségekkel is küzdenek. Ezt a hátrányt az iskolák különböző pedagógiai és módszerekkel próbálják kompenzálni és csökkenteni, de ennek következtében bizonyos fokú lemorzsolódások előfordulnak.

A szakközépiskolai oktatás nevelő-oktató munkájának tartalmi elemei gazdagodtak, az intézmények kínálata tovább nőtt és az új Országos Képzési Jegyzék (modul rendszerű oktatás) szerinti szakképesítésekkel, leágazásokkal és ráépülésekkel változott. Ez tovább növelte a tanulók munkaerő-piaci elhelyezkedését.

Nem valósult meg teljesen az iskolák között párhuzamos képzések megszüntetése.

Szakiskolák

Zala megye szakiskolai hálózata, mind tartalmi kínálatában, mind a rendszer elérhetőségében, a struktúráját tekintve megfelelően differenciált hálózat.

A szakiskolai oktatásban folyamatosan mennek végbe a strukturális változások, melyek segítik az általános képzést, a szakmacsoportos alapozó képzést és a szakképzést. A szakmai képzések egymásra épülését elősegítik.

Fontos a szülőknél tudatosítani körzetenként a kötelezően felvételt biztosító intézmények listáját.

Az iskolarendszerű szakképzés tendenciái

A szakiskolába kerülő tanulók jelentős hányadánál, számottevő hiányosságok fedezhetők fel az előismereteikben. Nagyon egyenetlen a tanulók tudásszintje, a bennük kialakult tanulási módszerek rosszak. Nem csak a szociálisan érzékeny családok gyermekeinél, hanem már másoknál egyre többször tapasztalható jelenség az alulmotiváltság, a tanulás a tudás alulértékelése.

A tendenciák főbb követelményei

A képzési struktúra változása az iskolák egy részében foglalkoztatási nehézséget okoz a változó leterheltség miatt, így nehéz folyamatában a jó szakemberek és oktatók biztosítása. Ezen oktatói réteget fel kellene készíteni új módszerekkel a megváltozott képességű gyerekekre képzésére és foglalkoztatására.

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása

Az iskolai nevelés-oktatás minden szakaszában és mozzanatában erőteljesen támogatni kell a fejlesztő – differenciáló szemléletet. Az iskola tudja biztosítani a differenciált előrehaladást. Mindenki számára hozzáférhető legyen a fejlesztő, felzárkóztató és készség – képesség kibontakoztató foglalkozás. Legyen lehetőség az önismeret, az együttműködési készség, a kommunikációs alapkészségek fejlesztésére, értelmi, szociális képességek kibontakoztatására. Valamint legyen kötelező a kiemelkedő képességű, hátrányos helyzetű, vagy túlkoros tanulók részére a fejlesztő programok biztosítására.

A szakképzés megyei irányítása

A szakképzés irányítási rendszere a megyei jogú városok, és a megye együttműködésével valósul meg. Ezen együttműködés figyelembe veszi a Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság, a TISZK, a Kamarák, a Foglalkoztatási Hivatal és más hatáskörileg illetékes szervek ajánlásait.

Az önkormányzatok együttműködésével biztosítsa a tanköteles tanulók iskoláztatását.

Feladata megyének, hogy biztosítsa az iskoláknak az információs társadalomra történő folyamatos félkészülést (informatikai oktatás fejlesztése, Internet, pedagógusok felkészítése), valamint erősíteni szükséges az idegen nyelvek oktatásának fejlesztését, hatékonyságának javítását, a külföldi partner iskolai kapcsolatok és cserekapcsolatok létesítését.

Meg kell valósítani az oktatás minden szintjén a kompetencia alapú tanítási-tanulási programok bevezetését és elterjesztését.

Az életpálya építés fontosságát tudatosítani kell a középiskolás korosztályban, tanácsokkal segíteni kell a pályaválasztást és a szakmaválasztást.

Fontos a kiemelt és támogatandó valamint a hiány szakképesítések terén a szakképesítések megszerzésének támogatása (pl. ösztöndíj rendszer).

A minőségirányítási programok támogatásával, javítani kell az intézmények minőségpolitikáját és minőségfejlesztési rendszereit.

Erősíteni kell a diákok érzékenységét a globális problémák iránt (környezetszennyezés, környezetvédelem, történelmi értékek védelme, stb.).

4.5. A kollégiumi ellátás

Helyzetelemzés

A kollégiumok rendszere szakmailag önálló feladatot lát el.

A kollégiumi nevelés önálló Pedagógiai Program alapján történik.

A szabad iskolaválasztás és a megye településszerkezetéből következően az iskolaszervezet szerves része a kollégium, mint bentlakásos intézmény.

Szétválasztható az általános iskolások kollégiuma a szakközépiskolai kollégium hálózattól.

Az általános iskolásoknak működik normál és sport valamint speciális kollégium mely a tanulási képességekben akadályozott és gyermekvédelmi elhelyezést igénylő tanulók diákotthoni vagy család otthoni ellátást biztosítja.

Az elmúlt időszak változásai alapján a kollégiumi struktúrában jelentős változások következtek be. Vannak iskolához kötött kollégiumok és önálló intézmények is.

A tervben szerepelt egy kollégium lentiben, a Gönczi Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola mellett, ez nem valósult meg. Illetve a zalaszentgróti középiskolai kollégium is ma már nehezen működik és nagyon alacsony kihasználtsággal.

A megyei és a területi középfokra történő beiskolázások alapján középiskolai kollégiumok vannak: Hévíz, Keszthely, Nagykanizsa, Zalaegerszeg.

4.5 Kollégiumi ellátás céljai, feladatai

A kollégiumi igények a jelenlegi kapacitási igényeket képesek kiszolgálni.

Feladat az ellátás minőségének javítása:

A kollégiumra háruló terhek növekedésével párhuzamosan a finanszírozásban nem az arányos növekedés, hanem a folyamatos csökkenés következett be. A fenntartók egyre nehezebben tudják a szükséges kiegészítő támogatást biztosítani, mert ez a teher évről évre nő, és még azoknál az intézményeknél is jelentkezik, ahol a kihasználtság meghaladja a férőhelyek számát.

További hátrányt jelent a kollégiumok számára, hogy azon pályázatok köre, amelyekben résztvevőként megjelenhetnének, nagyon leszűkül.

Mindezek ellenére a kollégiumoknak fontos szerepük van abban, hogy a kistéleplésen élők, a hátrányos helyzetűek, a sajátos nevelési igényű tanulók esélyeit növeljék a tudás megszerzésében, s abban is, hogy a tehetséges tanulók megfelelő oktatásban, képzésben részesüljenek kollégiumi ellátással. A megyében működő kollégiumok e szerepüket eredményesen töltik be, a kollégiumi nevelőmunkában mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás kiemelten kezelt terület.

Fejlesztési irányok:

- A tankötelezettség kiterjesztése, a középfokú, a szakképző intézmények tanulóinak ellátása, a középfokú beiskolázás erősödése miatt a kollégiumok szerepének felértékelődése várható. Ezért a középfokú iskolai kollégiumok kapacitás-csökkentésével kapcsolatos változtatások csak abban az esetben támogathatók, ha kollégiumi elhelyezés iránti igény továbbra is kielégíthető.
- Szükséges, hogy a kollégiumok fenntartói biztosítsák a kollégiumok szakszerű, biztonságos működési feltételeit, a szakmai munkához szükséges kötelező eszközöket, felszereléseket.
- Szükséges, hogy a kollégiumok nevelési-oktatási tevékenységének segítése érdekében javuljanak a kollégiumokban az informatikai és a nyelvoktatáshoz szükséges személyi, tárgyi feltételek.
- Fontos, hogy a kollégiumi nevelőtanárok képzésében, továbbképzésében kapjanak nagyobb szerepet a mentálhigiéniai, a tehetséggondozással és a felzárkóztatással kapcsolatos speciális ismeretek.

4.6. Alapfokú művészetoktatás

A művészeti nevelés és oktatás alap- és középfokú közoktatási intézményeinek fokozatosan háttérbe szoruló kötelező tevékenysége. Ehhez társul, ezt egészíti ki, vagy az így keletkezett hiányt pótolja az alapfokú művészetoktatás, amely a magyar közoktatás legkésőbb intézményesült, s csak napjainkra kiteljesülő ága. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény nevesítette először az alapfokú művészetoktatási intézményt, mint önálló iskolatípust, elismerte a zene- és művészetoktatás több évtizedes fejlődését, a művészetoktatás iránt megnyilvánuló, fokozódó társadalmi igényt.

A művészetoktatás területére és tantárgyaira 1990-ig a hangszeres oktatás, illetve a zenei tárgyak voltak a jellemzőek országunkba, így Zala megyében is. 1993-tól folyamatosan elterjedt és növekedett a zenén kívüli művészeti tárgyak oktatása (képző- és művészeti ág, táncművészeti ág, szín- és bábművészeti ág), amelyet az oktatás iránt növekvő igény kényszerített ki.

Az alapfokú művészetoktatás átfogó tartalmi szabályozása jóval a törvényi deklarációt követően, csak 1998-ban jelent meg a 27/1998. (VI.10.) MKM rendelettel. A tartalmi szabályozás hiánya sok esetben helytelen gyakorlatot rögzített, amelynek hatásai máig terhelik a művészetoktatás gyakorlatát.

A 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet az alapfokú művészet oktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról irányelvben megfogalmazta, hogy az alapfokú művészetoktatási intézmény a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, az alkotó és önkifejező képességeik kibontakozását, tehetségük gondozását.

A művészeti tevékenység, mint minden tevékenység magában hordozza a személyiség formálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alaptevékenység. A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétika szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki ezeket az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői.

A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség értékeit, erősítve a közösséghez való kötődést.

2006-tól Minősítő Testület vizsgálja a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet szerinti akkreditációs követelményeknek megfelelést. A szakmai munka és működési feltételek meglétének ellenőrzése szükséges annak érdekében, hogy a feladatellátás minőségi színvonala emelkedjen.

A feladat ellátás rendszerében a törvényalkotó az alapfokú művészetoktatásról való gondoskodás feladatát a megyei önkormányzatok kötelezettségévé tette. A helyi önkormányzati fenntartású intézmények mellett bővültek más intézmény fenntartó formák is, többek között alapítványi, magán és egyházi intézményfenntartók kezdeményeztek alapfokú művészetoktatást.

Zala megyében az utóbbi kivételével az összes fenntartói forma megtalálható, lehetőséget biztosítva ezzel, hogy a 6-18 éves korosztály részesüljön a művészetoktatásban.

Az alapfokú művészetoktatási intézmények megyén belüli elhelyezkedése viszonylag egyenletes.

A tárgyi feltételek Zala megyei művészetoktatási intézményeiben alapszinten rendelkezésre állnak.

Az intézmények épületei az önálló, bérelt, megállapodás alapján használt kategóriában vannak, az oktatás céljának a tantermek megfelelnek, azonban kiemelt célként kell kezelni a folyamatos felújításokat, karbantartásokat.

Az alapítványi és magániskolák bérleti szerződés alapján többnyire önkormányzati épületeket – iskola, művelődési ház – használnak oktatási célra, használva annak eszközeit.

Zala megyében 11 nem helyi önkormányzat által fenntartott művészetoktatási intézmény működik. Az általuk foglalkoztatott tanulók száma 2009-ben összesen: 2055 fő, ebből zeneművészeti ág: 135 fő, táncművészeti ág: 614 fő, képző-és iparművészeti ág: 1401 fő, szín- és bábművészeti ág: 515 fő. A foglalkoztatott pedagógusok száma: 87 fő. Összehasonlítva a helyi önkormányzatok által működtetett intézmények létszámadataival, megállapítható, hogy jelentős részt vállalnak a megyében a művészetoktatási feladatellátásban.

Fejlesztési feladatok:

- A közoktatási törvény, a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet és a kapcsolódó jogszabályok előírása szerinti valamennyi feltétel megléte esetén legyen csak engedélyezhető új művészetoktatási intézmény létesítésére, vagy közoktatási intézmény művészetoktatási szakfeladattal bővítése.
- A megye művészetoktatás szempontjából ellátatlan területein igény szerint társuló tagiskola szervezés, a kistelepülések elszigetelésének enyhítésére.
- Kistérségi művészetoktatási centrumok kialakítása.
- Párhuzamos képzések kistérségen belüli megszüntetésével javíthatók az oktatás személyi, tárgyi feltételei és az oktatás színvonala.
- A társadalmi igények változásaihoz, a szülők kívánságához, valamint a szakmai fejlesztési szükségletekre továbbra is legyenek nyitottak az intézmények, fenntartók.
- A pedagógus továbbképzési terveknek a szükséges pedagógus kompetenciák megszerzésére irányuló képzéseket kell előnyben részesíteniük.
- Az elöregedett eszközök, hangszerek pótlására a fenntartónak forrást kell biztosítaniuk.

Helyi önkormányzati fenntartású művészetoktatási intézmények Zala megyében

<i>Srsz.</i>	<i>Intézmény neve</i>	<i>Székhely</i>	<i>Jogi status</i>	<i>Kihelyezett tagozat</i>	<i>Tanulók</i>	<i>Zene</i>	<i>Tánc</i>	<i>Képző- és iparművészet</i>	<i>Szín- és bábművészet</i>	<i>Pedagógusok</i>	<i>Kistérség</i>
1.	Festetics György Zeneiskola AMI	Keszthely	Ö	Vonyarcvashegy, Cserszegtomaj, Zalaapáti	445	445				18	Keszthelyi
2.	Egry József Általános és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Keszthely	Ö		202			90	112	4	Keszthelyi
3.	Csány-Szendrey ÁMK	Keszthely	Ö		134		134			2	Keszthelyi
4.	Általános és Alapfokú Művészeit Iskola	Gyenesdiás	Ö		125	22	46	36	21	6	Keszthelyi
5.	Eötvös Károly Közös Fenntartású Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Vonyarcvashegy	Ö		60		22	38		2	Keszthelyi
6.	Illyés Gyula Általános és Művészeti Iskola	Hévíz	Ö		107	66	28		13	6	Hévízi
7.	Móra Ferenc Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Zalakaros	Ö		57	57				5	Zalakarosi

<i>Srsz.</i>	<i>Intézmény neve</i>	<i>Székhely</i>	<i>Jogi status</i>	<i>Kihelyezett tagozat</i>	<i>Tanulók</i>	<i>Zene</i>	<i>Tánc</i>	<i>Képző- és iparművészet</i>	<i>Szín- és bábművészet</i>	<i>Pedagógusok</i>	<i>Kistérség</i>
8.	Erkel Ferenc Zeneiskola	Zalaszentgrót	Ö	Türje, Óhid, Zalacsány	153	153				10	Zalaszentgróti
9.	Városi Művelődési Központ, Könyvtár és Alapfokú Művészeti Iskola	Zalaszentgrót	Ö	Türje, Pókaszeptk	180		89		91	4	Zalaszentgróti
10.	Zalabéri Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Óvoda	Zalabér	Ö		80		44	36		2	Zalaszentgróti
11.	Ádám Jenő Zeneiskola AMI	Lenti	Ö		124	124				8	Lenti
12.	Dél-Zalai Általános Iskola Becsehely, Bázakerettyei Tagintézmény, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Bázakerettye	Ö		105		40	48	17	5	Letenyei
13.	Zrínyi Katarina Kisebbségi Horvát Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Tagiskolái és Tagóvodái	Tótszerda-hely	Ö		83		54	29		3	Letenyei

<i>Srsz.</i>	<i>Intézmény neve</i>	<i>Székhely</i>	<i>Jogi status</i>	<i>Kihelyezett tagozat</i>	<i>Tanulók</i>	<i>Zene</i>	<i>Tánc</i>	<i>Képző- és iparművészet</i>	<i>Szín- és bábművészet</i>	<i>Pedagógusok</i>	<i>Kistérség</i>
14.	Muraszemenyei Általános és Alapfokú Művészeti iskola és Óvoda	Muraszemenye	Ö		70			27	43	2	Letenyei
15.	Fekete István Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Óvoda	Borsfa	Ö		26	26				3	Letenyei
16.	Letenye Város Alapfokú Művészetoktatási Intézménye	Letenye	Ö		216	83	126	7		5,4	Letenyei
17.	Farkas Ferenc Zene- és Aranymetszés Alapfokú Művészeti Iskola	Nagykanizsa	Ö		696	522	101	73		36	Nagykanizsai
18.	Ady Endre Művészeti Általános Iskola és Gimnázium	Zalaegerszeg	Ö		716		207	509		10	Zalaegerszegi
19.	Keresztury Dezső ÁMK	Zalaegerszeg	Ö	Zalaszentiván Búcsúszentlászló, Alsónemesapáti	417		417			7	Zalaegerszegi

<i>Srsz.</i>	<i>Intézmény neve</i>	<i>Székhely</i>	<i>Jogi status</i>	<i>Kihelyezett tagozat</i>	<i>Tanulók</i>	<i>Zene</i>	<i>Tánc</i>	<i>Képző- és iparművészet</i>	<i>Szín- és bábművészet</i>	<i>Pedagógusok</i>	<i>Kistérség</i>
20.	Pálóczi Horváth Ádám Zeneiskola AMI	Zalaegerszeg	Ö	Pacsa	675	675				36	Zalaegerszegi
	Összesen:				4671	2173	1308	893	297	174,4	

Ö=önkormányzati fenntartású

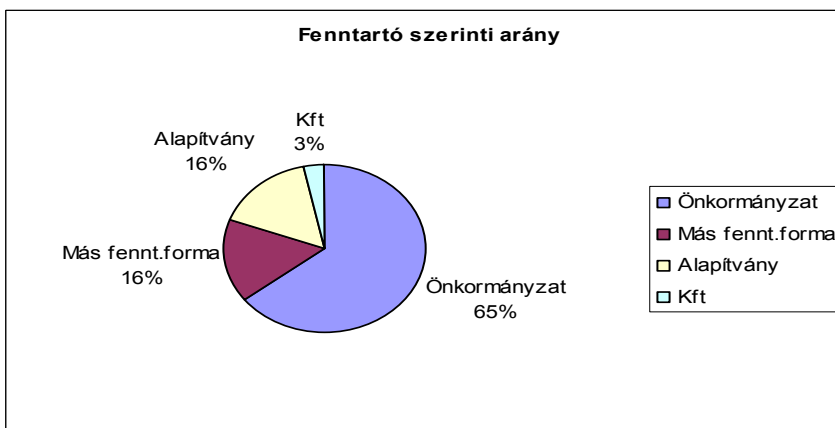
Nem helyi önkormányzati fenntartású Művészetoktatási Intézmények Zala megyében

<i>Srsz.</i>	<i>Intézmény neve</i>	<i>Székhely</i>	<i>Jogi status</i>	<i>Kihelyezett tagozat</i>	<i>Tanulók</i>	<i>Zene</i>	<i>Tánc</i>	<i>Képző- és iparművészet</i>	<i>Szín- és bábművészet</i>	<i>Pedagógusok</i>	<i>Kistérség</i>
1.	Család Általános Iskola és AMI	Rezi	Mf.	Keszthely, Alsópáhok, Zalaszentantó	287	35	135	56	61	22	Keszthely, Zalaszentgrót
2.	FUND Cigány Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Szabad-szentkirály	Mf.	Nagykanizsa	52	12	40			2	Nagykanizsai
3.	Életfa Általános és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Keszthely	A.		48	48				7	Keszthelyi

<i>Srsz</i>	<i>Intézmény neve</i>	<i>Székhely</i>	<i>Jogi status</i>	<i>Kihelyezett tagozat</i>	<i>Tanulók</i>	<i>Zene</i>	<i>Tánc</i>	<i>Képző- és iparművészet</i>	<i>Szín- és bábművészet</i>	<i>Pedagógusok</i>	<i>Kistérség</i>
4.	T-Dance Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Apagy	Kft.	Szentpéterúr	50		50				Pacsai
5.	Harmónia Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Balatonberény	A.	Csesztreg, Lovászi, Bánokszentgyörgy, Pusztamagyaród, Felsőrajk	304		55	143	106	10	Lenti, Letenyei, Pacsai
6.	Táltos Tehetséggondozó Általános Iskola, Középiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Szeged	A.	Söjtör, Gelse, Lenti, Pacsa, Tófej, Gutorföldre, Bocföldre, Csömödér, Salomvár, Zalabaksa, Csapi, Galambok, Lenti, Nova, Újudvar, Sümegcsehi, Zalaegerszeg, Nagyrécse, Zalaszentmihály	1221	40	264	933	188	32	Zalaegerszegi, Zalakarosi Pacsai, Lenti, Nagykanizsai, Zalaszentgróti
7.	Táltika Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Zalaszentmihály	A.	Söjtör, Pacsa, Tófej, Bocföldre, Rédcis, Csapi, Galambok, Nova	380		70	269	160	14	Pacsai, Zalaegerszegi, Lenti, Nagykanizsai, Zalakarosi

<i>Srsz</i>	<i>Intézmény neve</i>	<i>Székhely</i>	<i>Jogi status</i>	<i>Kihelyezett tagozat</i>	<i>Tanulók</i>	<i>Zene</i>	<i>Tánc</i>	<i>Képző- és iparművészet</i>	<i>Szín- és bábművészet</i>	<i>Pedagógusok</i>	<i>Kistérség</i>
8.	Pro-Art Ami	Kistelek	Mf.	Zalaegerszeg	n.a		n.a	n.a		n.a	Zalaegerszegi
9.	Szent Cecília Zene és Művészetoktatási Intézmény	Nagykanizsa	A.	Nagykanizsa, Becsehely, Gelse	n.a	n.a	n.a			n.a	Nagykanizsai, Letenyei, Zalakarosi
10.	Kerka Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Lenti	Mf.	Lenti, Rédics, Becsvölgye, Csesztreg, Lovászi, Nova, Szentgyörgyvölgy,	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	Lenti, Zalaegerszegi,
11.	Körtánc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Zalaegerszeg	Mf.	Zalaegerszeg, Tófej, Csonkahegyhát, Pacsa, Bagod, Zalaapáti, Teskánd, Pakod, Nagykapornak, Bak, Egervár, Alsónemesapáti	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	Zalaegerszegi, Pacsai, Keszthelyi, Zalaszentgróti
Összesen:					2055	135	614	1401	515	87	

Ö=önkormányzati, A=alapítvány, Mf=más fenntartói forma, Kft=kft

Tanulói, tanári létszámadatok

		1997	2001	2009
Művészeti ág	Zene	2283	2919	2308
	Tánc		1840	1922
	Képző- és íparművészet		779	2294
	Szín- és bábművészet	1037	214	812
Összesen:		3320	5752	7336
Pedagógus létszám:		84	176	261,4

4.7. Felnőtt oktatás

Mára az iskolarendszeren kívüli felnőttoktatás és - képzés állandóan változó és folyamatosan bővülő tendenciát mutat, valószínűleg azért is, mert az iskolarendszerű felnőttoktatás nem képes olyan gyorsan reagálni a munkaerő-piaci igényekre, kihívásokra. A gyorsan változó kihívásokra eltérő minőségű képzések szerveződtek. A felnőttkori tanuláshoz és képzéshez való folyamatos és egyetemes hozzáférés szabályozott kereteit a 2001. évben elfogadott felnőttképzési törvény határozta meg, amelynek eredményeként a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásba kerültek, beépültek ellenőrzési rendszerek, meghatározásra kerültek a felnőttképzés tartalmi követelményei, a felnőttképzési intézmények és képzési programok akkreditációja a minőség irányába mozdíthatja el az iskolarendszeren kívüli képzések rendszerét. A jogi szabályozás célja, hogy a felnőttképzés intézményrendszerét képessé tegye a tudásalapú gazdaságra és társadalomra történő áttérésre, a felnőttek átfogó, egész életen át tartó szakmai fejlődésének biztosítására, s ezáltal a gazdaság versenyképességének javulása, a foglalkoztathatóság szintjének emelése érhető el.

Míg a felnőttek részvétele a formális, iskolarendszerű oktatásban arányaiban csökkenő, vagy stagnáló tendenciát mutat, addig a tanfolyami részvétel lényegesen magasabb. Az adatok az iskolarendszeren kívüli szakképzés gyors térhódítását jelzik. A felnőttképzés másik formájáról, a munkahelyi képzések mértékéről nincsenek megbízható adatok

A felnőttképzési törvény létrejöttén kívül elkészült az iskolarendszerű felnőttoktatásra vonatkozó kerettanterv, amely alapján az intézmények megalkothatták a pedagógiai programjukat, illetve megszűnt a 3 éves képzési idejű szakmunkások szakközépiskolája. A jogszabályi változások következtében mára az iskolarendszerű felnőttoktatás intézményeinek is négy évfolyama van.

A közoktatási törvény a felnőttoktatás munkarendjeként több formát (nappali, esti, levelező, távoktatás) is felsorol.

A felnőttoktatás az intézmények meglévő infrastruktúrájára és humánerőforrására épül, a képzés személyi és tárgyi feltételei adottak.

4.7.1. Felnőtt oktatás céljai, fejlesztési feladatai

- Támogatni érdemes azokat a törekvéseket, amelyek az alapfokú iskolai végzettség megszerzésére ösztönzik az alacsony iskolázottsággal bírókat
- Szükség van olyan felnőttoktatási képzési formáknak a bevezetésére, amelyek felnőttek munkájához, életritmusához jobban igazodnak.
- A felnőttekkel szemben támasztott követelmények elsajátítására a leghatékonyabb képzési formák alkalmazása szükséges, különös tekintettel a 2009/10. tanévi vizsgaidőszakban először leteendő idegen nyelvi érettségi vizsgára.
- Törekedni kell arra, hogy a felnőttek a képzések változatos formái segítségével a gazdaság, a munkaerő-piac elvárásainak jobban megfelelő szakmai készségeket szerezzenek, ezáltal javuljon a foglalkoztathatóságuk és reagálni tudjanak a változásokra
- Ösztönözni kell az iskolarendszerű felnőttoktatást folytató intézményeket az élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtésére, a munkaerő-piaci elvárásoknak megfelelő felnőttképzésekbe való bekapcsolódásra, középfokú intézményekben a felsőfokú OKJ-s képzések indításának lehetőségét meg kell vizsgálni

4.8. Szakszolgálati feladat ellátás

4.8.1. A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás

Helyzetelemzés

A feladat törvényi meghatározása a közoktatási törvény szerint:

35. § (1) A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás feladata a sajátos nevelési igény megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek korai fejlesztése és gondozása a szülő bevonásával, a szülő részére tanácsadás nyújtása. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, akkor vehet részt korai fejlesztésben és gondozásban, ha nem kapcsolódhat be az óvodai nevelésbe.

A korai fejlesztés szakszolgálat különleges jelentőséggel bír a szakszolgálatok rendszerében, hiszen a legnagyobb hatékonyságú beavatkozást teszi lehetővé a legkorábbi időponttól kezdődően. A rászoruló gyermekek száma Zala megyében 500 fő lehet. (KSH, TÁRKI 2009.). Ebből ellátást kap közoktatási intézményben:

2008. október elsejei statisztika alapján

<i>Korai fejlesztést nyújtó intézmény</i>	<i>Fenntartó</i>	<i>Ellátott létszám</i>	<i>Ellátható létszám a kapacitás alapján</i>	<i>Különbözet</i>	<i>Felvételi körzet</i>
Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet, Zalaegerszeg	Zala Megyei Önkormányzat	32	35	3	Zala megye
Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Intézmény, Lenti	Zala Megyei Önkormányzat	6	10	4	Zala megye
Szivárvány Fejlesztő Központ, Nagykanizsa	Nagykanizsa Megyei Jogú Város	30	30	0	Nagykanizsa és a Nagykanizsai kistérsége területén, Zalakaros kistérsége területén
Zöldmező Utcai Egységes Gyógypedagógiai Intézmény, Keszthely	Zala Megyei Önkormányzat	3	5	2	Zala megye
Összesen:		71 fő	80 fő		
Az összes rászoruló 14%-a					
Ezek az adatok magukban foglalják a kistérségben ellátott gyermekek létszámát is.					

A kistérségek szakszolgálati feladataik közé általában felveszik, és megállapodás keretében a Zala Megyei Önkormányzat, vagy a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzat intézményeivel láttatják el ezt a feladatot. Önálló kistérségi feladatellátás nincs e területen. Nem is lenne célszerű sem anyagilag, sem szakmailag ezek létrehozása, mivel speciális tudást és eszköztárat igényel.

<i>Korai fejlesztést vállaló kistérségek</i>	<i>Ellátó intézmény</i>
Keszthely	Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet
Nagykanizsa	Szivárvány Fejlesztő Központ
Zalakaros	Szivárvány Fejlesztő Központ
Zalaszentgrót	Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet
Összesen:	4 kistérség

Mivel a korai fejlesztésben minden fogyatékosági típusú gyermeket ellátnak, nagyon fontos az időben kezdett, szakember által végzett fejlesztés. A fejlesztés elkezdéséhez és az állami finanszírozás felvételéhez a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságok szakvéleménye szükséges. A vizsgálatra jelentkezők átlagos várakozási ideje Zala megyében 1-2 hónap, ami az országos átlaghoz képest jónak mondható. A bizottság által kijelölhető intézmények Zala megyében, a fenti táblázatban láthatók, ezek rendelkeznek közoktatási törvényben előírt feltételekkel. Az ellátó intézmények eszköz ellátottsága jó, a pályázati lehetőségeknek köszönhetően, de kevés a szakember és gondot jelent, hogy az állami finanszírozás az ellátás kb. 40 %-át fedezi.

A területi lefedettség Zala megyében a jelenlegi intézményekkel megoldható lenne, de az aprófalvas település szerkezet miatt gondot jelent a szülőknek a tömegközlekedéssel történő utazás. A szűk szakember kapacitás nem teszi lehetővé, hogy a szakemberek keressék fel a családokat.

A korai fejlesztésben fontos az egészségüggyel való együttműködés, hiszen az érintett családok először jellemzően velük találkoznak.

A Zala Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által korai fejlesztésre javasoltak száma

<i>Tanév</i>	<i>2000/ 2001</i>	<i>2001/ 2002</i>	<i>2002/ 2003</i>	<i>2003/ 2004</i>	<i>2004/ 2005</i>	<i>2005/ 2006</i>	<i>2006/ 2007</i>	<i>2007/ 2008</i>
Létszám	9	37	13	32	16	28	21	44

A feladatellátás stratégiai céljai:

A rászoruló gyermekek minél nagyobb számban, és a lakóhelyükhöz minél közelebb kapják meg az ellátást.

Feladatok:

- Az érintett szülők számára a szakszolgálat minél előbb megismerhető és elérhető legyen, ennek érdekében együttműködés az egészségüggyel és Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal, valamint a szállításban közreműködő támogató szolgálatokkal
- A rászoruló gyermekek nagyobb számban kapják meg az ellátást, a gyógypedagógiai intézményekben felszabaduló kapacitás felhasználásával, valamint státusz bővítéssel
- A finanszírozási gondok enyhítésére együttműködés a kistérségekkel
- A családokhoz való kijárási lehetőségét meg kell teremteni, hiszen bizonyos esetekben csak így tudják igénybe venni a szakszolgálatot

- Az eszközellátottság bővítése pályázati lehetőségekkel, a szülőknek nyújtott kölcsönzés rendszerének kialakítása az intézményeknél
- A megyei statisztikai adatok pontosítása, mert a korai fejlesztést más ellátásokra is értelmezik egyes közoktatási intézmények

4.8.2. A fejlesztő felkészítés

Helyzetelemzés

A feladat törvényi meghatározása a közoktatási törvény szerint:

35. § (2) *A fejlesztő felkészítés feladata, hogy azoknak a gyermekeknek, akik tankötelezettségüket sajátos nevelési igényük miatt nem tudják teljesíteni, biztosítsa a fejlődésükhöz szükséges felkészítést, a szülő bevonásával, a szülő részére tanácsadás nyújtásával.*

A fejlesztő felkészítés szakszolgálat a súlyosan, halmozottan sérült gyermekek, fiatalok egyetlen tankötelezettségi lehetősége. A rászoruló családok a sokoldalú vizsgálatoknak köszönhetően, valószínűleg közel 100 %-ban megkapják az ellátást Zala megyében.

2008. október elsejei statisztika alapján

<i>Fejlesztő fejlesztést nyújtó intézmény</i>	<i>Fenntartó</i>	<i>Ellátott létszám</i>	<i>Ellátható létszám a kapacitás alapján</i>	<i>Különbőzet</i>	<i>Felvételi körzet</i>
Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet, Zalaegerszeg	Zala Megyei Önkormányzat	48	50	2	Zala megye
Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Intézmény, Lenti	Zala Megyei Önkormányzat	1	10	9	Zala megye
Szivárvány Fejlesztő Központ, Nagykanizsa	Nagykanizsa Megyei Jogú Város	14	14	0	Nagykanizsa és a Nagykanizsai kistérsége területén, Zalakaros kistérsége területén
Összesen:		63 fő	74 fő		
Az összes rászoruló 100%-a					
Ezek az adatok magukban foglalják a kistérségben ellátott gyermekek létszámát is.					

A kistérségek szakszolgálati feladataik közé fele részben felveszik, és megállapodás keretében a Zala Megyei Önkormányzat, vagy a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzat intézményeivel látatják el ezt a feladatot. Önálló kistérségi feladatellátás nincs e területen. Nem is lenne célszerű sem anyagilag, sem szakmailag ezek létrehozása, mivel speciális tudást és eszköztárat igényel.

<i>Fejlesztő fejlesztést vállaló kistérségek</i>	<i>Ellátó intézmény</i>
Keszthely	Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet
Nagykanizsa	Szivárvány Fejlesztő Központ
Zalakaros	Szivárvány Fejlesztő Központ
Zalaszentgrót	Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet
Összesen:	4 kistérség

A korai fejlesztésben ezekkel a gyermekekkel találkoznak az intézmények, biztosan fel tudják ajánlani a fejlesztő felkészítés lehetőségét. A fejlesztés elkezdéséhez és az állami finanszírozás felvételéhez a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságok szakvéleménye szükséges, a korai fejlesztést követő folyamatosság miatt ez 5 éves korra, az ellátás kezdetére, rendelkezésre áll. A bizottság által kijelölhető intézmények Zala megyében, a fenti táblázatban láthatók, ezek rendelkeznek közoktatási törvényben előírt feltételekkel. Az ellátó intézmények eszköz ellátottsága jó és rendelkezésre álló szakemberek száma jelenleg elég, de gondot jelent, hogy az állami finanszírozás az ellátás kb. 50 %-át fedezi.

A területi lefedettség Zala megyében a jelenlegi intézményekkel megoldott, hiszen a szakszolgálatot igénybe vevők közel fele Fogyatékosok Rehabilitációs Intézetében él Zalaegerszegen, és Muraszemenyén, ezért a szakembereknek nem kell utazniuk. A többi, családoknál élő gyermekhez kijárnak a szakemberek, de vannak olyan családok, akik szívesen bejönnek a gyógypedagógiai intézetekbe, hiszen ott jobb a fejlesztő eszközök kínálata. Ez mellett szól az is, hogy megélik a közösséghez tartozás élményét.

A Zala Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által fejlesztő felkészítésre javasoltak száma

<i>Tanév</i>	<i>2000/ 2001</i>	<i>2001/ 2002</i>	<i>2002/ 2003</i>	<i>2003/ 2004</i>	<i>2004/ 2005</i>	<i>2005/ 2006</i>	<i>2006/ 2007</i>	<i>2007/ 2008</i>
Létszám	10	2	4	7	6	7	0	7

A feladatellátás stratégiai céljai:

Az érintett családok minden segítségét megkapjanak a szakszerű fejlesztésen kívül is

Feladatok:

- Az érintett szülők számára az egyéb ellátások elérhetőségének megteremtése
- A finanszírozási gondok enyhítésére együttműködés a kistérségekkel
- A családokhoz való kijárási lehetőségét meg kell teremteni, hiszen bizonyos esetekben csak így tudják igénybe venni a szakszolgálatot
- Az eszközellátottság bővítése pályázati lehetőségekkel, a szülőknek nyújtott kölcsönzés rendszerének kialakítása az intézményeknél
- A 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet tervezett módosítása szerint az eddig kötelező heti 3 óra/gyermek radikálisan megnövekszik heti 8, illetve 10 órára. Ezt az óraszámot a mostani szakember kapacitással nem lehet teljesíteni. A szakember létszám emelése lesz szükséges, legalább az eddigi két és félszeresére.
- A megyei statisztikai adatok pontosítása, mert a fejlesztő felkészítést más ellátásokra is értelmezik egyes közoktatási intézmények

4.8.3. A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység

Helyzetelemzés

A feladat törvényi meghatározása a közoktatási törvény szerint:

35. § (3)) *A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység vagy az országos szakértői és rehabilitációs tevékenység keretében kell*

a) a fogyatékoság szűrése, vizsgálata alapján javaslatot tenni a gyermek, tanuló különleges gondozás keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére, az ellátáshoz kapcsolódó pedagógiai szakszolgálatra,

b) vizsgálni a különleges gondozás ellátásához szükséges feltételek meglétét.

A Zala Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság stratégiai szerepet tölt be a megyei gyógypedagógiai és a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók integrációjában részt vállaló többségi oktatási intézmények életében. Az általuk kiállított szakvélemény alapján kaphatják meg a gyermekek, tanulók azokat a többlétszolgálatokat, amelyekre nekik a fejlődésükhöz szükségük és joguk van. Az intézmények ezzel jogosultak a kiegészítő normatívát igénybe venni.

Zala megyében 1990-től az akkori Gyógypedagógiai Fejlesztő, Tanácsadó és Továbbképzési Központ keretében egy Szakértői Bizottság működött, Zalaegerszegen. Nagykanizsa Megyei Jogú Város 2006-ban létrehozta saját Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságát. Ekkortól Nagykanizsa területén ők jogosultak és kötelesek vizsgálni. 2009. január elsejétől a Zala Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság a Zala Megyei Pedagógiai Intézetben működik tovább, intézményegységként, mert a Közoktatási törvény nem tette lehetővé, hogy a Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet keretein belül maradjon. Ez az átszervezés sok többletmunkával és zökkenővel járt mindkét intézmény életében.

A szakértői bizottság vizsgálati számait bemutató tábla mutatja, hogy a számok meredeken emelkednek, de a személyi, tárgyi ellátottság ezt nem követte. A bizottság nagy nyomás alatt dolgozik, mert az általa kiadott szakvéleményhez kiegészítő normatíva járul, és ezt minden érintett azonnal szeretné megkapni. Ugyanakkor a törvényi szabályozás szigorú feltételeket szab a vizsgáló szakembereknek, nem lehet futószalagon elvégezni ezt a munkát. A beépített kontrollvizsgálatok miatt folyamatosan emelkedő vizsgálati kérelmekre lehet számítani.

2008. október elsejei statisztika alapján

<i>Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságok</i>	<i>Fenntartó</i>	<i>Ellátott létszám</i>	<i>ő létszám a kapacitá</i>	<i>Különbözet</i>	<i>Ellátási körzet</i>
Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsága	Zala Megyei Önkormányzat	1419	1300	-119*	Zala megye egész területe, kivéve Nagykanizsa Megyei Jogú Várost
Nagykanizsai Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság	Nagykanizsa Megyei Jogú Város	312	500	188	Nagykanizsa Megyei Jogú Város
Összesen:		1731	1800	69	

* A többletvizsgálatok a szakmaiság rovására láthatók csak el.

A kistérségek nem vehetik fel a szakszolgálati feladataik közé a tanulási képességek vizsgálatát, ezért ilyen kistérségi feladatellátás nincs.

A Zala Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által végzett vizsgálatok száma:

<i>Tanév</i>	<i>2000/ 2001</i>	<i>2001/ 2002</i>	<i>2002/ 2003</i>	<i>2003/ 2004</i>	<i>2004/ 2005</i>	<i>2005/ 2006</i>	<i>2006/ 2007</i>	<i>2007/ 2008</i>	<i>2008/ 2009*</i>
Vizsgálati szám	531	619	619	948	939	1922	1443	1419	1099

* A vizsgálati szám a 2009. március 31.-ig elvégzett vizsgálatokat mutatja.

A feladatellátás stratégiai céljai:

Szakszerűen elvégzett vizsgálatok, a vizsgálatra való várakozás idejének csökkenése, a különleges gondozás ellátásához szükséges feltételek vizsgálatának teljesítése

Feladatok:

- A törvényben előírt szakember létszám teljesítése, két fő pszichológusi státusznak a bizottsághoz való rendelésével
- A várakozás és az irattározás megoldására külön helyiségek biztosítása a bizottság számára, valamint egy kiegészítő személy státuszának biztosítása, aki az iratkezelést elvégzi
- A felülvizsgálatok elvégzéséhez, és a feltételek vizsgálatához a szakértői bizottságnak szüksége lenne egy személyautóra és ennek működési költségeire, vagy ha ez nem lehetséges a dolgozók saját autóhasználatának térítésére

4.8.4. A nevelési tanácsadás

Helyzetelemzés

A feladat törvényi meghatározása a közoktatási törvény szerint:

35. § (4) A nevelési tanácsadás feladata annak megállapítása, hogy a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, ennek alapján szakvélemény készítése, valamint a gyermek fejlesztő foglalkoztatása a pedagógus és a szülő bevonásával. A nevelési tanácsadás az óvoda megkeresésére szakvéleményt készít az iskolakezdéshez, segítséget nyújt a gyermek óvodai neveléséhez, a tanuló iskolai neveléséhez és oktatásához, ha a gyermek, tanuló egyéni adottsága, fejlettsége, képessége, tehetsége, fejlődésének üteme indokolja. A nevelési tanácsadás segítségét kérheti a szülő, továbbá a szülő egyetértésével az óvoda, az iskola és a kollégium. A nevelési tanácsadás e feladatai körében pedagógiai, pszichológiai támogatást, fejlesztést, terápiás gondozást nyújt a gyermeknek, a tanulónak, illetve támogatja a pedagógus nevelő és oktató munkáját, segíti a családdal való kapcsolattartást. A nevelési tanácsadás elláthatja az iskolapszichológiai szolgáltatás feladatait is. Az óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, kollégiumi nevelés és oktatás keretében a fejlesztő foglalkozás, ha a gyermek, tanuló beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzd, a nevelési tanácsadás keretében készített szakvéleményben meghatározottak alapján folyhat. A nevelési tanácsadást ellátó intézmény ellenőrzi a szakvéleményben foglaltak végrehajtását. A nevelési tanácsadás feladata továbbá, hogy a szakértői és rehabilitációs bizottság által készített és a nevelési tanácsadó részére megküldött szakvélemény alapján segítse azoknak a gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátását, akik a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdenek. Az e körbe tartozó tanulók részére az e törvény 52. §-a (6) bekezdésének b) pontjában meghatározott időkeret terhére kell az iskolai fejlesztő

foglalkozást biztosítani. A nevelési-oktatási intézmény vezetője felelős a fejlesztő foglalkozások - e bekezdésben előírt - szakvéleményekben meghatározottak szerinti megszervezéséért.

A törvény lényegesen megváltoztatja a nevelési tanácsadás feladatait. A változás lényege, hogy a jövőben a nevelési tanácsadás feladatai során figyelembe kell, hogy vegye a gyermek egyéni adottságát, fejlettségét, képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, hátrányos helyzetét. A nevelési tanácsadás olyan szolgáltatásokat is elláthat, amelyek szoros összefüggésben állnak azzal a feladattal, hogy segítséget nyújtson a gyermek, a tanuló fejlődéséhez. A törvény egyértelművé teszi, hogy a nevelési tanácsadás fejlesztő tevékenységet végez, illetőleg segítséget nyújt a pedagógus feladatainak ellátásához. Új lehetőséget kaptak a nevelési tanácsadók ahhoz, hogy szolgáltatásaikat bővítsék az iskolapszichológiai szolgáltatással, illetve a fejlesztő pedagógiai szolgáltatással.

A megváltozott törvényi feltételekhez a Nevelési Tanácsadóknak nincsenek meg a személyi, tárgyi feltételei, sőt az eddigi finanszírozás csökkenésével nehezebb helyzetbe kerültek. A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal közösen ellátott gyermekek és tanulók külön adminisztrációs terheket tesznek a tanácsadókra. A bizottságokkal való együttműködés folyamatos személyes kapcsolattartást, konzultációt igényelne.

2008. október elsejei statisztika alapján

<i>Nevelési tanácsadók</i>	<i>Fenntartó</i>	<i>Ellátott létszám</i>	<i>Ellátható létszám a kapacitás alapján</i>	<i>Külön bözet</i>	<i>Felvételi körzet</i>
Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Intézmény Nevelési Tanácsadója, Lenti	Zala Megyei Önkormányzat	291	Nincs többlet kapacitás	0	Lenti kistérség Letenye kistérség
Szivárvány Fejlesztő Központ Nevelési Tanácsadója, Nagykanizsa	Nagykanizsa Megyei Jogú Város	717	Nincs többlet kapacitás	0	Nagykanizsa és a Nagykanizsai kistérség területén
Nevelési Tanácsadó, Keszthely	Zala Megyei Önkormányzat	1027	Nincs többlet kapacitás	0	Keszthely és vonzáskörzete Keszthely kistérség Zalaszentgrót és vonzáskörzete
Apáczai Általános Művelődési Központ Nevelési Tanácsadója, Zalaegerszeg	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város	905	Nincs többlet kapacitás	0	Zalaegerszeg és Zalaegerszeg és Térsége Kistérség

Lenti Nevelési Tanácsadó

* A vizsgálati szám a 2009. március 31.-ig elvégzett vizsgálatokat mutatja.

<i>Tanév</i>	<i>2000/2001</i>	<i>2001/2002</i>	<i>2002/2003</i>	<i>2003/2004</i>	<i>2004/2005</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2006/2007</i>	<i>2007/2008</i>	<i>2008/2009*</i>
Vizsgálati szám	147	178	204	244	234	253	260	291	353

Keszthely Nevelési Tanácsadó

* A vizsgálati szám a 2009. március 31.-ig elvégzett vizsgálatokat mutatja.

<i>Tanév</i>	<i>2000/ 2001</i>	<i>2001/ 2002</i>	<i>2002/ 2003</i>	<i>2003/ 2004</i>	<i>2004/ 2005</i>	<i>2005/ 2006</i>	<i>2006/ 2007</i>	<i>2007/ 2008</i>	<i>2008/ 2009*</i>
Vizsgálati szám	727	734	724	768	778	799	860	1027	984

A feladatellátás stratégiai céljai: Szakszerűen elvégzett vizsgálatok, a vizsgálatra való várakozás idejének csökkenése

Feladatok:

- A megnövekedett törvényi feladatokhoz, vizsgálati számokhoz a személyi, tárgyi feltételek biztosítása
- A közzethatárok pontos kijelölése a megyén belül
- A kistérségekkel a szerződések pontosítása, írásban való rögzítése a Megyei Önkormányzat irányításával

4.8.5. A logopédiai ellátás

Helyzetelemzés

A feladat törvényi meghatározása a közoktatási törvény szerint:

35. § 5) A logopédiai szolgáltatás feladata a beszédindítás, beszédhibák javítása, nyelvi-kommunikációs zavarok javítása, dyslexia megelőzése és gyógyítása.

A logopédia ellátás nagyon fontos szakszolgálat, hiszen az olvasási és kommunikációs helyzetekben rendkívüli hátrányt, tanulási nehézséget jelent a beszédhiba. A jelenlegi szakember létszám csak a nagycsoportos óvodások, és az elsős, esetleg második osztályos gyermekek, ellátását teszi lehetővé. A kisfalkák óvodáiba sem jut el mindenhol a logopédus. Az intenzív logopédiai ellátás pedig szinte teljesen hiányzik. Egy korábbi zalai felmérés szerint az óvodáskorú népesség 16 %-a beszédhibás. Ebben a számban nem szerepelnek az élettanilag beszédhibás kisgyerekek. A legrászorulóbb népesség Zala megyében 25 000 fő lehet, ennek a 16 %-a pedig 4000 gyermek. Elgondolkodtató, hogy Nagykanizsa város egyedül több logopédiai esetet lát el, mint a megyei intézmények együtt.

2008. október elsejei statisztika alapján

<i>Logopédiai ellátást nyújtó intézmények</i>	<i>Fenntartó</i>	<i>Ellátott létszám: óvoda iskola együtt</i>	<i>Ellátható létszám a kapacitás alapján</i>	<i>Külön-bözet</i>	<i>Felvételi körzet</i>
Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet, Zalaegerszeg	Zala Megyei Önkormányzat	454	460	6	Zala megye
Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Intézmény, Lenti	Zala Megyei Önkormányzat	131	131	0	Lenti és Letenye kistérsége

<i>Logopédiai ellátást nyújtó intézmények</i>	<i>Fenntartó</i>	<i>Ellátott létszám: óvoda iskola együtt</i>	<i>Ellátható létszám a kapacitás alapján</i>	<i>Különbözet</i>	<i>Felvételi körzet</i>
Szivárvány Fejlesztő Központ, Nagykanizsa	Nagykanizsa Megyei Jogú Város	825	700	- 125*	Nagykanizsa és a Nagykanizsai kistérsége területén, Zalakaros kistérsége területén
Béke ligeti Iskola, Zalaegerszeg	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város	225	225	0	Zalaegerszeg város
Zöldmező Utcai Egységes Gyógypedagógiai Intézmény, Keszthely	Zala Megyei Önkormányzat	251	251	0	Keszthely Keszthely kistérség
Illyés Gyula Általános és Művészeti Iskola, Hévíz	Hévíz város	70	70	0	Hévíz és kistérsége
Általános Iskola, Óvoda, Pedagógiai Szakszolgálat Túrje	Túrje-Batyk-Kisgörbő Községes Intézményfenntartó Társulása	165	165	0	Zalaszentgrót és kistérsége
Koncz Dezső Többcélú Intézmény, Zalaszentgrót	Zala Megyei Önkormányzat	22	22	0	Saját intézményük tanulói
Összesen: 2232					
Az összes rászoruló 50 %-a					
Ezek az adatok magukban foglalják a kistérségben ellátott gyermekek, tanulók létszámát is.					

* a feladat csak a szakmai színvonal sérülése árán volt ellátható

A Zala megyében működő 9 kistérségből 7 felvette a szakszolgálati feladatai közé. Két esetben nem megállapodás keretében, hanem önállóan oldja meg a kistérség a feladatot. Hévízen az Illyés Gyula általános iskola egy intézményegységgel bővült, itt dolgoznak a kistérség feladatellátását biztosító szakemberek. A Zalaszentgrót kistérségében a tūrjei iskolához létrehozott pedagógiai szakszolgálati intézményben dolgozó logopédusok látják el a területet. A logopédiai ellátás a nagy létszámú ellátásra váró gyermek, és a kistelepülési óvodákban nyújtható szolgáltatás miatt alkalmasabb az önálló intézményi szerveződésre, abban az esetben, ha van elegendő számú logopédus és biztosított az ő folyamatos továbbképzésük, valamint rendelkezésre áll a megfelelő helyiség és eszköz.

Elgondolkodtató, azonban hogy az óvodákba kijáró logopédusok 8 különböző szerződéses formában járnak ki az óvodákba. Nehéz elképzelni, hogy egységes szakmai színvonal és elvárás fogalmazódik meg a logopédusok foglalkoztatóiban. Azt ezt övező bizonytalanság és esetlegesség nem tesz jót a szakszolgálati ellátásnak.

<i>Logopédiai ellátást vállaló kistérségek</i>	<i>Ellátó intézmény</i>
Hévíz	Illyés Gyula Általános és Művészeti Iskola, Hévíz
Keszthely	Zöldmező Utcai EGYMI, Keszthely
Lenti	Móricz EGYMI, Lenti
Letenye	Nyitott ház EGYMI, Zalaegerszeg
Nagykanizsa	Szivárvány Fejlesztő Központ, Nagykanizsa
Zalakaros	Szivárvány Fejlesztő Központ, Nagykanizsa
Zalaszentgrót	Általános Iskola Pedagógiai Szakszolgálat, Túrje
Összesen:	7 kistérség

A feladatellátás stratégiai céljai: Teljes körű, szakszerű logopédiai ellátás biztosítása

Feladatok:

- A megfelelő logopédus létszám biztosítása
- A szervezeti széttagoltság megyei szintű összefogása
- A beszédhibákhoz és a diszlexiához igazodó szakosodott ellátás
- Az intenzív logopédiai ellátás biztosítása, szükség esetén logopédiai óvodával
- A szakembereknek megfelelő intézményi háttér biztosítása
- A mennyiségi mutatók helyett a szakmaiság elismerése
- Az egységes szakmai színvonal és ellátási protokoll biztosítása

4.8.6. A konduktív pedagógiai ellátás

Helyzetelemzés

A feladat törvényi meghatározása a közoktatási törvény szerint:

35. § (7) A konduktív pedagógiai szakszolgálat feladata a központi idegrendszeri sérültek konduktív nevelése, fejlesztése és gondozása.

Nagyon korai életkorban felderíthető a központi idegrendszeri károsodás következtében gerinchasadékos, mozgás koordináció hiányos, athetikus, féloldali bénulásos, kétoldali bénulásos mozgássérültek köre. Ők már konduktív korai fejlesztésben, konduktív óvodai, iskolai ellátásban részesülhetnek. A szakszolgálatban nyújtott konduktív segítség más alapfeladatot ellátó intézménybe járó gyermeket támogat, illetve önálló intézmény is lehet. Ez az a szakszolgálat, amely egészségügyben is megszervezhető. Zalaegerszegen az Integrált Szociális Intézmény fogad konduktív fejlesztésre gyermekeket a nem oktatási szférából. Az intézmények gyakorlata általában az, hogy a saját intézményébe járó óvodás, iskolás gyermekek számára nyújt konduktív szakszolgálatot.

2008. október elsejei statisztika alapján

<i>Konduktív ellátást nyújtó intézmény</i>	<i>Fenntartó</i>	<i>Ellátott létszám</i>	<i>Ellátható létszám a kapacitás alapján</i>	<i>Különbőzet</i>	<i>Felvételi körzet</i>
Nyitott ház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet, Zalaegerszeg	Zala Megyei Önkormányzat	20	20	0	Saját intézményük tanulói
Izsák Imre ÁMK, Zalaegerszeg	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város	5	0	0	Zalaegerszeg város
Integrált Szociális Intézmény, Zalaegerszeg	Zala Megyei Önkormányzat	9 tanköteles gyermek és 31 nem tanköteles bentlakó ellátása	0	0	Zala megye, saját bentlakó ellátottaknak
Szivárvány Fejlesztő Központ, Nagykanizsa	Nagykanizsa Megyei Jogú Város	28	31	3	Nagykanizsa és a Nagykanizsai kistérsége területén

A feladatellátás stratégiai céljai: A korai felismerést követő teljes körű ellátás biztosítása
Feladatok:

- Az érintett szülők, családok számára a szakszolgálat minél előbb elérhető legyen, ennek érdekében együttműködés az egészségüggyel és Mozgásvizsgáló Országos Szakértői Bizottsággal
- A korai fejlesztés, fejlesztő felkészítés, a fejlesztő iskolai oktatás, valamint az egyéb nevelési-oktatási intézményeken belül kapják meg a rászorulókat, mint kiegészítő terápiát
- A szakember kapacitás bővítése

4.8.7. A gyógytestnevelés

Helyzetelemzés

A feladat törvényi meghatározása a közoktatási törvény szerint:

35. § (8) A gyógytestnevelés feladata a gyermek, a tanuló speciális egészségügyi célú testnevelési foglalkoztatása, ha az iskolaorvosi vagy szakorvosi szűrővizsgálat gyógy- vagy könnyített testnevelésre utalja.

A Magyarországon népbetegségnek számító mozgásszervi megbetegedések statisztikája folyamatos romlást mutat. Nagyon fontos lenne tehát, hogy minél korábbi életkorban elkezdődjön a korrekció és a megelőzés. Az ellátandók életkora pár napos kortól 18 éves korig terjedhet. A gyógytestnevelés célja a rehabilitáció, az egészséges gyermekközösségbe való visszatérés elősegítése, a betegségtudat csökkentése, megszüntetése és az egészség visszaállítása.

A Zala megyei városokban szervezett a gyógytestnevelés, óvodai és iskolai munkarendbe állított órákon valósul meg az ellátás. Beépül a korai fejlesztés szakszolgálatba és a fejlesztő felkészítettek ellátásába is. A kisebb településeken nehéz megszervezni az ellátást, több iskola

összefogására van szükség, hogy a törvény adta lehetőségekkel élni tudjanak. Az ellátást az előírt szakpárosítással rendelkező, testnevelői-gyógytestnevelői végzettségű tanár végezheti. A foglalkozások célja a rehabilitáció, valamint képessé tenni a gyermeket, tanulót, hogy felnőtt korában is tudja használni ezeket, a módszereket, amelyek az egészségét tartósan óvják.

Ez a szakszolgálat bármely nevelési-oktatási intézmény alapfeladataként megszervezhető.

2008. október elsejei statisztika alapján

<i>Gyógytestnevelést nyújtó intézmény</i>	<i>Fenntartó</i>	<i>Ellátott létszám</i>	<i>Ellátható létszám a kapacitás alapján</i>	<i>Különbözet</i>	<i>Felvételi körzet</i>
Szivárvány Fejlesztő Központ, Nagykanizsa	Nagykanizsa Megyei Jogú Város	525	na		Nagykanizsa és a Nagykanizsai kistérsége területén, Zalakaros kistérsége területén
Zöldmező Utcai Egységes Gyógypedagógiai Intézmény, Keszthely	Zala Megyei Önkormányzat	99	100	1	Zala megye, Keszthely kistérsége
Koncz Dezső Többcélú Intézmény	Zala Megyei Önk.	14	14	0	Saját tanulók

A Zala megyében működő 9 kistérségből 8 felvette a szakszolgálati feladatai közé. A gyógytestnevelés a nagy létszámú ellátásra váró gyermek, és a területen rendelkezésre álló szakemberek létszáma miatt könnyen szervezhető ellátás.

<i>Gyógytestnevelési ellátást vállaló kistérségek</i>	<i>Ellátó intézmény</i>
Hévíz	Illyés Gyula Általános és Művészeti Iskola, Hévíz
Keszthely	Zöldmező Utcai EGYMI, Keszthely
Lenti	Nevelési-oktatási intézmények
Letenye	Nevelési-oktatási intézmények
Nagykanizsa	Szivárvány Fejlesztő Központ, Nagykanizsa
Zalakaros	Szivárvány Fejlesztő Központ, Nagykanizsa
Zalaegerszeg	Nevelési-oktatási intézmények
Pacsa	Nevelési-oktatási intézmények
Összesen:	8 kistérség

A feladatellátás stratégiai céljai: A teljes körű ellátás biztosítása

Feladatok:

- A szakorvosi szűrések megszervezése az óvodákban és iskolákban
- A kiszűrt tanulók gyógytestnevelésének megszervezése együttműködésben a kistérségekkel és az érintett közoktatási intézményekkel
- Lehetőség szerint uszodai foglalkozások tartása

4.9. Pedagógiai szakmai szolgáltatás

A Megyei Önkormányzat a közoktatási törvény 87.§ (1) bekezdésének megfelelően a pedagógiai szakmai szolgáltatások ellátására pedagógiai intézetet működtet. A Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete 2007. szeptember 1-jén alakult újjá. Megtörtént a szolgáltatás közoktatási törvényben szabályozott területeinek teljes lefedése, a szolgáltatás újratervezése. Alapvető feladatának tartja a Pedagógiai Intézet a fenntartók, az intézmények, pedagógusok és tanulók munkájának segítségét annak érdekében, hogy a közoktatás stratégiai céljai megvalósuljanak, valamint feladata, a célok végrehajtásához, a szakmai háttér biztosítása. Az elvárásokra alapozott szolgáltatás kiterjed a megye valamennyi településére, továbbá együttműködési megállapodás alapján a kistérségekre is. A gyors, színvonalas pedagógiai szolgáltatás segítséget nyújt a tanügy-igazgatási, pedagógiai, oktatásfejlesztési teendők elvégzéséhez, a jó döntések meghozatalához.

Szolgáltatási területei:

➤ **Pedagógiai mérés-értékelés**

Az intézet szakmai szolgáltató szerepében fontos szerepet kap a pedagógiai mérés-értékelés intézményi szintű elfogadásának és alkalmazásának, valamint a minőségügyi rendszerek működtetésének támogatása. Ez az eszközrendszer segíti az intézményeket, hogy megbízható információkat kapjanak működésük hatékonyságáról, a tanulók, a pedagógusok teljesítményéről, eredményességéről. A fejlesztés érdekében az intézet segítséget nyújt a külső és belső mérések eredményeinek elemzésében és értékelésében, a vezetői, pedagógus és tanulói szintű elemzésekben, az egyéni fejlesztési tervekben, az évenkénti összehasonlító elemzések készítésében. Felkészíti az intézményeket a kompetencia mérési eredmények feldolgozására és értelmezésére, a következtetések levonását követő szakmai cselekvési terv elkészítésére és megvalósítására. Módszertani segítséget nyújt a helyi mérések, intézményi értékelések lebonyolítására.

➤ **Szaktanácsadás**

A feladatfinanszírozásban működtető szaktanácsadói rendszer segíti a zalai közoktatási intézmények módszertani munkáját, biztosítja a helybevitte szolgáltatások szakmai színvonalát. Az új szaktanácsadói rendszer nemcsak tantárgyhoz kötött, hanem kiterjed az iskolai élet minden területére. A szaktanácsadók nyitottak az intézményi feladatellátás mellett a kistérségek módszertani segítségére is. Tevékenységük hozzájárul a minőségi oktatás, a pedagógiai kultúra megújítása, az egész életen át tartó tanulást megalapozó kulcsképeségek fejlesztését célzó kompetencia alapú oktatásra való átállásra.

➤ **Pedagógiai tájékoztatás**

A pedagógiai tájékoztatás kiterjed a közoktatás minden résztvevőjére, a fenntartókra, kistérségi társulásokra, az intézményekre, pedagógusokra, szülőkre egyaránt. A 25 ezer kötetes szakkönyvtár, a havonta megjelenő Zalai Tanügyi Információk, az Intézet naprakész honlapja biztosítja a közoktatás közérdekű információjának közvetítését. Az információáramlást, a legfrissebb hírekről való tudósítást segíti az Intézet Hírlevél szolgáltatása.

➤ **Igazgatási, pedagógiai szolgáltatás**

A szakmai segítségnyújtás e területén is nagyon sokrétű az intézet szolgáltatási területe. Segít eligazodni a tanügy-igazgatás útvesztőiben, segít az intézményi dokumentumok elkészítésében, folyamatos tájékoztatást ad az országos és EU-s pályázatokról, segíti azok elkészítését. Részt vesz a közoktatási tervek (intézkedési, fejlesztési, esélyegyenlőségi) elkészítésében. Fenntartói döntéseket előkészítő tájékoztatásokat tart. Nagy az igény a

munkajogi problémák megoldás-keresésében, így tanácsadás biztosított telefonon, elektronikus vagy postai levélben, valamint heti egy alkalommal fogadóórát tart munkajogi tanácsadó részvételével. A közoktatás területén a megnövekedett ellenőrzési, irányítási feladatok támogatására a megyei közoktatási szakértők bevonásával szakértői hálózatot működtet az Intézet. A közoktatási feladatok sikeres megoldásában segíti az intézmények és fenntartók munkáját.

➤ Pedagógus továbbképzés

Az évenkénti megjelenő Továbbképzési kínálat című kiadvány képzéseket biztosít minden célcsoport számára, arra törekedve, hogy szakmailag releváns, módszertanilag előrevivő képzések induljanak. A feltételek megléte esetén kihelyezett és intézményi szintű képzéseket szervez az igénybevevők részére. A képzések lehetőséget és segítséget nyújtanak a pedagógusok szakmai-módszertani kultúrájának megújulásához, a korszerű tanulás-szervezési eljárások megismeréséhez, azok elsajátításához és alkalmazásához. A képzési kínálat kialakításakor figyelembe veszik az intézmények igényeit is.

➤ Tanulmányi versenyek, tehetséggondozás

Az intézet szervezi és koordinálja az országos és megyei tanulmányi versenyeket, felkérésre együttműködik, szakmai segítséget nyújt intézményeknek és kistérségeknek helyi versenyek szakmai háttérének biztosításához. Versenynaptár alapján követhetik az intézmények a versenyeket, az eredményekről naprakész tájékoztatás megjelenik a honlapon, értesítést kapnak a résztvevők e-hírlevélben, valamint tájékozódhatnak a Zalai Tanügyben is. Minden évben megjelenik a Zalai Diáksikerek című kiadvány, amely a megyei, regionális és országos tanulmányi versenyek kiemelkedő zalai eredményeit tartalmazza. A tehetséggondozás szintén fontos helyet foglal el az intézet szakmai tevékenységében. Egy komplex tehetséggondozó program indult el, amelyben az „új tudás létrehozása”, a tudományos, a művészeti, a társadalmi alkotás, a személyiségfejlesztés kerülnek a középpontba. A tehetségeket segítő program keretében létrejött a Zalai Tehetségsegítő Hálózat, amely teljes kiépítése után csatlakozni kíván az országos Tehetségpont Hálózathoz.

➤ Tanuló tájékoztató, tanácsadó szolgáltatás

Minden tanévben megjelenik a Zala Megyei Pályaválasztási Tájékoztató, amely tartalmazza a középfokú iskolákba történő jelentkezés rendjét, a felvételi eljárások menetét, ütemezését, a fontosabb jogszabályokat, a pályaválasztással kapcsolatos szolgáltatásokat, a középfokú képzési lehetőségeket Zala megyében, és néhány megyén kívüli iskola ajánlatát. A tanulók pályaválasztását segítik a pályaválasztási tájékoztató fórumok, az egyéni tanácsadás 7. és 8. osztályos tanulóknak, a középiskolai nyílt napok megjelentetése az intézet honlapján, valamint minden fontos, a pályaválasztással kapcsolatos információ eljuttatás az oktatási intézményekhez.

A tanulóknak, tanulóközösségeknek az intézeti honlap, a Zalai Tanügy szaklap közvetít információkat pályázati és ösztöndíj lehetőségekről. A diákönkormányzatokat segítő pedagógusok interaktív előadások keretében jutnak hozzá a munkájukat segítő információkhoz.

4.9.1. Pedagógiai szakmai szolgáltatás céljai, fejlesztési feladatai

1. Stratégiai célok

- Hosszú távon aktuális szolgáltatásokat nyújtani képes Pedagógiai Intézet működtetése
- A közoktatási intézményekben az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetencia alapú oktatásra való átállás elősegítése
- Az esélynövelést, a pedagógiai kultúra megújítását, a területi különbségek kiegyenlítését elősegítő szolgáltatások optimális területi lefedettségének biztosítása
- A közoktatási intézményekben jelentkező pedagógiai fejlesztési igények feltérképezése, az ezekhez igazodó tevékenységek koordinációja

2. Fejlesztési feladatok

- Valamennyi szolgáltatási területen magas színvonalú, az igénybe vevők elvárásainak megfelelő szakmai szolgáltatás nyújtása a megye közoktatási intézményeinek, pedagógusainak, tanulóinak, szülőknek és fenntartóknak egyaránt
- Segítse a nevelő-oktató munka hatékonyságát, különös tekintettel a kulcskompetenciák fejlesztésére
- Segítse a pedagógusok szakmai-módszertani kultúrájának megújítását
- Törekedjen arra, hogy lehetőség szerint az igénylők székhelyén vagy kistérségi körben történjen a szolgáltatás
- Folyamatos segítségnyújtás a pedagógiai mérés-értékelés területén, összhangban a minőségfejlesztéssel
- A szaktanácsadás segítse a pedagógusok mesterségbeli tudásának korszerűsítését
- A pedagógiai tájékoztatás területén a honlap adta lehetőségek további erősítése, a könyvtári szolgáltatás új tartalmakkal való kibővítése
- A folyamatos jogszabályi változások miatt fontos a tanügyi, munkajogi szolgáltatások további erősítése
- A pedagógus továbbképzések tervezésénél előnyben kell részesíteni a gyakorlatorientált, kompetenciafejlesztő képzéseket
- A megyei szervezésű tanulmányi versenyek összehangolása, tartalmának megújítása. A színvonalas és korrekt feladatvégzést a megyei közoktatási alapítvány évi rendszeres pályázati támogatásával lehet realizálni
- A Zalai Tehetségsegítő Hálózat teljes kiépítése
- Erősíteni kell az intézet tevékenységét a tanulók tájékoztatása területén

4.9.2. Pedagógiai Intézet és a kistérségek kapcsolata

A Pedagógiai Intézet 2008-ban Együttműködési Megállapodást kötött a megye 9 kistérségi társulásával a közoktatási feladatok szakmai segítésére. A megállapodás célja olyan szakmai szolgáltatások nyújtása, amely segítséget ad az őket érintő tanügy-igazgatási, pedagógiai és oktatásfejlesztési teendők szakszerű elvégzéséhez.

A szakmai együttműködés területei a következők:

- tanügyigazgatás
- munkajog
- szakmai tanácsadás
- pedagógiai innovációk segítése
- vizsgálatok végzése

A megállapodásban rögzített területekre a Pedagógiai Intézet térségi felelősei a kistérség közoktatásért felelős referenseivel szakmai szolgáltató fejlesztési tervet készítettek.

Fejlesztési cél

Az együttműködés további erősítése a szakmai szolgáltatások színvonalának javítására

Fejlesztési feladatok

- A kistérségi szakmai műhelyfoglalkozások rendszerének szélesebb körű kiépítése
- Pedagógiai napok szervezése a hálózati együttműködés keretében

Kistérségi szakmai munkaközösségek együttműködése a Pedagógiai Intézet koordinálásával.

5. A közoktatás szükségesnek tartott alakulása következő években

Az alábbi gondolatok túlmutatnak a megyei közoktatás-fejlesztési terv szűken értelmezett feladatrendszerén, de szükségesnek tartjuk ezeket az alapvetéseket megfogalmazni, mert a helyi, térségi, megyei oktatásszervezés és feladat ellátás optimalizálásához elengedhetetlen és szükséges a megyék, a megyei jogú városok, a kistérségek és a települések ellátási kötelezettségének és hatáskörének pontos definiálása.

Kívánatos lenne egy a jelenleginél sokkal átláthatóbb, egyszerűbb törvényi szabályozás mind a közoktatási törvény és a hozzá kapcsolódó szabályozók, mind a közalkalmazotti törvény és a hozzá kapcsolódó szabályozókat illetően. Meg kell teremteni annak kötelezettségét, hogy az ágazati törvényekben előírt tervezési és fejlesztési dokumentumok betöltsék szerepüket, azokat ne lehessen az érintett szereplőknek folyamatosan figyelmen kívül hagyni.

A középfokú közoktatási intézmények városi, térségi, megyei (regionális) szintű fenntartásának, alapításának, szerkezetváltásának és megszüntetésének – figyelemmel a sokféle típusú fenntartóra – kötelező összehangolása elengedhetetlen a munkaerőpiaci igények és a tanulói érdeklődés (iskolaválasztás) függvényében. Ez különösen igaz a szakképzési kínálat szerkezeti meghatározására.

A szakképzésben, a szakképzési szerkezet kialakításában meghatározóbb szerepet kell kapnia a gyakorlati képzések és moduláris rendszerű oktatás mellett a kamaráknak és a TISZK-eknek is.

Jól szolgálná a szakiskolai és szakközépiskolai képzés szakterületenkénti, szakmacsoportonkénti összehangolása azt az igényt, hogy az oktatási rendszert elhagyók mindenképpen szerezzenek egy alapképesítést, hogy beléphessenek a munkaerő-piacra. Ugyanakkor fontos, hogy a tanulóknak megfelelő átmenetet is biztosítson az alacsonyabb fokú képzéstípusból a magasabb szintű szakközépiskolába.

A pedagógusok foglalkoztatásánál az óraszámok változása függvényében keresni kell annak lehetőségét, hogy az állástalan, de pedagógiaileg képzett szakembereket hogyan lehetne a szociális szférába, illetve a szolgáltatási szektorba átirányítani.

Az egyre jelentősebb számú magatartászavaros, SNI tanulók integrált foglalkoztatásánál s egyéb foglalkoztatási formánál is szükséges vizsgálni az egyéb munkaformák (pl.: a két pedagógussal vagy a pedagógus mellett asszisztens bevonásával szervezett) alkalmazásának lehetőségét.

Szakmailag és hatáskörileg meg kell erősíteni az intézményvezetői szintet. A vezetői pályázatok kiírása előtt a fenntartóknak minden esetben szakmai ellenőrzést szükséges végeztetni. Ez alapján már a pályázatokban megjelenhetnének a vizsgálatban feltárt problémák, mind megoldandó vezetői feladatok. A készség- és képességfejlesztés mellett a NAT-ban mellékletként is meg kell fogalmazni a közös nemzeti minimumot.

A beiskolázás alakulása, a megye intézményrendszerének alakulása

A tanulólétszám csökkenése, a pedagógusok foglalkoztatásának alakulása (óraszámok változása, tagiskolai rendszer erősítése, a nem szakrendszerű oktatás kiterjesztése), a szakos ellátás utazó pedagógusokkal és a helyettesítési rendszer működtetésével történő biztosítása, továbbá a költséghatékonyabb működtetés, a kistérségek bekapcsolódása a közoktatási feladatellátásba egyaránt azt jelzik, hogy a jelenlegi intézményfenntartó szerkezet több helyen megváltozik. Ez a megyei intézményszám csökkenését, intézményenként a létszám és csoportszám optimálisabb szervezését eredményezheti.

Tovább árnyalhatja a megye közoktatási rendszerét az egységes iskolát érintő szabályozás. Az óvodai és általános iskolai alapellátás jól szervezeten megoldott.

A szakmai szolgáltatás és a szakszolgáltatás, hatékonyan és jól szervezeten működik.

Az alapkú művészetoktatás elsősorban a nem önkormányzati fenntartású közoktatási intézmények által lefedett. A tanulói és munkaerőpiaci igények, illetve a felsőoktatási továbbtanulás miatt a középfokú oktatás jelenlegi kínálati, szerkezeti, költséghatékonysági, szervezési, működtetési paraméterei jelentős kihívást tartalmaznak az oktatás-nevelés minőségi szolgáltatását, a fenntartást, az ellátást és az együttműködést érintően.

6. A nem önkormányzati fenntartók a fejlesztési terv végrehajtásában

A 2008/2009-es tanévben Zala megyében 30 nem önkormányzati fenntartású közoktatási intézmény rendelkezett működési engedéllyel. A nem önkormányzati fenntartásban működő intézmények növekvő szerepet vállalnak a közoktatási feladatok ellátásából, ebbe a körbe tartoznak az egyházakon kívül, a felsőoktatási intézmény, alapítvány, gazdasági társaság, magán intézmények.

Óvodák, az általános iskolák, gimnázium vonatkozásába elsősorban egyház, szakképzés, művészetoktatás területén alapítvány, gazdasági társaság végez közoktatási feladatot.

A jelenlegi törvényi szabályozás egy-egy területre vonatkozóan semmiféle korlátot nem épít be az intézmények vagy a telephelyek, vagy akár egy intézményen belül a képzések számára vonatkozóan, egyértelműen a „fogyasztó” és a „piac” dönti el az intézmények fennmaradását. Az intézmények fenntartói nem kötelesek tevékenységüket a megyei közoktatási fejlesztési tervhez igazítani, vagy azzal összhangba hozni, ennek következménye lehet egy idő után pl.: a szakképzési terület nehezen tervezhetősége. A nem önkormányzati fenntartású intézmények a szakmai képzésben elsősorban az érettségire épülő képzést kínálják, több esetben konkurenciát jelentve az önkormányzati fenntartású intézményekben folyó képzéseknek.

A nem önkormányzati fenntartású művészeti intézmények létjogosultságát bizonyítja a képzést igénylő tanulók magas száma, valamint az, hogy a szolgáltatást a tanulók általában saját iskolájukban vehetik igénybe, amely a kistélepülések esetében különösen fontos szempont, mind a gyermek, mind a szülő részéről. Az elmúlt években csökkent a nem önkormányzati fenntartású intézmények alapítási szándéka, bár az intézmények és azok tagintézményeinek száma tanévről tanévre változó.

Zala megyében 2009-ben 8 intézmény rendelkezett közoktatási megállapodással. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 88. § (2) bekezdése alapján Közoktatási megállapodás, illetve nyilatkozat hiányában a nem helyi önkormányzat, nem állami szerv által fenntartott közoktatási intézményt a fejlesztési tervben nem lehet feltüntetni.

A fejlesztési tervben fel nem tüntetett 22 intézmény szolgáltatásait igénybe vevő gyermekek, diákok létszáma 2006-ban 790 fő, 2007-ben 856 fő, 2008-ban 907 fő volt.

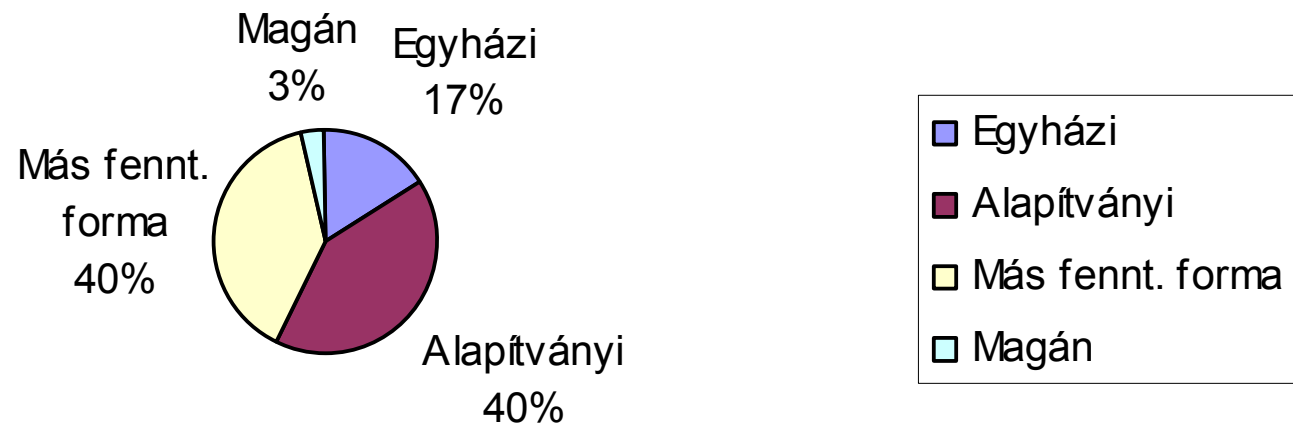
A közoktatási megállapodással rendelkező nem helyi önkormányzat által fenntartott közoktatási intézmények létszámával együtt 2006-ban 2345 fő, 2007-ben 2922 fő, 2008-ban 3236 fő, emelkedő tendenciát mutat.

Közoktatási megállapodással rendelkező nem helyi önkormányzati fenntartású intézmények 2009

<i>Srsz</i>	<i>Intézmény neve</i>	<i>Intézmény fenntartója</i>	<i>Közoktatási megállapodás, településekkel</i>	<i>Ellátott közoktatási feladat</i>	<i>2006 létszám</i>	<i>2007 létszám</i>	<i>2008 létszám</i>	<i>Kistérség</i>
1.	Család Általános Iskola és AMI	ARANYSZIL Oktatási Közhasznú Társaság.	Rezi	Á, Mű	65	51	116	Keszthelyi
2.	Ranolder János Római Katolikus Ált. Iskola	Veszprémi Érsekség	Keszthely	Á	243	259	263	Keszthelyi
3.	Farkas Edit Római Katolikus Szakképző Iskola és Kollégium	Szociális Missziótársulat	Keszthely	Sz, Koll	74	93	117	Keszthelyi
4.	Deák Ferenc Suli Harmónia Általános Iskola és Óvoda	SULI HARMÓNIA 2007 Gyermekeket Segítő Alapítvány	Karmacs, Kehidakustány, Balatonmagyaród, Eszteregnye, Miháld, Felsőrajk, Pölöske, Hahót, Újudvar, Zalaszentlászló	Ó, Á	0	482	592	Keszthelyi, Zalaszentgróti, Zalakarosi, Nagykanizsai, Pacsai,
5.	Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium	A Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend	Zalaegerszeg	Á,G,Koll	578	611	627	Zalaegerszegi
6.	Szent Család Óvoda	Gyermekeinkért 2000 Alapítvány	Zalaegerszeg	Ó	80	83	79	Zalaegerszegi
7.	Vasút a gyermekekért Alapítvány Óvodája	Vasút a gyermekekért Alapítvány	Oktatási és Közoktatási Minisztérium (Közoktatási Megállapodás 2006)	Ó	38	33	33	Nagykanizsai
8.	Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Diákotthon és Boldog Donáti Celesztina Óvoda	Piarista Tartományfőnökség	Nagykanizsa	Ó,Á,G,Koll	477	454	502	Nagykanizsai

Ó=óvoda, Á=általános iskola, G=gimnázium, Sz=szakképző, Koll=kollégium, Mű=művészetoktatás

Fenntartói arány szerinti megoszlás

7. Megyei Közoktatási Közalapítvány szerepe

A Zala Megyei Közoktatási Közalapítványnak fontos szerepet kell betöltenie a megyei közoktatási koordinációban.

Pénzügyi eszközeivel segítenie kell a megyei közoktatási fejlesztési tervben jóváhagyott fejlesztési célkitűzések és feladatok megvalósítását, hozzájárulnia a települések közoktatási feltételrendszerében meglévő különbségek csökkentéséhez, támogatnia a hátrányos helyzetű diákok pedagógiai felzárkóztatását, elősegítenie a közoktatás korszerűsítését szolgáló programok kidolgozását és megvalósítását

A közalapítványnak kiemelt feladata, hogy nyilvános pályázatok útján segítse a közoktatási intézmények fejlesztését. Ezért fontos, hogy a közalapítvány kuratóriuma szakmai szempontok előtérbe helyezésével végezze tevékenységét, hozzon döntést évente több száz pályázatról, és ez alapján kössön szerződést a nyertes pályázókkal, illetve ellenőrizze a pályázati pénzek szabályszerű felhasználását.

Szerepe a megye közoktatásában a jövőben, hogy a megyei közoktatási fejlesztési tervben meghatározott – elsősorban a térségi közoktatási feladatokra vonatkozó – célkitűzések megvalósítását segítse elő pénzeszközeivel mind a feltételbeli, mind a szakmai fejlesztéseket illetően.

8. A fenntartói és az intézményi minőségirányítási programok

A közoktatás ágazati stratégiájában kiemelt helyet foglal el a közoktatási intézmények és fenntartók minőségfejlesztési, minőségirányítói tevékenységének elősegítése, illetve támogatása.

A helyi közoktatási szolgáltatás-kínálat meghatározásában kiemelt szerepet játszik a fenntartói oktatás irányítás, mely közvetlen hatással van az intézmények működésére. Bár a partneri igények (gyermekek, szülők, más intézmények) jelentős részének a nevelési oktatási intézmény közvetlenül képes megfelelni, számos kérdésben kizárólag a fenntartói oktatás-irányítás adhat megfelelő választ (elérhető intézményhálózat, megfelelő intézmény szerkezet).

A társadalmi igények, a gazdasági folyamatok változása, a pénzügyi források, a demográfiai helyzet alakulása szükségessé teszik a közoktatási intézményrendszer folyamatos racionalizálását, hatékonyságának javítását, szakmai tartalmának, minőségének, kiszámíthatóságának biztosítását. Ezeknek a követelményeknek a fenntartó csak úgy tud eleget tenni, ha az általa fenntartott, működtetett intézményekről és saját oktatás irányítási rendszerének működtetéséről a lehető legtöbb információval, tényekkel és adatokkal rendelkezik. Ha az oktatástervezési, ellenőrzési és értékelési folyamatai átgondoltak, ha a folyamatok eredményeként létrejövő produktumok megfelelnek a fenntartó magával szemben támasztott követelményeinek, a társadalmi gazdasági igényeknek a partnerek elvárásainak.

Az intézményi minőségfejlesztés sikerének záloga a fenntartó világos elvárásainak tudatosítása, illetve az e célok megvalósításához szükséges hathatós támogatás biztosítása.

A fenntartói irányítás fontos területe az intézményekkel való kapcsolattartás és az intézmények közötti megfelelő szakmai viszonyok koordinálása, támogatása, a tanulók számára az intézményrendszer átjárhatóságának garantálása és ezzel együtt a tanulói utak biztosítása. Ennek megfelelően kell biztosítani az intézmények számára a versengést és az együttműködés feltételeit.

A helyi sajátosságok, az adott önkormányzati működés sajátosságait figyelembe vevő Önkormányzati Minőségirányítási Program (ÖMIP) követelménye mellett ki kell emelni néhány alapelveket, amelyet az intézményfenntartó önkormányzatoknak ajánlott figyelembe venni:

- Önkormányzat és a közoktatási intézmény köteles biztosítani a közoktatási törvényben meghatározott feladatok megfelelő színvonalú ellátását.
- Teljesíteni kell a törvényben előírt közoktatási feladat-ellátási kötelezettséget.
- Döntésekről, intézkedésekről a gyermekek mindenek felett álló érdekét kell érvényesíteni.
- Új feladat csak ellátáshoz szükséges feltételek biztosításával állapítható meg az intézmények számára.
- A közoktatási feladatok ellátása során biztosítani kell az intézmények szakmai autonómiáját.
- Az intézményi megszüntetésekből, átalakításból, belső átmentésből származó bérmegetakarítás az intézményrendszerből nem vonható el.
- A közoktatási intézmények működése során biztosítani kell a gyermekek, tanulók, szülők, pedagógusok jogainak érvényesülését, az érdekek kölcsönös beszámítását.

Az ÖMIP-nek és az intézményi minőségirányítási programok (IMIP) a nevelés, a tanulás és a tanítás minőségének mérése, összehasonlíthatósága, nyilvánossága és ellenőrzése szempontjából kiemelkedő jelentősége van. Valamennyi fenntartónak legalább négyévenként ellenőriznie kell intézményei működését. Az intézményi minőségirányítási programoknak is fontos fejezete a folyamatos mérés, értékelés, önértékelés céljainak, feladatainak, formáinak

megjelölése a felhasználók (diákok, szülők, tanulók, stb.) igényeinek felmérése, azok lehetőségeik szerinti figyelembe vétele.

A közoktatás egyik fontos kérdése napjainkban, hogy a közoktatás decentralizációja és az intézményi szakmai önállóság mellett milyen módon lehet biztosítani a nevelés és oktatás minőségét, eredményességét, az intézményműködés hatékonyságát, s hogyan lehet valamennyi gyermek, tanuló számára garantálni az állapotának, adottságainak megfelelő minőségi és eredményes neveléshez-oktatáshoz való hozzájutás esélyét. Az ezekkel kapcsolatban helyi szinten hozandó döntéseket az önkormányzati intézkedési terv és az ÖMIP alapozza meg.

9. Intézményfenntartó önkormányzatok együttműködése

A közoktatással kapcsolatos feladatok teljesítése helyi önkormányzati feladat. Zala megye Fejlesztési terve az önkormányzatok, kistérségek és egyéb iskolafenntartók által elkészített tervekre épül, figyelembe veszi azok minden lényeges elemét. A megyei önkormányzat közoktatási intézkedésekről kiadott szakvéleményei, a tárgyban hozott döntései, valamint az önkormányzatok és kistérségek közoktatási intézkedési tervei mutatják meg azt, hogy az önkormányzatok miként tesznek eleget feladat-ellátási kötelezettségüknek. Nyomon követhető az együttműködési szándék, a kötelező feladatok ellátásának módja. Az önkormányzatoktól, kistérségektől a közoktatási intézményeink működtetése, a kötelező feladatok ellátása szoros együttműködést feltételez.

A közoktatási feladatok ellátásának finanszírozása a helyi önkormányzatok és a kistérségi társulások támogatása nélkül, jelen finanszírozási formában nem megoldható, vagy nagyarányú terhet ró a közoktatási intézményt csak egyedül fenntartó önkormányzatokra. Ahhoz, hogy a következő 6 évben is zökkenőmentesen működjön Zala megye közoktatásának intézményrendszere és biztosított legyen a közoktatási ellátás a lehető legteljesebb mértékben, szükséges, hogy a közoktatási intézményt fenntartók törekedjenek a saját és a megyei fejlesztési terv betartására és szorosan működjenek együtt a Zala Megyei Önkormányzattal.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 88. §. (5) és (6) bekezdésbe foglaltak alapján ki kell kérni a megyei önkormányzattól a fejlesztési tervre épülő szakvéleményt az alábbi esetekben:

- közoktatási intézmény alapítása, létrehozása,
- működő közoktatási intézmény feladatainak bővítése, szűkítése,
- egyes intézmények, közoktatási szolgáltatások megszüntetése esetén.

A jó együttműködés további feltétele az is, hogy amennyiben a települési önkormányzatok, kistérségek önként vállalt feladatot kívánnak ellátni, vagy az önként vállalt feladatának ellátását nem vállalják tovább, erről a Zala Megyei Önkormányzatot időben értesítik.

A közoktatási törvény 86. § (1) és (2) bekezdése alapján

- (1) A községi, városi, a fővárosi kerületi és a megyei jogú városi önkormányzat köteles gondoskodni az óvodai nevelésről, az általános iskolai oktatásról, továbbá a nemzeti és etnikai kisebbség által lakott településen a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók óvodai neveléséről és az általános iskolai neveléséről és oktatásról.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség magában foglalja a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátását is, amennyiben azok a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhetők, oktathatók.

A közoktatási törvény 86. § (3) bekezdése és a 87. § (1) bekezdése alapján - abban az esetben, ha a községi, városi, kistérségi társulások a feladatellátást nem vállalják, illetve a feladat ellátására a megye területén nem megoldható – a megyei önkormányzat köteles gondoskodni:

- (3) a) a kollégiumi és a nemzeti és etnikai kisebbségi kollégiumi ellátásról,
- b) a középiskolai és szakiskolai ellátásról,
- c) a nemzeti és etnikai kisebbség középiskolai és szakiskolai ellátásáról,
- d) a felnőttoktatásról,
- e) az alapfokú művészetoktatásról,

f) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadásról, a nevelési tanácsadásról, a logopédiai szolgáltatásról, a gyógytestnevelésről
abban az esetben, ha a községi, városi, fővárosi, kerületi önkormányzat a feladat ellátását nem vállalja, illetve a feladat ellátása megye, főváros területén nem megoldott.

87. § (1) A megyei önkormányzat köteles gondoskodni

a) az általános iskolát követően azoknak a tanulóknak különbözőzeti vizsga vagy évfolyamismétlés nélküli iskolaváltásról, akiknek a lakóhelyén, ennek hiányában tartózkodási helyén, a tankötelezettség végéig nem biztosítottak az iskolai nevelés és oktatás feltételei,

b) a középiskolai és a szakiskolai felvételekkel összefüggő tájékoztató tevékenységről,

c) az önkormányzati pedagógiai-szakmai szolgáltatásról,

d) a gyermekgyógyüdülőkben, egészségügyi intézményekben rehabilitációs intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek tankötelezettségének teljesítéséhez szükséges oktatásról,

e) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátásáról, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt,

f) a fejlesztő felkészítés teljesítéséhez szükséges feltételekről,

g) Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás megszervezéséről, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenységről, továbbá a konduktív pedagógiai ellátásról,

h) az e)-f) pontban meghatározott feladatok, továbbá a gyógytestnevelés feladatainak ellátásához szükséges utazó szakember hálózat működtetéséről.

A közoktatási törvény 89/A. § (2) bekezdésében foglaltak alapján ha a többcélú kistérségi társulás az e törvény 86. §-ának (3) bekezdésében meghatározott feladat ellátásáról gondoskodik, a megyei önkormányzatnak e feladatok tekintetében megszűnik a feladat-ellátási kötelezettsége a többcélú kistérségi társulásban közoktatási feladatot ellátó települési önkormányzatok illetékességi területén (a továbbiakban: többcélú kistérségi társulás területe), és az e törvény 88. §-ának (9) bekezdésében szabályozottak szerinti feladatátvételre a többcélú kistérségi társulás válik jogosulttá (a továbbiakban: átvett kistérségi feladat). A többcélú kistérségi társulás a megyei önkormányzat e törvény 86. §-ának (4)-(5) bekezdésében és 87. §-ában meghatározott feladatait is elláthatja.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 61. § (1) bekezdése szerint a megyei jogú városok – a települési önkormányzatok feladatai mellett illetékességi területükön – megfelelő eltérésekkel, saját hatáskörként ellátják a megyei önkormányzat feladat és hatáskörét is. Az önkormányzatokról szóló törvény magyarázata alapján a megyei jogú városoknak városonként nem azonos ténykörben és mélységben ugyan, de jelentősen - a megyei közgyűléssel is együttműködve - a következő feladatok teljesítésével kell számolniuk (közoktatási vonatkozásban kiemelve):

- középfokú oktatás (helyenként több országos beiskolázású oktatási intézmény fenntartása is) működtetése és fejlesztése,
- nemzetiségi nyelvű középiskolai oktatás,
- diákotthoni ellátás,
- a felnőttek alap- és középfokú oktatása,
- művészeti oktatás.

Az önkormányzatok önállóságát tiszteletben tartva, érdekeik csorbítása nélkül szükség van a megye települési önkormányzatai közötti együttműködésre az ésszerűség, a gazdaságosság, a hatékonyság, az értékek megtartása és megőrzése mellett alapvetően a gyerekek esélyegyenlőségének biztosítására.

Az együttműködés alapelvei kell, hogy legyenek:

- az önkéntesség
- a kölcsönösség
- az egyenjogúság
- a közös érdek
- az önkormányzati jogok tiszteletben tartása.

10. Ajánlások az oktatás és nevelés tartalmi teendőinek hangsúlyosabbá tételére

10.1. Az oktatás – nevelés további fejlesztési területei

- Ösztönözzük és támogassuk a hon- és népismereti – különös tekintettel a Zala megyéhez, a lakóhelyhez kötődő – tevékenységeket, képzési módokat, rendezvényeket.
- Támogatandók az egyes intézményekhez, intézménycsoportokhoz kötődő megyei, regionális, országos versenyek, programok. /Kiemelten a rendszeres rendezvények./
- Hangsúlyosabban koordináljuk a pályáorientációs rendezvényeket, az iskolaválasztás megkönnyítésére irányuló tevékenységeket, az iskolafokozat váltást segítő programokat.
- Ösztönözzük és támogassuk az intézményközi kapcsolatokat. Partnerség határon belül és kívül. Főként a magyarlakta területeken támogatandók a nemzeti összetartozás, a népi hagyományok ápolása a kisebbségi oktatás eredményesebbé tétele érdekében megvalósuló programok, különösen a szomszédos országok magyarlakta területeinek kéttannyelvű iskoláival.
- A környezetvédelemnek kiemelt szerepet tulajdonítunk a nevelési-oktatási folyamatban.
- A prevenció – életmód, mentálhigiéné- hangsúlyosabbá tételét szorgalmazzuk.
- Támogatandó a nemzeti ünnepeinkhez, a megyében született, valaha és jelenleg kiemelkedő alkotói életpályát befutott Zala megyében tevékenykedő honfitársainkhoz fűződő rendezvények megvalósítása.
- Az iskolai tanulás-tanítás folyamatának megújulását az osztálytermi gyakorlat megváltoztatásán keresztül lehet elérni.
- Szorgalmazzuk a szülők bevonását a célok kijelölésébe, illetve egy-egy ciklus elemzésébe. Fontosnak tartjuk az intézmények és a pedagógusok közti kooperációt, a fenntartó bevonását a döntések előkészítésébe, a folyamatok elemzésébe és értékelésébe.
- Támogatjuk az iskolafokozat váltás (óvoda – iskola – középiskola – felsőfokú intézmények) megkönnyítésére irányuló programokat.
- Támogatandó a gazdaság fejlődését szolgáló humánerőforrás-fejlesztés, főként az oktatási intézményekből kikerült pedagógusok át- és továbbképzésének segítségével (OKJ-képzés).
- Ösztönözzük az európai uniós, országos, megyei, kistérségi, helyi tartalmi fejlesztésre irányuló projekteket.
- Segítjük a felsőfokú intézmények társadalmi beágyazódásának, szakmai kapcsolatrendszerének kiépülését.
- Szorgalmazzuk és az oktatási, kulturális intézmények segítségével támogatjuk a nyelvi képzést elősegítő programokat. (közoktatás, felnőttképzés)
- Támogatjuk a felsőfokú (OKJ-s) képzések indítását. (gimnázium, szakközépiskola – TISZK)- Feladat a megyei fenntartású intézmények nagytérségi módszertani szerepének erősítése.
- Kiemelt feladat a közoktatás jogszabályi változásainak azonnali követése, a megyei oktatási rendszer ennek megfelelő biztosítása.
- Megyei adatbázis aktualizálása, digitalizálása. A jó példák gyűjtése, átadása – publikálása. Csatlakozás a partneri intézményhálózat információs rendszereire.
- Támogatjuk a hiányszakmákra irányuló képzések megismerésére, valamint a hiányzó képesítések megszerzésére irányuló intézményvezetői szándékokat, tevékenységeket.

- Fontos feladat a megyében élő német, horvát, nemzetiség oktatásának tárgyi és személyi feltételeinek fejlesztése a közoktatás általános- és középiskolai szakaszában, a roma kisebbség oktatási esélyegyenlőségének biztosítása.
- Ösztökéljük a kétnyelvű nevelésre – oktatásra alkalmas közismereti tantárgyakat oktató pedagógusok képzését.
- Támogatandók az oktatási-kulturális-közgyűjteményi intézmények egymást segítő, a tanulóira irányuló összefogását biztosító közös programjai (pl.: projektoktatás).
- Regionális együttműködés a szakképzés területén, a képzések összehangolásában jobban működjön együtt, tehát egy TISZK hálózat létrehozása regionális szinten.

10.2 Szervezeti és szervezési szintek, színterek

A programokból az oktatás és a nevelés tartalmára, követelményeire, a tanítás-tanulás módszereire, a számonkérés és az értékelés mikéntjére vonatkozó helyi tantervnek igazodnia kell a helyi közeghez, a szülők, a diákok véleményéhez, elvárásaihoz, a fenntartó oktatáspolitikájához, a központi és a település anyagi lehetőségéhez, a nevelőtestület összetételéhez, elképzeléseihez, valamint az iskolavezetőség koncepciózus törekvéseihez egyaránt.

Mindezekhez olyan emberi és szakmai elvárások kell, hogy társuljanak, mint a humanizmus, a tolerancia, a kitartó, következetes pedagógiai munka és a céltudatos innováció. A helyi tanterv által megfogalmazott tartalmi elvárások nemcsak az oktatás-nevelés területeit, az átadandó ismeretek mennyiségét, hanem ezeknek mélységét is szabályozzák. Az életkorhoz igazított tananyag, a fejlesztési követelmények és a minimális teljesítmény előírásai kevesebb ismeretanyag átadására, de annak alaposabb, mélyebb megvalósítására ösztökélnek. Készségek elsajátítását lehetővé tevő fejlesztések, az iskolai környezet átalakítása, az erőforrások és a korszerű tárgyi eszközök bővítése és meghonosítása az iskolai gyakorlatban mind-mind elősegíthetik az iskolai kudarcok csökkentését, a sajátos nevelési igényű tanulók integrációját, a tehetségek kibontakoztatását és a minőségi tudás megszerzését a közoktatási rendszer bármely intézménytípusában tanuló diák számára.

A közoktatás jövője a módszerekben, az alkalmazott tudásban, a készségfejlesztésben rejlik.

A tudásnak egy olyan megváltozott formájára van leginkább szükségünk, amely a kooperációs készségre, a kreatív és rugalmas gondolkodásra, az alkotó és kritikai szemléletre összpontosít. A kooperatív tanulási folyamatok megszervezése és a differenciált csoportmunkák teszik lehetővé, hogy a tanítási óra folyamatában mind a sajátos nevelési igényű, mind a részképesség-zavaros, mind a kiváló képességű tanuló a saját képességeinek figyelembevételével motivált és sikeres legyen. Az oktatás minőségének fejlesztése érdekében kiemelt feladat, hogy a gyermekek, tanulók mindenhol versenyképes, az iskolai előmenetelben és később a munkaerőpiacon jól konvertálható kulcskompetenciákkal és tudással rendelkezzenek.

A közoktatási intézmények elemi érdeke, hogy a szülők, a nevelők és a gyermekek a sikeres fejlesztő munka érdekében pedagógiai gyakorlatuk folyamatos fejlesztésében együttműködjenek. Gyökeresen meg kell változtatni az integrációs programokban részt vevő pedagógusok tanórai módszereit, mérési-értékelési gyakorlatukat, szülőkkel való kapcsolatukat, egymással való szakmai együttműködésüket, gyermekképüket, a kultúrához való viszonyukat. Az integrációs programok sikeréhez hozzátartozik a komplex helyi megközelítés és az e megközelítésre építő, nem kizárólag az oktatási szolgáltatások minőségének fejlesztésére figyelmet fordító, helyi kistérségi együttműködés. Hasonlóan fontos az azonos pedagógiai szakaszra és a követő szakaszra koncentrálni intézményi együttműködés, a humán szolgáltatások, kiemelten a pedagógiai szakmai és szakszolgálatok összehangolása.

Összegzésül megállapítható, hogy Zala megye sikeresen vette az akadályokat az uniós csatlakozás és a magyar társadalmi-gazdasági átalakulás időszakában a közoktatás terén. A tennivalók, fejlesztési irányok a rendszer törvényi követelményeiből, ellentmondásaiból adódnak, a megyei önkormányzat koordináló szerepe megkérdőjelezhetetlen. Ezt szolgálja a közoktatás-fejlesztés tennivalóinak jelenlegi felülvizsgálata is, amely az eredeti közoktatás fejlesztési tervvel és annak felülvizsgált változatával együtt érvényes.

A fejlesztési tervet készítette:

Szerkesztette és a közreműködők munkáját szervezte, valamint összeállította:

Bécs Péterné Tóth Edit

közoktatás szervező munkatárs

Közreműködött a fejezetek összeállításában:

Milus Lajos

oktatási és intézményfenntartói munkatárs

Bánfalvi Péter

szakértő

Bicsákné Némethy Terézia

szakértő

Dr. Szalay Zoltánné

szakértő

Horváth Attila

szakértő

Lakner Lajos

szakértő

Lakner Lajosné

szakértő

Sáringner-Kenyeres Tamásné

szakértő

Tótván Endre

szakértő

Az adminisztratív feladatokban, a táblázatok elkészítésében és a szöveg informatikai feldolgozásában, egységesítésében közreműködtek:

Horváthné Gódor Gréta

iktatási és selejtezési munkatárs

Boros Márta

adminisztratív szervező

Kustán Kálmán

informatikai rendszerszervező

Bizsók Zoltánné

adminisztratív szervező

Bozzay Katalin

adminisztratív szervező

Delyné Székely Katalin

adminisztratív szervező

Porkoláb Judit

szervezési munkatárs

Szabó Andrásné

adminisztratív szervező

Szita István

térségfejlesztési és informatikai osztályvezető

Kámán Tibor

pedagógiai szakértő